

TOONNYAK

Kaal O Agoon Toonnyawa

1 ¹ Lanjo Tipoliz, baale rak keteyeeda warage oma ci akati linlijon o Yesu ki demziin onin dook iinyaye o jaan akanan niini linlijon e zee been iiten baal akuli Jooi noono akoyi tamma e. ² Mazi jaan rak niini kook tamma e, iricanek niini døyize o Vojiz o Joowo toonnyak ogin baal ajera e kaal ci ka kutuguzo niigi. ³ Ma vurte e itijawi niini daayiza e, avu rak loota iinya eet ram, ma ayelzak ele noogo lak ci meelik ka kagaac niigi noono urugun didi. Icinit niigi noono, ma buk azoz niini ki noogo zoos ci akati baliin o Joowo. ⁴ Mazi avo alote niigi dook jaatodoi, iricanek niini noogo zoos ci anek ne, “Má uunjuu Jerusalem, bar ereyo jinaante zee ma akunakuu Vojizi o Joowo baal aterkedekunj Jooi igeet baal kaduwakun e. ⁵ Baale Jon oony ol maami doon, bar tijeere niiga iinyaye ci miliny avu neke oonyenu Vojize o Joowo.”

Itija Yesu ook tamma

⁶ Mazi avo alote toonnyawa ki Yesu iitene oman, ijinit niiga noono enektek ne, “Manyi, ma dim inoko izé niina alaan ci abal ol o Israyil neen ka töök akuma o Rom?”

⁷ Ma anek Yesu noogo ne, “Alaj een nici zoos cunoop, bar zoos ci baaba doon o anyan aneet ka kabal Israyil. ⁸ Zin tijeere ma iiyayu Vojizi o Joowo, jaan anyu niini igeet døyiz ka iziti niiga bacok cigan Jerusalema ki Judiya ki Samariya zee been viten ci akani tammu zoos looc e.”

⁹ Mazi jaan azoz noko icinit niigi noono ijaaz akö ki tammu taden noogo keberen noko zee makacin ibiil diizoc alajaan acin bodo.

¹⁰ Mazi jaan agelem niigi tammu taden noko, bar acin ol ceen ram anyak rumane ci voorik eel noogo korgena. ¹¹ Ma anek niigi noogo ne, “Ol o Galili, eelnu agelemnyu tammu taden noko? Yesu ci acinu niiga akuli Jooi akoyi tammu tadena noko, abada bodo katin icinit kiyo acinu akö tamma noko.”

Ijeryan o Matiyas

¹² Agooni kaala nicaga biye o kazi Kinjiroc ajojox Jerusalem. Ma vurta ivitak niigi Jerusalem. ¹³ Mazi avo arum ijinite, ooto cezee uneeg ataadonek gon tadena Ma ol nicigi awoyi Pitör, ki Jon, ki Jemis, ki Andoru, ki Pilip, ki Tomaz, ki Bartalamu, ki Matiyu, ki Jemis ween neerti Alvayoz, ki Saiman baal goon oorine ol ogin akumawe o Rom e, ki Judaz ween neerti Jemis. ¹⁴ Goon tup noko alote niigi jaatodoi ajarye. Ma buk aroma niigi ki jaai koogi, kibeen Meri yaati Yesu, kibeen gotonogi Yesu.

¹⁵ Ma iinyaye ogen olote ol o agama Yesu. Ma alotai ol ceen eet torgerem (120). Itija ni Pitör noogo korgena ma anek ne,

¹⁶ “Gotonoga, zoos o warage o Joowo akö zee ayelzai kibil to didi. Baale uduwa Vojizi o Joowo jaati Devid zoos ci akati Judaz baal ayita ol o avu agam Yesu e. ¹⁷ Ma Judaz baale laadun niini eet cinai, eeci ejera waanice Yesu noono ka kilinlij kibeen ageet.

¹⁸ Agayu niiga Judaz waanice ataala mana guruce baal anyek ol noono ka keyeleke niini noogo Yesu e. Ook zin waanice acabek niini alem keet mane nico, ma iina keet tadena kereece kej kudunta koloktena, ma adaaai. ¹⁹ Iziiyit zin waanice ol o abaak Jerusalem dook zoos nico. Maakanek niigi mana nice zaar ci kazi ne Akeldama. Ma kej ci zaar nicoko kazi ne mana ci bijetu.”

²⁰ Ma azi Pitör bodo ne, “Ayeet baale Devid waragewe o beniinowu zoos ci akati Judaz azi ne, “Een katin ceez cine lik kokom eet ci abaayi.”

Ma buk ayeedi gi ci azi ne, “Abon arigiz ijintin o eeti oman.”

²¹⁻²² Zin giye nico abon kaajera eet oma ole baal karome ki ageet iinyaye baal jaan aave Manyi Yesu jaatinai e, akanai iinyaye baal oonyi Jon noono e, zee been iiten baal akoyi niini tamma e. Abon kaajera eet nico ka kizi bacoi buk ki ageet ci aduwak ol jaazi o Manyi Yesu daayiza.”

²³ Ejerta ni niigi ol ram. Codoi kazi zaar ne Matiyas. Bodo codoi kazi zaar ne Josev o kazi Justus Barsabas. ²⁴⁻²⁵ Ma ajarye niigi azi ne, “Manyi, aga niina ol dook zinzeeti. Inoko yeleyet eet codoi ole ceen ram noko ci te ejera niina laadun ka kirigiz zoos o Judaz, eeci Judaz baale otonjet ageeta, ma ook gooye o abil been neen.” ²⁶ Ma agoon niigi maadico ci ka kejertai eet codoi ole ceen ram noko. Ejera ni Jooi Matiyas, ma aromonek niini toonnyak ween amoto codoi.

Kuni o Vojiz o Joowo

2 ¹ Mazi akö aku iiteni o kazi Pintikos, ulute ol o tuwento dook jaatodoi. ² Taman noko iyya moloyi ci aku tamma ci atobo ki jaoot ci ivaan oroot, ma aku adala ceez ci ona aavtiye niigi o dook. ³ Ma acin niigi kaal ci kizik goonya ci alanyit, ma azaanonek noogo dook ooti. ⁴ Makacin anyayit niigi dook Vojiz o Joowo oroot. Ma anyek Vojizi nici noogo kozozit utugetine ci jaan laadun kagaac.

⁵ Maje jinaante anyak ol ceen Juz ci goon adiindijan Jook. Avu niigi vitenane ogen, ma avu aavtiz Jerusalema. ⁶ Mazi azii molok nico, olotai niigi, ma abiir noogo dook ooti, eeci goon eeti ceeni jaatineej azii ol o tuwento azoz zooze onin. ⁷ Ma abarajani noogo dook ooti, ma ajino anö ne, “Alaj een ol ci azoz noko ol o Galili? ⁸ Ku zin yo azoz niigi utugetine ogaac ele? ⁹ Jaatinai ijina anyak ol ci avu looce o kazi Partiya, ki Midiya, ki Ilam, ki Mesopotamiya, ki Judiya, ki Kapadociya, ki Pontus, ki Asiya, ¹⁰ ki Pijiya, ki Pampiliya, ki Masir, been Libya libir ci ajojox ki Sariin e. ¹¹ Ol ogene jaatinai Juz kibeen ol o alaj een Juz o avu niigi looce o Rom, ma avu agama Jook o ol o Juz. Buk ol ogen avu looce o kazi Karit kibeen Arabiya. Ma azoz niigi otoge ona. Aduwa niigi kaal o ateet ol biye agoon Jooi.” ¹² Ma olla abarajani niigi dook, ma anö ne, “Mayo gi nici kej cine gitaz?”

¹³ Maje bar ol ogene jaatineej ararni ol o tuwento, ma anö ne, “Abaaki inoko ol nici.”

Uuwak Pitör

¹⁴ Itija ni Pitör jena kibeen toonnyak ween amoto codoi, ma azoz niini molowe ci aloolo anek ol ne, “Igeeta ol o Juz kibeen ol o abaaku Jerusalema dook, iziiktaq di aneet anycaj kuduwayu kej ci gi nico. ¹⁵ Ol nicigi alaj abaaki kiyo ona abaabanu niiga o. Acinu goon abaaki ol jereen ijaan een ziik törköc? ¹⁶ Bar zin nici gi baal aduwa nyakanjani o kazi Jol e neen, azi baale niini ne,

¹⁷“Azi Jooi ne, Katin iinyaye ci ka kojorei loaci e, kitonai Vənjiz onan əl dook. Ləgəz ugooc been dəl ugooc katin uuwak zəəz onan. Ma buk katin ləgəz ugooc acin ootine kaal o Joowo. Buk katin matuwo ugooc awunozi wunozyak ci avu Joowa. ¹⁸Kanyi katin Vənjiz onan iinyaye niceke gabara ogan mac been o ɣaa buk. Ma uuwak niigi zəəz onan. ¹⁹Kagoon katin kaal ci ateet əl biye tamma kibeen loota buk. Ma katin anyak biye kibeen goo kibeen buret ci appe. ²⁰Katin ii ookci kizi koli. Maje nyeløyi ookci kizi meerik kiyo biyeta o. Agooni kaal nicigi ijaan rak iiten o adikir akuni Manyi kiiya. ²¹Zin eeti ci awo zaar o Manyi ka kitirit nəənə, ɣaan eelyai niini iinyaye niceke.”

²²Igeet əl o Israyil, iziiyt zoozok ci kaduwakuŋ ce. Yesu o kurut o Nazaret neen o eyelizayuŋ Jooi igeet kizi didi niini eet o itoonnyai Joowa kaale o agoon adiŋdijin ateeduŋ igeet biye. Agayu ri niiga kaal nicoko eeltə didi, eeci utuguze ɣaatunooŋ ɣina. ²³Agama Jooi gi o ka agamti niiga Yesu ka urukti niiga nəənə kadaak gole ci anyek əl o ger kotodoyi nəənə keete ween talakec. Kaal nicoko dook aga Jooi baale laadun ijaan naaga kagaac. ²⁴Bar zin Jooi anyek nəənə kəmək daayiz, ma ijaani nəənə daayiza korok bodo, eeci alaq agano ɣaati aməgi daayizi nəənə. ²⁵Aduwa baale Devid gi ci akati nəənə azi ne, “Kacin gəən Manyi onan aaneeta ɣuma iinya dook. Ajojoran niini aneet tup, gerze ɣaan kanyei ɣolin. ²⁶Atalne zin ziniz onane giye nico, ma kazooz talniinta, eeci mayo nuun tijeere kadaai o, kaga akəm gi ci ger agoononekan. ²⁷Eeci niina Jooi alaq oorjnei vəŋiz onan looc o daayizo. Alaq uuŋ gabaren unun abon kumu loowa. ²⁸Eyeleyan baale niina aaneeta gol o ka kook korogi bodo. Ma giye o karomen naana ki ineet, kanyei naana talniin ci appe.”

²⁹Gətənəga, abon zin kaduwakuŋ igeeta kaal o akati jijitinai o kazi Devid ka agaac juruŋ zoozok baal aduwa niini e. Agayu niiga adaak baale niini. Ma inoko look onine baal adawin e ɣaan abil tə ɣina zee been inoko o. ³⁰Baale zin niini nyakanjan ci aga zəəz o aterkedek Jooi nəənə. Aterkedek baale Jooi nəənə gi ci anek ne, “Kanyi katin logo oma dolene ci dəl cugun kizi alaan ci abil kiyo niina o.” ³¹Icinun ni niini gi o ka kutugu Jooi katin. Ma azəəz niini gi ci akati ɣaazi o Kiristo azi ne, “Alaq oorjnek Jooi nəənə looc o daayizo. Ma alaq ele onine ame loowa.”

³²Itiŋawi zin Jooi Yesu daayiza didi. Ma inoko naaga dook kiziti bacok giye nico. ³³Ooyi Jooi nəənə tammu tadena, ma akə arek libir onin azo, ma anyek nəənə Vənjiz o Joowo kiyo baale aterkedek niini nəənə e. Mazin ci inoko acinu, ma aziinu noko, Vənjiz o Joowo anyet niini ageeta neen. ³⁴⁻³⁵Alaq een zin Devid neen o akə tamma, bar olla aduwa niini waanice zəəz ci akati Yesu azi ne, “Anek Jooi Manyi onan ne, Avu ɣina aneet aza nəkə zee ma kanyin rocek əl o amarninin ineed looc zəənə.”

³⁶Abona zin niiga əl o Israyil dook agayu zəəz nico juruŋ. Yesu baal adodoyu niiga nəənə keete ween talakec e neen o anyek Jooi nəənə kizi Manyi, ma een Kiristo.”

³⁷Mazi azzı ol zəəz ci Pitər noko, anyayit ɣoliin ərəət ele, ma anek niigi Pitər ki toonnyak ne, “Gətənəga, mayo kutuguza naa?”

³⁸Ma anek Pitər nəəgə ne, “Abona niiga dook ateedinu onje ugooc, ka otoonyce zaare o Yesu Kiristo, ka kaara Jooi onje ugooc. Mā agoonu nəkə, anyuŋ koca Jooi igeet Vənjiz onin. ³⁹Eeci eterkedeyuŋ niini gi ci ka kiiyakuŋ Vənjizi onine igeet, kibeen dəl ugooc, kibeen buk əl o abaak reena dook. Terkediin nici akati əl dook o awak Jooi ween Manyi onai ele onin.”

⁴⁰Ma uuwayek Pitər nəəgə zoozok golowe ci meel, ma ilotek nəəgə zəəz ci azi ne, “Orogosit eleeti ugooc piryakzete o akunak əl o əə nico ger abor Jook.”

⁴¹Makacin iziiyt əl ci meelik zəəz nico, ma atu Yesu, ma oonyi əl ceen eet tur lak eetom kamətə (3000) iitene nice, ma aromonek niigi əl baal atuwe laadun e. ⁴²Ma ademez toonnyawa nəəgə zoozok o Joowo. Ma aromə niigi dook tup kizitə lajoten kibeen əl o tuwento dook, ma aromə ɣaatodoi zələnta been ɣaryiinta.

Baayiz o əl o tuwento

⁴³Ma aŋole əl dook Jerusalema Jook, eeci anyek Jooi toonnyak dəyiz ci agooni kaal ci meelik ci ateet əl dook biye. ⁴⁴Oromte ni əl o tuwento dook lajotizete ci adoi kak, ma atirto niigi dook kaale ugeec anyak. ⁴⁵Ma ataaline niigi maneen kibeen kaal ugeec anyak, ma aŋer guruc o ataala. Ma aŋerak gəən niigi eet codoi ɣaatineŋ ci aleenə ki nəənə. ⁴⁶Tup nəkə alote niigi ceeze o Joowo, ma azəəz niigi ɣaatodoi ceezine ugeec talniinta. ⁴⁷Ma anyek niigi Jook zany, ma anaat əl dook nəəgə baayize uneen. Ma aromonek nəəgə tup nəkə əl ci colai meel ci orogoz Jooi nəəgə, makacin azaacun Jooi əl o tuwento kizi meeple ger.

Atirit Pitər kibeen Jən eet ci ɣanyŋjany

³ ¹ Ma iitene oman ətə Pitər kibeen Jən ceeze o Joowo ziiye ween iiyu ɣaryiinto yomana. ²Maje ɣinaante anyak eet ci aritai kizi ɣanyŋjany nəkə laadun ci goən akə aavi araan o kazi Alina otoga. Adonék gəən əl nəənə ɣinité tup nəkə ka kook kala guruc ole o avunak ceez o Joowo. ³Mazi acin niini Pitər kibeen Jən avu ka kətə ceeza alawun niini nəəgə ka kanyek nəənə guruc. ⁴Ma aŋelem Pitər kibeen Jən nəənə, ma anek Pitər nəənə ne, “Gelemet juruŋ.” ⁵Ma aŋelem didi niini nəəgə, bar abaaban niini azi ne, Coma tedec anyek niigi gi ci anyan. ⁶Ma anek Pitər nəənə ne, “Akəmnan guruc ci ka kanyin kina, bar zin ɣaan kanyin gi ci kanyeic ce. Zaare o Yesu Kiristo o looc o kazi Nazaret kanekin ne, Tiŋa je, tə.”

⁷Ma agam Pitər nəənə ažiit cin azo o, ma atirit nəənə kitirja je. Taman nəkə obonta nəənə zəəna ogine. ⁸Ma ijaaz ɣaati akuli, ma abil jena zəənə, ma awə ɣaati anotane looc. Ma ərkər niini ki nəəgə awə ceeze o Joowo eecitə ɣaati arogomi talniinta anaati Jook. ⁹Ma acin əl dook nəənə ɣaati awəyi, ma anaati Jook noko. ¹⁰Mazi iiyez əl nəənə een eet o gəən alaye ceeze o Joowo araane o kazi Alina otoga o neen, eteede nəəgə biyeta giye ci agoononek nəənə o.

Uuwak Pitər ceeze o Joowo

¹¹Mazi acin əl eet nico ɣaati atorkodi Pitər ki Jən, eteede nəəgə dook biyeta, ma adokonyonek niigi nəəgə kaluwawe o kazi Solomon. ¹²Mazi acin Pitər ol agooni nəkə, enek nəəgə ne, “Əl o Israyil, ateedinuŋ igeet biyeta giye nico naa? Mā aŋelemnyetu aŋeeta gaga. Mā bar abaabanu kizik inoko kanyeka eet nico kətə dəyize cinaaj, karabəŋ een bonate cinaaj.

¹³Jook o Ibrayim ki Aizak ki Jakob been jijitigaac neen o anyek Yesu ween gabaren onin diŋdiŋən o tammo. Zin igeet neen baal anyek nəənə alaat, ma otobortu nəənə ɣume o alaan o kazi Pailat, mayo nuun arəəŋ waanice kotoŋ Pailat nəənə e. ¹⁴Niini laadun eet ci abon Joowa, ma bar otobortu niiga nəənə, ma ajinu Pailat ka kəəgauŋ igeet eet o monyento. ¹⁵Ma aruku nəənə kadaak eet o anyek əl roget ween didi. Bar zin Jooi itiŋawi nəənə daayiza, ma keegina naaga bacok giye nico. ¹⁶Dəyiz zin ci zaar ogin neen ci arogni eeti ci ɣanyŋjany baal agayu noko. Tuwen zin onaaŋ katuya naaga Yesu neen ci anyek eet nico kobona igeet dook keberen noko.

¹⁷ Götöngä, inoko zin kaga naana gi baal agooneku niiga kibeen alaat ugooc Yesu e, agoonu o, eeci የaan agaac niiga niini Kiristo neen. ¹⁸ Baale uduwa Jooi laadun nyakanjanete dook piryakzet ci ka kiiya kipirai Kiristo. Zin didi gole nico anyek Jooi gi nice keleemnyay. ¹⁹ Abon zin niiga inoko abadu mony, ma abadaku Jook ka ክዕያ Jooi የገዢ ugooc. ²⁰ Ka coma itoonakuj Jooi igeet talniin ci appe zinzeeti ugooc, ma bodo buk katin itoonakuj Jooi Yesu ween Kiristo baal laadun ejerayun niini igeet e. ²¹ Bar zin rak aavi niini tamma zee ma ako አጋዢ Jooi kaal dook kiziti colaye kiyo baale aduwa niini nyakanjanete ogin baal ጥሃኝ e. ²² Eeci azi Mosis baale ne, “Katin itoonakuj Jooi ween Manyi unooin nyakanjanet ci ajera የታትኖዥ kiyo itoonanan niini aneet o. Abon zin niiga aziijnu kaal dook o aduwakuj niini igeet.” ²³ Ma eeti o alaj azooni zoot o aduwa nyakanjanet nici, ajeryai niini ole o Joowo, ma uulali.”

²⁴ Zin didi Samwel kibeen nyakanjanet oogi baal avu ካርድ vurta iinyaye baalgeecik e, uuwak zoot ci akati kaal o ka kiiya kutugu Yesu. ²⁵ Igeeta zin neen o eeginu döl o nyakanet niceke, ma itoonayuj Jooi igeet Kiristo baal aterkedek niini jijitugooc e. Anek baale Jooi Ibrayim ne, “Kamayuwi katin ol dook loota የታወቂ dole ci döl cugun.” ²⁶ Zin ejera Jooi gabaren onin, ma itoonayuj igeet ka kamayuwuj, ma abadanuj igeet dook gole o ger.”

Aavtiz Pitör kibeen Jön roonnya

4 ¹ Mazi የaan uuwayek niigi ol zoot noko, ivitak ካርድ ol ween alaat o ceez o Joowo, kibeen alaan o ol o abek ceez o Joowo, been ol o kazi Sajuzi. ² Eeci abor niigi ካንግሮ giye o ademzeke toonnyawa nicigi ol zoot ci akati የፋዘዥ o Yesu daayiza. Ma buk zoot nicini ayelza የፋዘዥ o የፋዘዥ eeti ci deer daayiza. ³ Agamit ni niigi ካርድ, ma avo arek sijin katajguzo kal, eeci izi lōoci yoman. ⁴ Maje ol ci meel ole ona azii zoot uneeq e utuyo. Makacin urumit ol ci atuwe o dook eet tur lak eet ram kamot (5000).

⁵ Ma የዚህ ol oletai alaata o Juz, ki ol o adikir baayizo, been ol o demziinto alotonek Jerusalem. ⁶ Ma avu arumot kibeen alaan o ceez o Joowo kazi Anas, kibeen Kayavas, kibeen Jön, kibeen Alikzandar, ki ol oogi ceen atenok ci Anas. ⁷ Ma anyek niigi Pitör ki Jön keelit ካርድ ኃይል, ma ajin ካርድ anek ne, “Ajowanu ደይዝ ci aruguzu eet ci የንግድን የዚህ የዚህ?”

⁸ Enico iiyak Pitör Vənjizi o Joowo, ma abedeke niimi ካርድ anek ne, “Alaat o abalu ol, kibeen igeet ol o adikir baayizo, ⁹ Mate laadun anyaanetu o ka ivita ijintetu gi ci abon ona karuguza eet ci የንግድን noko ቅዱት ቅዱት o? Gi nici alaj abon? ¹⁰ ደይዝ zin o Yesu Kiristo neen o anyet ageeta korogozta eet nico. Yesu Kiristo o Nazaret neen baal adodoyu keete ween talakec, ma itiŋaw Jooi ካርድ daayiza e. ¹¹ ካርድ neen baal aduwaket warage o Joowo zoot o akati ካርድ aji ne, “Ma be o abor ol o teenyinto ookci bar katin kizi be ci adiŋdiŋ kujuk biyen oogi e.” ¹² Anyet zin rogzen niini doon. Akom bodo eet oma loota የኞኑ ci anyet Jooi ageet ka korogit zaare cigin.”

¹³ Ma abiir ol o roonnyo dook ooti, eeci acin niigi Pitör kibeen Jön azoot moozeta, ma aga ካርድ een ol ci celbezik labak. Ma aga niigi ካርድ aduwa zoot genyiza noko, eeci baale የዚህ ki Yesu. ¹⁴ Ma bar የዚህ gi ci ger ka kuduktak niigi ካርድ, eeci acin niigi eet baal የንግድን e obona, ma arome kibeen Pitör been Jön. ¹⁵ Anyek ni niigi ካርድ kudunita bitaala ka kabaabanit niigi doon rak. ¹⁶ Ijintu ni niigi maany izito ne, “Kayo kutuguzek ol nicoko naa? Ol ci abaak Jerusalema የኞኑ noko dook aga utuguzo niigi gi ci ateet ol biye, ma alaj kanim bodo kadanit. ¹⁷ Alaj zin karooj ol ci kuturyok oogi kiziiyit zoot ci arogzi niigi eet ci የንግድን noko. Inoko abon olla kagernyek ካርድ ka calaj bodo ademzek ol zoozok ci akati Yesu.”

¹⁸ Utuya ni niigi ካርድ kabadaak ceez, ma aricanek gi ci anek ne, “Inoko alaj karoojnyuj edemeztek ol zoot o Yesu bodo been neen.”

¹⁹ Bar Pitör ki Jön abedeke ካርድ anek ne, “Apayit di zoot nico niiga maany mā acinu abon የጊዜ የጊዜ o Joowo. Mayo dim abon የፋዘዥ kaziinjuun naaga igeet yo Jook da? ²⁰ Alaj zin naaga kaziinjuun igeet, eeci alaj bodo kanimnya kajaktowa kaale o kicinta ma kiziikta.”

²¹ Ma agernyek ol o roonnyo ካርድ ዓይነት. Oborocit ni niigi ካርድ, eeci acin niigi akom gi ci ka የዚህ ካርድ giye o anaati ol dook Jook kaale o agooni. ²² Maje eeti o የንግድን ona atirit niigi e anyak waanice irkitok ci atayaqit eet ram (40).

Ajarye ol o tuwento

²³ Mazi aborca ol Pitör ki Jön, imiirtozek niigi ol o tuwento, ma avo aduwak ካርድ kaal dook o aduwak alaata o ceez o Joowo kibeen ol o adikir baayizo e. ²⁴ Mazi azii niigi kaal nicoko, ajaruyu ane ne, “Manyi, een niina Jook o የዚህ tammo taden ki looc ki liilok kibeen kaal dook o abaak የታተነዥ.” ²⁵ Baale azoot niina Vənjize unun የታወቂ gabaren unun kazi Devid ween jijitinaaj waanbaal ane ne, “Abor modena ካንግሮ naa? Arooj kutuguzek ol Jook gi ci ger gaga noko o naa? ²⁶ Aak alaata o loocu gañ, ma arom eleeti ka kooyoyit Jook kibeen Kiristo o ka kitona niini.” ²⁷ Zin inoko didi gi baal aduyai e ibilun to. Didi alaani o kazi Erod kibeen alaan o kazi Pantas Pailat oromte kulture nico kibeen moden koogi kibeen buk ol o Israyil, ma amarnin niigi Yesu ween gabaren unun abon baal aronyai kizi Kiristo e. ²⁸ Ma alote niigi ka kutuguzo kaal dook baal arooj niina kutuguze ደይዝ unun. ²⁹ Manyi, cin di የፋዘዥ agernyeket alaata. Nyet zin ageeta o keegina gabara ugun ክፍትዎች zoot unun moozeta. ³⁰ Yeliza ደይዝ unun rogoz ol o amoor, ma buk agoon kaal o ateet ol biye zaare o gabaren unun Yesu.”

³¹ Mazi odotiz niigi የጊዜ, ዓይነት የጊዜ ona ajaryin niigi e. Ma akunak ካርድ dook Vənjizi o Joowo, ma azoot zoot o Joowo moozeta.

Zələn o ol o atuwe

³² Ma waanice ol o tuwento dook adoye zinzeeti, ma abaaban niigi gi codoi. Ma akom የታተነዥ eet ci aji ne, Kaal cigne anyak o kaal cigin doon. Bar azol niigi dook kaal ugeec anyak. ³³ Ma uuwak toonnyawa ደይዝ zoot o akati የፋዘዥ o Yesu Kiristo daayiza. Ma amayuk waanice Jooi ካርድ dook ዓይነት. ³⁴⁻³⁵ Ma akom የታተነዥ eet ci arooj gi ci arooj, eeci ol o anyak maneen karaboj een ceezi ataoline, ma anyaak guruc ci ataala o toonnyak, ma ajerek toonnyawa ol dook eet co goon ci agano ki ካርድ.

³⁶ Maje የጊዜ anyak eet ci kazi Josev. Niini eet ci ol o kazi Livai ci aritai looce o kazi Sipras. Ma akanek toonnyawa ካርድ zaar ci kazi Barnabas o akat kej cine eet ceen tiritoi. ³⁷ Ataoline buk niini mana cin, ma anyaak guruc toonnyak.

Ananayas kibeen Savira

5 ¹ Maje buk የጊዜ anyak eet ci kazi Ananayas. Kazi የጊዜ cin zaar ne Savira. Ataoline niini mana codoi. ² Ma arooj bodo guruc oogi guruce ci ataala mana o, ma anyek oogi toonnyak, ma anek toonnyak ne, “Guruc o kataala mane onan dook neen nici.” Maje uyene የጊዜ cine aga buk zoot nico. ³ Ma anek Pitör ካርድ ne, “Ananayas, naa anyi Loryen kook ziniza ma alaba Vənjiz o

Joowo giye ci arœde guruc oogi guruce ci ona ataala mana o? ⁴ Ma laadun mana alaj een mana cun? Mazi ataoline e ma guruka buk alaj een cugun? Zin naa akœ ma abaabana ziniza gi nico o? Alaj zin niina alaba ol ci deer, bar alaba Jook.”

⁵ Mazi ḥaan azii Ananayas gi nico nökœ, iita kir, ma adaaai enico ele. Majé ol dook ona azii gi nico e anyayit ḥoliin. ⁶ Ma avu lögözet, ma abuj ele cin o, ma avoyi bitaala, ma avo ada.

⁷ Mazi akœ adicai ziiya iiyon, iiya ḥaa onine, bar alaj aga niini gi ci ona agoononek eet cin o.

⁸ Ma bodo ajin Pitör nööno anek ne, “Duwayan di, ceegi guruc ona ataalanu mane unooj e dook neen?”

Ma abedeke niini nööno anek ne, “Ii, dook neen.”

⁹ Enek ni Pitör nööno ne, “Ma dim niina ki eet unun acinanu Vənjiz o Joowo naa? Cin di zin ol ona ada eet unun e nöögo neen ci avu ceez tatoga neke. Atikekin niigi tedec ineet buk bitaalin ka kœt kadayin.”

¹⁰ Taman nökœ iita niini nööno ḥuma, didi adaawa. Mazi avo avu lögözet oke, acin niigi nööno adaawa, ma atikek nööno bitaalin, ma avo ada nööno eet onin libira. ¹¹ Ma akunak ḥoliin ci appé ərœt ol o tuwento been ol o azii gi nico dook.

Kaal o ateet ol biye

¹² Ma waanice agoon toonnyawa kaal ci meel ateet ol biye. Ma aromé ol o tuwento dook ceeze o Joowo kaluwawe o Solomon.

¹³ Majé ol o alaj atuwe, yo nuun waanice adiñdiyan niigi toonnyak e, alaj anyak moozët ci ka kulutoi niigi ki nöögo ḥaatodoi.

¹⁴ Ma iinyaye niceke ol ci mac kibeen ḥaa ci meel utuwec Manyi, ma aromonek niigi ol o tuwento. ¹⁵ Mazin giye o acini ol kaal ci agoon toonnyawa noko, ḥdœjta niigi ol ol ci amoor kuwane, ma avu arek nöögo golok, ka ma adiir Pitör nöögo, coma akunak riritonti cine o nöögo ka kanyek kizi mayete moorizow ugeec. ¹⁶ Ma avu ol ci meelik ərœt kuturyowe o ajœjzo ki Jerusalem dook. Ma anyak niigi toonnyak ol ci amoor kibeen ol ci anyak minij o Loryento, ma arogze niigi dook.

Apirnane ol toonnyak

¹⁷ Majé alaani o adikir ceeze o Joowo kibeen ol o ərkœr ki nööno kazi Sajuzi amadiyit toonnyak, ma arœj kutuguzek nöögo gi ci ger. ¹⁸ Agamit ni niigi nöögo, ma avo acap sijina. ¹⁹ Bar baaline nice ele iiya toonnyaiti ci Joowo, ma akœl araan o sijino ma aduñjan toonnyak bitaalin, ma anek niini nöögo ne, ²⁰ “Cœt ceeze o Joowo ka œt uduktak ol zœz o roget o colai.” ²¹ Mazi azii toonnyawa zœz nico, œt didi niigi ceeze o Joowo ḥeere ririwona, ma avo ademez ol ḥinaante.

Ma itene nice ele utuya alaani o adikir ceeze o Joowo kibeen ol o ərkœr ki nööno ol o Juz adikir dook ka kivitak rooni ci adikir. Ma itoon takirnya ka kœt kanyaakta toonnyak sijina. ²² Bar mazi avo arum takirnya sijin, arœba toonnyak aziito. Abadaak ni niigi ḥino roonnyo e, ma avu anek ol ne, ²³ “Akœ mazi kavœ karumnya sijin, kamadana agarani. Aje bekcowa abek karogi, bar mazi kakola, kavoya eecito, akœm ol oke kina.”

²⁴ Mazi azii alaani o ol o abek ceez o Joowo kibeen alaat o adikir ceeze o Joowo gi nico, abarajante nöögo ooti, ma anœ ne, “Iiyak toonnyak gitaz?” ²⁵ Iiyak ni etti oman nöögo, ma aku anek ne, “Iziiiktœ di, ol baal areku sijin e aavtiz ceeze o Joowo ademez ol.” ²⁶ Ma iñaaz alaani o takirnyawu kibeen ol ogin, ma avo anyaa toonnyak. Ma alaj agit niigi nöögo gôla, eeci anjole ol gerze ḥaan avac ol nöögo biyene.

²⁷ Anyaaktak ni niigi toonnyak ceez o roonnyo, ma avu anyek nöögo keelit ol kœrgena. ²⁸ Ma anek alaani o adikir ceeze o Joowo nöögo ne, “Iinyaye baalke ḥaan kiricaneyun kenyeyun ne, Má ḥaan ademezu ol zœz ci akati Yesu? Icinit di gi o agoonu. Azaanteyu demziin unooy Jerusalem dook, ma arooñyu anycetu ageeta kizita ol o karuka Yesu kadaak neen.”

²⁹ Ma abedeke Pitör kibeen toonnyak oogi nöögo anek ne, “Abon kaziijnna naaga Jook kujuk ol ci deer. ³⁰ Eeci itinjawi Jooi o jijitigaac Yesu daayiza ḥaan baal aruku niiga nööno kadaak keete ween talakec e. ³¹ Ma ooyi Jooi nööno, ma akœ arek libire onin azo ka kizi alaan been ruguzoi ci ka kanyek ol o Israyil wanji ci abadi mony, ka kaaryai oñje ugeec. ³² Keeginna naaga bacok kaale nicoko. Ma een buk Vənjiz o Joowo o anyek Jooi ol o azii nööno bacoi kaale nicoko.”

³³ Mazi azii ol o roonnyo gi nico, otoborit nœj ərœt, ma arœj niigi ka kuruyit toonnyak kadaayito. ³⁴ Majé ḥinaante anyak eet ci kazi Gamalil. Niini eet ci ol o Parici, ma een niini alaan ci ademzek ol lotinok o Joowo. Atitiny gœøn ol dook nööno. Itija ni niini jena, ma anek ol ne, “Anyek rak di ol nicoko kudunit bitaala ḥintimiliny.” ³⁵ Mazi adun toonnyawa, enek niini ol ci roonnyo o ne, “Ol o Israyil, abaabanit rak di gi ci ka utuguzek ol nicoko o juruj. ³⁶ Agayu niiga baale eet o kazi Tudas baal anyek ele kizi eet ci adiñdi. Ma ano ol ceen eet tur lak wec (400) nööno e. Ma vurta uruyit ol waanice nööno, ma azaani ol baal ərkœr ki nööno e, makacin waanice idicai demziin onine. ³⁷ Ma vurte onin bodo iiya etti o kazi Judaz o looc o Galili iinyaye o akeebi akuma ol. Ma agama ol ci meelik demziin onin. Ma vurta uruyit ol nööno kadaak buk, makacin azaante ol baal ərkœr ki nööno e. ³⁸ Zin giye nico kanekuj ne, Má agooneku ol nicoko gi ci ger. Otonpit nöögo kœtœzœ labak, eeci mœn demziin been liñliñœn cineeñ agoon noko ci eet ci deer, ḥaan katin adicai labak. ³⁹ Bar mazi aku demziin cineeñ noko Joowa, akœm gôl ci ka omogti nöögo kina. Má agooneku gi ci ger ol nicoko, alaj kaga karabœj bar koca agooneku gi ci ger Jook.”

Iziiyt ni ol o roonnyo gi ci aduwa Gamalil o. ⁴⁰ Utuya ni toonnyak, ma anyek niigi takirnya korooyit nöögo nyaboyen, ma aricanek nöögo zœz ci anek ne, “Má bodo ḥaan azoozu zœz ci akati Yesu.” Oborocit ni nöögo. ⁴¹ Ma adun toonnyawa ceeze o roonnyo talniinta, eeci acin niigi agano ḥaati anyeke Jooi nöögo kipirta zaare o Yesu. ⁴² Ma avo tup nökœ ceeze o Joowo been korogjowe o ol o tuwento, ma ademez ol, ma uuwayek ol gi o eene Yesu Kiristo.

İjeryan o tiritok ween torgerem

¹ Ma vurta iinyaye o azaacœi ol o tuwento kizi meeœe, anyayit niigi daœœn ki ol ween Juz o aganek zœz ween Garik kibeen
6 Juz o abaak Jerusalema laadun. Azi ol ci Juz ci aganek zœz ceen Garik o ne, “Haai ogaacak bœye alajaan ajowa dayiin o gœøn anjeronek ol o tuwento.” ² Zin giye nico utuya toonnyawa ween amœtœ ram ol o tuwento dook ḥaatodoi, ma avu anek nöögo ne, “Alaj abon ḥaatinan ḥaati kuujna uuwayi o zœz o Joowo ka koota kejerteya ol dayiin. ³ Gœtœnœga, inoko ejerta ol torgerem ḥaatunooy ci agayu niiga anyak Vənjiz o Joowo ərœt, ma anyak genyiz ka kanyeek nöögo liñliñœn nico. ⁴ Ka zin kizi liñliñœn cinaaj neen ḥaryiin kibeen uuwayi.”

⁵ Ma atalna ol o atuwe dook baabani cineeñ o. Ma ajera niigi eet ci kazi Istiven ci anyak tuwen kibeen Vənjiz o Joowo ərœt. Ma bodo ajera Pilip, ki Pokoros, ki Nikanora, ki Timon, ki Parmena, been Nikolo ween moden o looc o Antiyok o anyek ele kizi eet o Juz. ⁶ Anyaaktak ni ol o tuwento ol ceen torgerem ona ajera noko toonnyak, ma ajarye toonnyawa, ma ataadek nöögo azeen ka kiziti ol ci aliñliñœn liñliñœn nico.

⁷ Ma azaanonek zəəz o Joowo ol ci meel ərəət. Ma agama ol ci meelik Jerusalema Yesu. Ma buk atu Yesu alaata ci meel alaate o gəən agoonek Jook todoyok o Juz.

Gamiin o Istiven

⁸ Maje Istiven niini eet ci amayuwi Joowa ərəət, ma anyek Jooi nəənə dəyiz ci agooni kaal ci ateet ol biye əla. ⁹ Bar anyak ol oogi ci abor nəənə. Ol nici gəən ajarye ceeze o lotento kazi Ceez o Aboren Əl Ween Mirək. Niigi ol ci Juz abadaak Jerusalem looce o kazi Sariina ki Alikzandariya ki Silisiya been Asiya. Ma abor niigi Istiven, makacin adanțo ki nəənə. ¹⁰ Bar anyek Vənjizi o Joowo Istiven genyiz ci appe ateəzane ol nicoko. ¹¹ Əət ni ottoyoota niigi ol oogi ka kivita kakatit Istiven vələja kiziti ne, “Kaziijna itten baale Istiven aduwa kaal ci ger akati Mosis kibeen Jook.” ¹² Mazi akə azii ol o Juz kibeen alaat o ademzek ol lotinok o Joowo kibeen ol o adiŋdij gi nico, otoborit niigi nəənə. Agamit ni niigi, ma anyaak nəənə ol o roonnyo. ¹³ Ma anyaa buk niigi bacok ci ka kivita kakatit Istiven vələja kiziti ne, “Əeti nici gəən azəəz kaal ci ger akani ceez ona Joowo kibeen lotinok o Mosis. ¹⁴ Ma buk kaziijna nəənə azi ne, Yesu o Nazaret katin alip ceez o Joowo, ma owo keerane baal anyet Mosis e dook.” ¹⁵ Maje ol ci aavtiz roonnya o dook agelem Istiven, ma acin niigi ənum cino abil kiyo ənum o toonnyai o Joowo o.

Zəəz o Istiven

⁷ ¹ Ijin ni alaani o adikir ceeze o Joowo Istiven anek ne, “Abil zəəz nici didi nəənə?”

² Ma abedeke Istiven azi ne, “Gətənəga kibeen baatigan, iziiktaq di. Baale ayelzak Jooi o adiŋdij Ibrayim ween jijitinai ele nəənə baal abaii niini kazi Mesopatamiya e inaan kook kabaak niini looce o kazi Eran. ³ Ma anek Jooi nəənə ne, “Ton atenok ugun kibeen looc unun, luuk bitə looce oman ci ənaan kako kayelein.” ⁴ Ma didi utujun niini looc nice, ma ook abaak ənaan kazi Eran. Mazi akə adaai baati Ibrayim, anyek Jooi Ibrayim kuluugak looc ci inoko abaaku noko. ⁵ Bar zin iinyaye niceke ənaan kanyek Jooi Ibrayim looc nico kizi cin. Yo nuun een ənti kidic ter waanice, ənaan kanyek kizi cin. Bar olla aterkedek Jooi Ibrayim zəəz ci ka kanyek nəənə ki dəl ci dəl egin looc nico, yo nuun waanice ənaan kanyak niini dəl e. ⁶ Aduwak waanice Jooi Ibrayim zəəz ci anek ne, “Abaak katin dəlyə ci dəl cugun looce oman. Əinaante katin niigi eegin gabara, ma agit ol nəənə ərəət irkitok eet tur lak wec (400). ⁷ Bar zin katin kuulal ol ci agit nəənə o, ka vurta kudunta dəlyə ci dəl cugun o looce nice, ka kivita kidiŋdiŋtantan niigi aneet əjina.” ⁸ Anyewun ni Jooi Ibrayim keer ci ateedi dəl kuli ka kizi bayen ci zəəz o aterkedek niini nəənə. Mazi akə aritai Aizak e, anyek Ibrayim nəənə kidica iinya turge zee eteeduni nəənə. Waanice zin iija Aizak izi baati Jakob. Maje Jakob iija izi baati ləgəz ween amotə ram o ivita iziti jijitigaac.

⁹ Odomta ləgəz o Jakob amartai Josev ween gətəni uneeq, makacin ataaltəi nəənə ka kook kizi gabaren Masire. Bar Jooi itirit nəənə. ¹⁰ Ma azooni nəənə gidente baal agidi ol nəənə e dook. Mazi akə akunak Josev Veero ween alaan o Masiro, anyek Jooi nəənə ziniz ci iina kibeen genyiz. Zin giye nico anyewun Veero nəənə kabal Masir kibeen kaal o kərək onin dook. ¹¹ Ma vurta anyawun Masira kibeen looce o abaii Jakob kazi Kanan tarjo ci appe ci adayı ol magiz ərəət. Ma əkəma jijitigaac ənti ka kojuktai dayiin. ¹² Mazi akə azii Jakob anyak Masira labi, itoonum ləgəz ogin kəət kataala labi əjinaante. ¹³ Mazi avu amiiri ləgəz eci vurto o ka kəət bodo kataala labi Masire, uduwak Josev gətənəgi ele. Makacin iziik buk alaani o Masiru kazi Veero gətənəgi Josev invitak Masir. ¹⁴ Zin əjinaante itoonewun Josev baatin Jakob otok ka kuluuktak niini ki ol o kərək onin dook Masir. Maje ol ci kərək cin o dook waanice een eet iiyu kamətə ki tiin tur (75). ¹⁵ Əət ni Jakob been kərək onin dook Masir. Ma avə abaak əjinaante zee ma adaaai Jakob kibeen ləgəz ogin. ¹⁶ Ma eel ame ugeec zee ma irkite baal ijaaanane Mosis ki ol o Israyil Masire e, itiktak niigi ame cigeec o əjin o kazi Cekam ka kivita kadaac niigi nəənə boote baal ataala Ibrayim guruci modene o kazi Amor e.

¹⁷ Mazi waanice akə ajən iiten baal aterkedek Jooi Ibrayim ka kanyek nəənə looc o kazi Kanan e, azaace waanice ol ogaac Masire kizi meeple ərəət. ¹⁸ Maje iinyaye niceke abalun ol Masire alaani oman calaq aga Josev. ¹⁹ Ma alaba niini jijitigaac, ma agoonek nəənə kaal ci ger. Buk akə ma adajek nəənə kujuktek dəl tuu kadaayito. ²⁰ Ma iinyaye niceke aritai logoti ci alina ərəət kazi Mosis. Ma arəət yaatine ceeza nyeləwe iiyu. ²¹ Ma vurta ook oroodun yaatine nəənə tuuwa, ma aku ajowa nəənə tinati Veero, ma akə abaayiza nəənə kizi dole cin. ²² Ma edəməz niini genyiz dook Masire. Makacin izi eet ci titiny zəəza kibeen kaale o agoon.

²³ Mazi akə een Mosis irkitowa eet ram, oroorjun niini kook kicin gətənəgi ween Israyil. ²⁴ Mazi akə niini əjinaante ook icinun eet codoi ole ween Israyil agit eeti ceen Masiren. Əela ni niini nəənə, ma aruk eet ceen Masiren noko kadaak. ²⁵ Abaabən niini ane coma ol egin Israyil o aga gəl o ka keelai nəənə Jooi ənaaten nəənə ka calaq bodo eegin gabara ci Masiro. Bar ol o Israyil alañ aga gi nico. ²⁶ Ma iitene oman acin niini ol ceen Israyil ram ayəwə niigi maany. Ma arəət niini kejər nəənə. Anek nəənə ne, “Iziiktaq di gətənəga. Niiga dook eeginu ol o Israyil. Ayowonu zin bodo niiga maany naa?”

²⁷ Bar eeti ona apan gən e ətəyəqət Mosis, ma ajin nəənə anek ne, “Ijeneen ci anyin ineet alaazet ci ka paket ageeta o? ²⁸ Aroon ka ruyan kadaak kiyo balawaz arui eet ween Masiren e?”

²⁹ Mazi azii Mosis zəəz nico, ivirun niini Masire. Ma akə abaak looce o kazi Midyan. Ma əjinaante ook ərəət, ma arita ləgəz cigin een ram.

³⁰ Mazi akə adica Mosis irkitowa ceen eet ram əjinaante, eyelizak toonnyaiti ci Joowo nəənə ele gooye ci alanyit lugurgoca balale o ajəŋzə ki be o kazi Sinai. ³¹ Ma abiir Mosis əə giye ci acin noko, ma akunak ijonun ka kicin juruj. Bar mazi akə ajəŋzə əjinitə, enek Manyi nəənə ne, ³² “Aneeta Jook o Ibrayim ki Aizak ki Jakob.” Ətəyəqəle ni Mosis looc əjina, ma abarit zee ma alaq arəət kicin əjinitə bodo.

³³ Ma anek Jooi nəənə ne, “Aara caava zəəne, eeci ənti abilne noko əjinitə alile. ³⁴ Kacın naana piryakzet ci apirnane ol ogane Masire o nəənə, ma buk kiziwi naana luwa uneeq. Kiiya zin ka keela nəənə piryakzete cineeq o. Inoko zin karooj kitooneyin ineet Masir.”

³⁵ Nici Mosis baal abor ol o Israyil e ele neen baal ajin niigi nəənə anek ne, “Ijeneen ci anyin ineet alaazet ci ka paket ageeta o?” Nəənə neen o itoona Jooi ka kabal nəənə, ma eela nəənə dəyize o toonnyai baal ayelzak nəənə ele lugurgoce o alanyit e.

³⁶ Nəənə neen o uluuqai ol o Israyil Masire, ma agoon kaal ci ateet ol biye Masire, ki liile o Meeri, been balala irkitok eet ram.

³⁷ Mosis ele neen baal aduwak ol o Israyil anek ne, “Katin itoonaku Jooi nyakaqan ci anera ənaatunoq ele kiyo itoonanan aneeta o.” ³⁸ Mosis neen baal azəəz been toonnyai o Joowo biye o kazi Sinai. Ma akəyi niini zəəz o aduwak toonnyaiti nəənə ole ween jijitigaac baal aroma ki nəənə balala e. Ojowa niini toonnyaiti o Joowo zəəz o anyek ol roget o abil been neen ka buk kiiyatet zəəz nici ageet.

³⁹ Bar jijitigaac waanice otoborit ḥaati aziijni nočno. Ma anek nočno ne, “Alaŋ naaga karoonyin ineet bar karoonya kimiirtewa koota Masire.” ⁴⁰ Ma anek niigi Aron ween gōtōni Mosis ne, “Karoonyin bar naaga ineet ka dilayet joowane ci oontanet ageeta kootet Masire, eeci alaŋ kagaya gi ci alamun Mosis baal anyanet ageet Masire e.” ⁴¹ Idilta ni waanice niigi jook ci atobo ki mool, ma atondek todoyok, ma adake ḥaatodoi, eeci atalne niigi joowe ci adila azeene o. ⁴² Otoborewun ni Jooi nočgo noŋ giye nico, ma ooŋ nočgo kidiŋdjanit monyony o tammo. Kiyo aduwa Jooi waragewe o nyakaŋanetu zōz ci azi ne, “Igeet ɔl o Israyil, alaŋ atondekjan baale otodontereyaj todoyok aneeta irkitok ween eet ram baal aavtiyu balala e.” ⁴³ Bar waanice atiku niiga ceez ween rum o jook o kazi Malok kibeen ririton o monyatot o kazi Ravan. Nicigi zin joowane o adilanu niiga doon ka idinđdjanit nočgo. Zin giye nico, ḥaan katooyekun igeet ḥinti reen many looc o kazi Babilan libire ci gol e.”

⁴⁴ Baale mā aavtiz jijitigaac balala e, anyak ceez o Joowo een rum. Agoona niiga ceez nice kotobtō kibeen ririton baal ayelek Jooi Mosis e. ⁴⁵ Ma vurta odomta jijitigaac baal oojnek baatigecik ceez ceen rum neke. Itikit niiga ceez nice ooti waanbaal arayin Jasuwa nočgo akoyi ka kōt kirigizit loocok o moden baal abaak ḥinaante baal atoɔk Jooi nočgo ḥuma e. Ma aavi waanice ceez nica ḥinaante zee been iinya o Devid. ⁴⁶ Ma atalne Jooi ḥaati Devid ḥroɔt. Ma ajin Devid Jook arɔɔj ka keteenyak niini nočno ween Jook o Jakob ceez.

⁴⁷ ḥaan zin Jooi kanyek Devid keteenyak ceez nico, ma bar iiya anyek niini Solomon ween ḥeerin kiiya keteenyak. ⁴⁸ Zin Jooi o adiŋdjin alaŋ abaak ceezine ci eŋyca ol ci deer. Kiyo baale aduwa nyakaŋani azi ne, “Azi Manyi ne, ⁴⁹ Tammu taden ḥin onan kaave neen. Maje ṫođwa ḥin onan kari zō neen. Mazin yo ceez taz ci ka eṭeenycayan niiga aneet o? Ma ḥinti kayubzē taz ci ka utuguzayan niiga aneet o? ⁵⁰ Ma kaal nicoko dook alaŋ keenycaya naana alyā?”

⁵¹ Eeginu niiga ɔl ci ricil! Adonjuŋ zinzeeti kak, ma alaŋ agamanu zōz o Joowo kiyo modena o alaŋ eegin ɔl o Joowo o. Ma buk adiitenuj iina calaj atu Jook o. Eelnu niiga kiyo jijitugooc baale e. Aburnu niiga zōz o Vənjiz o Joowo. ⁵² Baale jijitugooc agit nyakaŋanet o Joowo dook. Ma aruk niigi nyakaŋanet o Joowo baal uuwak kuni o Kiristo ween gabaren o Joowo abon kadaayito. Inoko zin buk niiga utuburtu Kiristo, ma uruktu nočno kadaak. ⁵³ Eeginu niiga ɔl o ajowanu lotinok o Joowo toonnyaye ogin neen, ma bar aburnu ḥaati aziijnu.”

Daayiz o Istiven

⁵⁴ Mazi azii ɔl o roonnyo zōz ci Istiven noko, otoborit niiga noŋ ḥroɔt, ma adak azeen bornet noŋa. ⁵⁵ Maje Istiven anyak niini Vənjiz o Joowo alye onin ḥroɔt, ma agelem niini tammu taden, ma acin titinyon o Joowo, ma acin Yesu abil libire o Joowo azo.

⁵⁶ Ma anek nočgo ne, “Icinit di, kacin tammu taden akoli, ma kacin ḥeerti Eeto abil libire o Joowo azo.”

⁵⁷ Enico egerenyit ɔl o roonnyo ḥroɔt, ma adiit iin ugeec. Ma agozonek niiga dook nočno. ⁵⁸ Ma agurak nočno kaluwawe o kuturo bitaalin, ma avac nočno biyene ka kuruyit kadaak. Ma aara niigi rumane ugeec, ma anyek logo ci kazi Cɔl ka kagamek nočgo ka kavacit niigi Istiven juruj. ⁵⁹ Mazi ḥaan avac niigi Istiven noko, ajarowō niini ajin Jook anek ne, “Manyi onan Yesu, biti vənjiz onan.” ⁶⁰ Ma akani kozon̄ti looc, ma agereny molowe ci appe azi ne, “Manyi, má anyayei nočgo da ojec cineej noko.” Mazi aduwa gi nico, adaawun niini.

Agit Cɔl ɔl o tuwento

⁶¹ Ma atalne Cɔl daayize o Istiven. Ma itene nice ele iiyak ɔl o tuwento Jerusalema giden ci appe. Ma avir niiga dook ⁶² Jerusalema, ma azaanonek Judiya kibeen Samariya. Ma aavtiz Jerusalema toonnyawa doon. ⁶³ Ivita ni ɔl ogen ole o goon adiŋdjin Jook, ma avu ada Istiven, ma aluwek niigi nočno ḥroɔt ele. ⁶⁴ Igit ni Cɔl ɔl o tuwento, ma azɔp niini ceezi dook, ma agam ɔl o tuwento dook, ḥaai ki ɔl o mac, ma ako acap nočgo sijina.

Uuwak Pilip Samariya

⁶⁵ Maje ɔl o tuwento baal avir e ɔot azaantozek niigi loocok dook, ma avo uuwak zōz o Joowo. ⁶⁶ Buk Pilip ook niini kture ci abil Samariya, ma ako uuwayek ɔl zōz o akati Kiristo ḥinaante. ⁶⁷ Ma azii ɔl ḥinaante zōz o aduwak niini nočgo ḥroɔt ele. Ma acin niigi kaal o agoɔn Pilip ateet nočgo biye. ⁶⁸ Ma atoɔk Pilip miniŋ ci Loryento ole ci meelik, ma aduŋna miniŋa nicigi ḥaatineej gernya. Ma anyek ɔl o rebrebik kibeen ɔl o ḥɔlik kobonta kɔtɔzɔ. ⁶⁹ Zin kaale nicoko atalɔ ɔl o Samariya ḥroɔt.

Saiman ween ḥari

⁷⁰ Ma kture nice baale anyak eet ci kazi Saiman ci goon agoɔn niini kaal ci ḥarizetu, ma anyek ɔl o Samariya dook kibiirit ooti ḥarizete cin noko. Ma anyek niini ele kizi eet ci titiny ḥroɔt. ⁷¹ Ma ajaamnek goon ɔl o titiny kibeen ɔl o labak dook kaal cigin agoɔn noko ḥroɔt. Ma ano ne, “Kiziyyit baale zōz o akati dɔyiz o Joowo. Dɔyiz zin o Joowo neen ci anyak eeti nici noko.” ⁷² Azii waanice ɔl dook nočno, eeci alaba niini nočgo kaale ogin ḥarizetu abiirni ɔl ooti baal goon agoɔn niini tup e. ⁷³ Bar mazi azii niigi ḥaati Pilip kavyak o abon akati baliin o Joowo kibeen zaar o Yesu Kiristo, utuweec niigi kavyak nicoko, ma oonyi niigi dook. ⁷⁴ Buk Saiman alyā utuwō, ma oonyi, ma orkor goon goon ki Pilip. Mazi acin kaal o adɔi ateet ɔl biye agoɔn Pilip, ibiir nočno ɔɔ ḥroɔt ele.

⁷⁵ Mazi azii toonnyawa Jerusalema ɔl o Samariya agamta zōz o Joowo, itoontek niigi nočgo Pitɔr kibeen Jɔn. ⁷⁶ Mazi avu arum Pitɔr ki Jɔn Samariya, ajaruyozek niigi ɔl o tuwento ka kiiyak nočgo Vənjizi o Joowo. ⁷⁷ Eeci olla waanice oonyi niigi zaare o Manyi Yesu Kiristo, ma ḥaan Vənjizi o Joowo kiiyak nočgo. ⁷⁸ Ma ataadek Pitɔr kibeen Jɔn nočgo azeen, ma akunak nočgo Vənjizi o Joowo.

⁷⁹ Mazi acin Saiman Vənjiz o Joowo iiyak ɔl o tuwento ḥaati ataadeke Pitɔr kibeen Jɔn nočgo azeen, aara guruc arɔɔj ka kanyek Pitɔr ki Jɔn. ⁸⁰ Ma anek niini nočgo ne, “Anycaŋ da buk dɔyiz nico aneet ka buk goon mā kataadei naana ɔl oogi azeen, ka kiiyak buk nočgo Vənjizi o Joowo.”

⁸¹ Ma abedeke Pitɔr nočno anek ne, “Nyamer adaayit niina alya kibeen guruc cugun noko, eeci abaaban niina ka taal gi ci anyaa Jooi o guruci. ⁸² Alaj zin abon ḥaati aliqlije liqlijɔn o Joowo, eeci ziniz cune o alaŋ iimi ḥume o Joowo. ⁸³ Inoko zin teedɔi gerzitin nico. Jin Jook ka kaara ojec noko. ⁸⁴ Eeci kacinin ineet appe ziniz ḥroɔt, makacinc acabin ojeci.”

⁸⁵ Ma anek Saiman ceen ḥari noko Pitɔr ki Jɔn ne, “Ijinteyaj zin da Jook ka calaj avunakan kaal ci aduwanu noko.”

⁸⁶ Mazi odotiz Pitɔr ki Jɔn kaale o aduwa akati Yesu kibeen zōz o Joowo, imiirtozek niigi Jerusalem. Ma gola uuwayit niigi kavyak o Joowo kuturyowe ci meelik looce o kazi Samariya.

Pilip kibeen eet ceen Abacen

²⁶ Maaku toonnyaiti ci Joowo, ma anek Pilip ne, "Cap kaal ka tiija bito ki tenet gole o Jerusalem o akə been kutur o kazi Gaza." (Ma gən nica inoko izirzire.) ²⁷ Itiija ni Pilip ətəo. Ma akə ajowa gala eet ceen Abacen. Maje eeti nica eet ci apayai teri ci gən alinqijonek ɻaa ceen alaan ci adikir abal looc o Abacu. Ma gən agam eeti nici guruc ci ɻaa ceen alaan noko dook. Eerən zin da niini iitene oman akə Jerusalema ka kook kidinqidjan Jook ɻinaante. ²⁸ Maaku amiire akə Abace. Awə niini kavoole ci agurut jomane. Ma gola ekeebun niini warage o Joowo baal ayeet nyakajani o kazi Izaya. ²⁹ Ma anek Vənjizi o Joowo Pilip ne, "Bito jəŋəz kavool nice." ³⁰ Odokonyozek ni Pilip nəoñə, ma azii nəoñə akeep warage o nyakanjan o kazi Izaya. Ijin ni Pilip nəoñə enek ne, "Ma dim inoko gi ci akeebi o aga?"

³¹ Ma abedeke niini nəoñə anek ne, "Alan kaga, eeci akəm eet ci oobekan kej juruj." Ma awa niini Pilip kətəda kavool koromte ki nəoñə eecito. ³² Ma zəoñ ci akeep niini o zəoñ ci warage o Joowo o azi ne, "Atobə niini kibeen azeet o avəyi əl ka kook kətədəje o, ma buk atobə niini kibeen nyəñən o alan eegək ɻatai ateedi əl nyalaado o, ma alan niini azəoñ been neen. ³³ Ma acelbezen əl nəoñə, ma akəm eet ci apayek nəoñə leeminet. Ma akəm dəl cigin ci aga əl, eeci aruk əl nəoñə kadaak kodocai."

³⁴ Ma anek eeti ceen Abacen noko Pilip ne, "Duwayan di, aduwa nyakanjan zəoñ ci akati ɻeneen ɻina? Aduwa gi ci akati nəoñə yo da aduwa gi ci akati eet oma?"

³⁵ Ma anek Pilip nəoñə ne, "Zəoñ nici akati Yesu Kiristo." Oobek ni niini nəoñə kavyak o Joowo akati Yesu. ³⁶ Ma gola ojokta ɻinti anyak maam. Ma anek eeti ceen Abacen noko Pilip ne, "Maam nici. Alan uunyan naa?"

³⁷ (Ma anek Pilip nəoñə ne, "Mā didi agama Yesu zinize unun dook, kuunyin koca.")

Ma azi ne, "Didi kagama."

³⁸ Ma anyek eeti ceen Abacen noko kavool kibil. Ma aduñna niini kibeen Pilip, ma avə maami eecito, ma oony Pilip nəoñə.

³⁹ Mazi avə aduñna niigi dook maami, iiya Vənjizi o Joowo, ma akəyi Pilip ədim, calan acin eeti ween Abacen e nəoñə bodo. Ətəo ni niini talniinta. ⁴⁰ Mazi aara Pilip kebere, bar aavi kulture o kazi Azotus. Ma injaaz ɻinaante akə uuwak kavyak o Joowo kuturyowē dook zee ma arum kutur o kazi Sisiriya.

Utu Cəl Yesu

9 ¹ Iinyaye niceke ɻaan Cəl amena agit əl o atu Yesu noko, ma arəoñ kuruk nəoñə kadaayito tup noko. Ma iitene oman ook ² niini alaane o adikir ceeze o Joowo. ² Ma akə ajin nəoñə ka kanyek waragenya ci itoononek alaat o ceezi o lotento kulture o kazi Damacik. Ma waragewi nici anyek nəoñə dəyiz ci ka kook kagami əl o mac ki ɻaaai o ano gəl o Yesu ɻinaante, ka kanyaak nəoñə sijin Jerusalema.

³ Ətəo ni zee mazi akə ajəŋəz Damacik, kataman noko iiyak nəoñə vooritin tamma, ma ataran nəoñə. ⁴ Ma aruk looc, ma azii molok ci anek nəoñə ne, "Cəl, Cəl, naa amarninan noko?"

5 Ma abedeke Cəl molok nico anek ne, "Ineet ɻeneen Manyi?"

Ma abedeke moləyi nici nəoñə anek ne, "Aneeta Yesu o amarninan. ⁶ Inoko zin tija je. Bitə Damacika. Anyak eet ci ka kook kuduwayin ineet gi ci ka tugu ɻinaante."

⁷ Maje əl o ərkər kibeen Cəl e eel olla ajaki. Eeci azii niigi molok doon, ma akəm eet ci acin kina. ⁸ Ma injaaz Cəl jena. Mazi bar arəoñ kamadak kebere, alaŋaŋ acine. Agamit ni əl o ərkər ki nəoñə e nəoñə aziit, ma ayit nəoñə avəyi Damacika. ⁹ Ma aavi Cəl iinyi iyu calan acinen. Ma alan adake, ma alan buk awode.

¹⁰ Maje Damacika ɻinaante anyak eet ci atu Yesu ci kazi zaar ne, Ananayas. Ma awo Jooi nəoñə wunozyai anek ne, "Ananayas."

Ma abedeke Ananayas nəoñə anek ne, "Woo, Manyi. Kawe."

¹¹ Ma anek Jooi nəoñə ne, "Tija je. Bitə gole o kazi Abil Təp. Mazi akə arum ceez o eet o kazi Judaz ɻinaante, jinə nəoñə ka keyeleyin eet o kazi Cəl o looc o Tarsas. Niini inoko anjaryə ɻinaante. ¹² Ma acinin niini ineet wunozyai kizik akunai niina nəoñə ka taadek azeen ka kicino bodo."

¹³ Ma abedeke Ananayas nəoñə anek ne, "Manyi, kazii eet nico ole ci meel ger azi ne, Agoonek gən niini əl ugın kaal ci ger Jerusalema. ¹⁴ Inoko akunak niini Damacik o, eeci anyeek alaata o adikir ceeze o Joowo dəyiz ci ka kiiya kagami əl o atuyin ineet."

¹⁵ Bar anek Manyi nəoñə ne, "Bitə labak, eeci kejera naana nəoñə ka kiliqiliqozeyan aeneet ka kuðuwak niini zəoñ onan moden kibeen alaat ugeec kibeen əl o Israyil. ¹⁶ Mazin naanalya ɻaan kayelei nəoñə kaal ci ka kanyek nəoñə piryakzet gole o aduwake niini əl zəoñ onan."

¹⁷ Ook ni didi Ananayas ceeze o aave Cəl, ma akə ataadek nəoñə azeen. Ma anek ne, "Gətəna Cəl, Manyi Yesu neen ci itoonanan aeneet ɻina o. Nəoñə neen baal ayzelzakin ineet ele gola iiten baal akune ɻina e. Itoonanan zin niini aeneet ka kiiya kanyin cino bodo, ka buk kiiyayin ineet Vənjizi o Joowo." ¹⁸ Kataman noko iitazə keberene o Cəl kaal ci kizik tagayan ci kulugto. Makacin cino bodo. Itiija ni niini, ma oony Ananayas nəoñə. ¹⁹ Mazi akə adake, izi nəoñə ele pir kədək kak bodo.

Uuwak Cəl Damacika

Ma amən niini iinya ci miliny aromə kibeen əl o tuwento Damacika. ²⁰ Ma gən akə niini ceezine o lotento, ma akə uuwak ɻinaante zəoñ o akati Yesu anek əl ne, "Yesu niini ɻerti Joowo."

²¹ Maje əl o azii nəoñə dook abiir nəoñə ooti, ma ajino anə ne, "Ma nici alan een eet o gən aruk əl o atu eet o kazi Yesu kadaayito Jerusalema o neen? Aku inoko niini ɻina o arəoñ buk ka kiiya kagam əl nicoko ka kooyi nəoñə alaate o ceez o Joowo Jerusalema."

²² Maje Cəl uuwak moozeta kədək ziniz kak kujuk we. Ma ayelek niini əl kaal o akati Yesu o eene didi niini Kiristo. Ma anyek zəoñ cine o əl o Juz abaak Damacika olla kapajante kəkəm gi ci abarzek nəoñə kina.

²³ Ma iinyaye ogen olotai əl o Juz, ma avu abaaban gəl ci ka kurukti Cəl kadaak. ²⁴ Maje bar Cəl iziiwun gi nico. Ma gən are əl nəoñə araanowe o kaluwa o aliya kultur waazinok ki baalinok dook arəoñ ka kuruyit niigi nəoñə kadaak. ²⁵ Ma baaline oman inikta əl o gən ərkər ki Cəl ivitak nəoñə, ma avu arek nəoñə dojok ci appe, ma atəodi nəoñə kaluwa taden, ma itoonek nəoñə bitaalın dojowe nico loronta.

Aavi Cəl Jerusalema

²⁶ Ook ni Cəl Jerusalema, ma ɻinaante ərəəj koromozek əl o tuwento. Bar əl o tuwento alaç agama zəəz ci izəi niini eet ci tuwento o, ma ɻaan ajoole niigi dook nəənə nəkə. ²⁷ Iiyak ni Barnabas nəənə ka kiiya kooyi toonnyaye. Ma akə oobek Barnabas toonnyak zəəz baal acini Cəl Manyi gəla, ma azəəzəke Manyi nəənə e. Ma oobek buk zəəz baal uuwayi Cəl zaare o Yesu moozeta Damacika e. ²⁸ Iiya ni Cəl oromozek nəəgə, ma akə azəp niini Jerusalem dook uuwak zəəz o akati Yesu moozeta. ²⁹ Ma buk azəəz niini, ma adəjə kibeen Juz o aganek zəəz ween Garik. Ma bar arəəj kuruyit niigi nəənə kadaak. ³⁰ Mazi azii əl o tuwento zəəz nico, ivita ooti Cəl kulture o kazi Sisiriya, ma ɻinaante itoonit niigi nəənə kavoole ci liilu kidicek kook kulture onin kazi Tarsas.

³¹ Ma iinyaye niceke abaak əl o tuwento yaak looce o kazi Judiya ki Galili been Samariya. Ma atirit Vəñizi o Joowo nəəgə, makacin əl o tuwento odoyit kak tuwenta, ma buk atuwe əl ci meelik ogen. Ma abaak niigi dook baayiz ci aŋolin Jook.

Atirit Pitər eet ci rebrebi

³² Maje Pitər waanice azəp loocok dook. Ma iitene oman ook icin əl o tuwento abaak kulture ci kazi Lida. ³³ Ma ɻinaante ojowa eet ci kazi zaar ne Iniyas. Niini eet ci rebrebi calaç awə irkitok turge. ³⁴ Ma anek Pitər nəənə ne, "Iniyas, itiritin Yesu Kiristo. Tiňa je. Doma kuwen cun o." Kataman nəkə itija didi Iniyas jena. ³⁵ Mazi acin əl o Lida kibeen əl o Ceran nəənə obona, utuveec niigi dook Manyi.

Arogoz Pitər ɻaa oma daayiza

³⁶ Waanice anyak ɻaa ci kazi zaar ne Tabiza ci abaak kulture o kazi Japa. Atu niini Jook. Kazi zaar ci ɻaa nico zooze ween Garik ne Dorkaz. Ma kej ci zaar nicoko kazi ne alyaz. Niini tup nəkə aliŋliŋ kaal ci abon. Atirit gəən niini əl ci amaat. ³⁷ Ma iitene oman omoorun zee makacin adaawa. Ma oony əl ele onin, ma avə arek ceez ci ataadonek gən tadena ka waan kəət kadaac niigi nəənə.

³⁸ Maje Japa kibeen Lida ajoŋzə. Mazi azii əl o tuwento abaak Japakti Pitər aavi Lidakti, itoontek niigi nəənə əl ram ka kəət kenektek ne, "Ijayet ageeta ɻaaato kataman." ³⁹ Itija ni Pitər orkorit ki nəəgə. Mazi akə arum looc, ooti niigi nəənə ceeze o arek əl ele o Tabiza e. Ma avu ɻaa ci boyek, ma aliya Pitər, ma alu, ma ayelzek nəənə rumane baal alolak nəəgə Tabiza waanbaal ɻaan arogni e. ⁴⁰ Anyek ni Pitər əl dook kudunit ceeza. Ma akani kozon̄ti looc, ma aŋarye. Ma ookconeck ele o Tabiza e, ma anek ne, "Tabiza, tiňa jena." Ma akəl niini kebere. Mazi acin Pitər, itija kaavu je. ⁴¹ Ma atirit Pitər nəənə kitija je. Otowa ni niini əl o tuwento been ɻaa o boi e, ma ayelzek nəəgə Tabiza o oroga. ⁴² Ma adala zəəz nici kurut o kazi Japa dook, ma atu əl ci meel Manyi. ⁴³ Ma amən Pitər Japakti iinya ci meel. Aavi niini korge o Saiman o gəən adədə kuwa.

Awa Korniliyas Pitər

10 ¹ Ma iinyaye niceke anyak eet ci kazi zaar ne Korniliyas ci abaak Sisiriya. Niini eet ci Rom, ma een alaan ci agam takirnya ceen eet tur. Awo əl takirnya nicoko zaar ci kazi ne Takirnya o Italiya. ² Maje Korniliyas been əl o kərək onin dook adiŋdiŋan gəən niigi Jook. Ma atirit əl ci Juz amaat kaale ci meel, ma aŋarye tup. ³ Ma iitene oman yomana ziiye ween iiyu acin toonnyai ci Joowo akunak nəənə, ma awo nəənə anek ne, "Korniliyas."

⁴ Ma agelem niini toonnyai nico ɻoliinta, ma anek ne, "Arooŋ te naa Manyi?"

Ma abedeke toonnyaiti nəənə anek ne, "Atalo Jooi ɻaryiinte unun kibeen irkente unun. ⁵ Inoko zin toon əl koogi kəət kulture o kazi Japa ka kəət kanyaakta eet ci kazi zaar ne Saiman Pitər. ⁶ Aavi niini ole ci Saiman o gəən adədə kuwa abaak liiltoga."

⁷ Əcətə ni toonnyaiti ɻaatin. Ma awa Korniliyas əl ram ole o aliŋliŋ ceeze onin kibeen eet ceen takiren codoi ci aliŋliŋjonek buk nəənə ci gəən buk niini adiŋdiŋan Jook. ⁸ Ma aduwak nəəgə zəəz o aduwak toonnyaiti nəənə e. Itoonek ni nəəgə kurut o kazi Japa.

⁹ Ma iitene co mazi ɻaa awə niigi gəla ɻaati ojoŋzəti Japa, itija Pitər waaz ook ɻaryiin ceez tadena. ¹⁰ Ma ɻinaante adawun nəənə magiz, ma ərəəj gi ci adak. Mazi ɻaa agəən əl dayiin nəkə, uwunoze niini. ¹¹ Ma wunozinte nico acin niini tammu akoli, ma acin rum ci abil kiyo rum o malkinto o akunak looc tammu tadena. Acabje rum nico aŋeto dook loronyaye ceen wec. ¹² Anyak rum nico eecito kəlek kebere dook, ki kaal o awə kəntine, been kibaali o too. Maje kelek nicoko oogi abor gəən əl o Juz ɻaati adayi. ¹³ Ma azii Pitər molok ci azi ne, "Pitər, tiňa je. Tədən kaal nicoko ka dawo." ¹⁴ Bar abedeke Pitər nəənə anek ne, "Akəm! Kajura Manyi. ɻaa gəən laadun kadak dayiin ci abor lotinowa o Joowo." ¹⁵ Ma anek mələyi bodo nəənə ne, "Má anyi dayiin ci kazi naana ne abon o kizi gerze." ¹⁶ Ma aduwa mələyi nici zəəz nico lak iiyu. Imiire ni rum nici ook tamma bodo.

¹⁷ Ma abaaban Pitər kej ci wunozak nicoko ərəət. Mazi ɻaa abaaban niini gi nico, ivita əl ona itoona Korniliyas e kərək ci Saiman noko, ma avu eel niigi araana. ¹⁸ Ma awe niigi ajine azi ne, "Mayo ɻina anyak kernoi ci kazi zaar ne Saiman Pitər to?"

¹⁹ Mazi ɻaaan abaaban Pitər kej ci wunozyak nicoko, enek Vəñizi o Joowo nəənə ne, "Ziik di, anyak əl ceen iiyu arooŋnyin ineet ɻaato. ²⁰ Tiňa je. Bitə ceez loota ka əcətə urumtə ki nəəgə. Má ajura ɻaati orkoryu ki nəəgə giye o eegine moden, eeci aneet neen o kitoonakin nəəgə."

²¹ Iiyak ni Pitər ceez loota, ma anek niini nəəgə ne, "Aneeta eet ci arooŋnyaq o neen nici. Avunakaj te naa?"

²² Ma abedeke niigi nəənə anek ne, "Itoonanet alaani onaaŋ kazi Korniliyas. Niini eet ci abon adiŋdiŋan gəən Jook, ma atitiny əl o Juz dook nəənə. Iiyak ni uduwak toonnyaiti ci Joowo nəənə gi ci anek ne, Toonek əl Pitər kəət kutuyayin nəənə ka ija ziik ɻaatin zəəz ci aduwakin niini ineet." ²³ Anyaak ni Pitər nəəgə ceez ka kataŋguža baalin.

Ma neere itija niini orkorit ki nəəgə. Ma buk ərkər əl ogen ole o atuwe kulture o kazi Japa ki nəəgə. ²⁴ Ma iitene co urumit niigi kultur o kazi Sisiriya. Maje ɻinaante are Korniliyas ki atenok ogin been lajotigin o awa niini e dook Pitər. ²⁵ Mazi arum Pitər kərək, iiyak Korniliyas nəənə, ma akani kozon̄ti looc ɻaatin, ma adiŋdiŋan nəənə. ²⁶ Bar Pitər agam nəənə aziit, ma ɻaaani jena anek ne, "Tiňa je. Keen buk naana eet ci deer kiyo niina o." ²⁷ Ma azəəzə niigi, ma avə niigi dook ceeza eecito, ma amada Pitər əl ci meelik ger ceeza.

²⁸ Ma anek Pitər nəəgə ne, "Agayu niiga dook gəən naaga əl o Juz keere onaaŋ alaç keerononeka moden ceezine cigeec, ma alaç buk korkorya ki nəəgə. Bar zin Jooi eyeleyan gi ci ka koromtoya naana ki moden dook labak, eeci əl dook atobə ɻume onin kəkəm ɻaatinneq ci ger." ²⁹ Zin giye nico akə mazi arumyan mələyi baal itoonekan e, kiiya calaç kajura. Kajinuŋ zin di igeet, awakan nea?"

³⁰ Ma anek Korniliyas Pitər ne, "Balawantaal iiten o gəl ɻajarye ceeze onan ziite ween iiyu yomana kiyo inoko noko. Mazi ɻaa ɻajarye nəkə, anai eeti ci aborcek rumane ci voor per kətəptəp, ma aku abil aneeta ɻuma." ³¹ Ma anekan ne, "Korniliyas, iziiwun

Jooi ḥaryin unun, ma atalne niini irkite unun. ³² Toon zin ol koota kulture o kazi Japa ka koot kutuyayin eet o kazi Saiman Pitör. Niini kernoil ole o Saiman o adədə kuwa o abaak liiltoga.” ³³ Taman noko kitooneyin didi ol nicoko. Zin didi bonate unun atala niina zoɔz nico, ma iiyayan kataman. Inoko zin kaavtiya naaga ḥina ḥume o Joowo. Kareyin ineet ka ija duwayet kaal o aduwakin Jooi ineet dook.”

Zoɔz o Pitör

³⁴ Ma anek Pitör noɔgo ne, “Inoko kagawa didile Jooi alaj anyayek ol oogi tel. ³⁵ Mā anyak modene dook eet ci adiŋdiŋan Jook, ma agoon kaal ci abon, agama Jooi noɔno. ³⁶ Agayu niiga zoɔz o kaviyak o abon akati ol o Israyil. Kaviyak o azi ne, Anyak ol ganon ḥaaten Yesu Kiristo ween Manyi o ol dook. ³⁷ Agayu niiga zoɔz nica akanai looce o kazi Galili vurte o uduwake Jōn ol zoɔz o Joowo ka kotoonycoi e. ³⁸ Agayu niiga anyek Jooi Yesu o Nazaret døyiz been Vɔnjiz onin. Iziiktu niiga buk noɔno azəp loocok dook aliŋliŋ kaal ci abon, ma arogoz ol dook o agit Loryenti. Agoon niini noko o, eeci aroma Jooi ki noɔno. ³⁹ Ma kicinta naaga toonnyawa kaal baal agoon niini loocowe o Judiya been kture o kazi Jerusalem e dook. Otodooc zin ol noɔno kadaak keete ween talakec. ⁴⁰ Bar zin iinyaye ceen iiyu itiŋawi Jooi noɔno daayiza, ma anyek Jooi ol kicinit noɔno orogun. ⁴¹ ḥaan zin bar kicinit ol dook noɔno, bar kicinta naaga baal ajaneranet Jooi e doon. Ma kazolona, ma kawodena been noɔno vurte o itiŋawi niini daayiza. ⁴² Ma aricaneket niini ageeta kuuwakteya kaviyak o Joowo ol kenekteya ne, “Yesu neen o anyek Jooi noɔno kizi alaan ci ka kapak ol o arogi been o adaai buk.” ⁴³ Baale nyakanjaneta dook ayet gi ci akati noɔno ari ne, “Ma eeti o atu noɔno aaryai ḥaatin ojə døyize o zaar ogin.”

Akunak Vɔnjizi o Joowo moden

⁴⁴ Mazi ḥaan azəɔz Pitör noko, iiyak Vɔnjizi o Joowo ol dook o azii zoɔz o aduwa Pitör e. ⁴⁵ Maje ol ween Juz o atuwe baal ɔrkora ki Pitör kture o kazi Japa e, ibiirit noɔgo ooti giye ci anyeke Jooi Vɔnjiz onin moden buk o. ⁴⁶ Eeci azii niigi ol ween moden azəɔzo zoozowe ogen, ma anaat Jook. ⁴⁷ Ma azi Pitör ne, “Iiyak Vɔnjizi o Joowo ol nicoko kiyo baale akunaket ageet e. Akom zin eet ci ka kalam noɔgo ḥaati oonyene.” ⁴⁸ Iricanek ni Pitör noɔgo kotoonyce zaare o Yesu Kiristo. Ma ilalek niigi Pitör komon rak ḥaatineej iinya ci miliny.

Oobek Pitör ol o tuwento kaal o agoononek moden

11 ¹ Zin iziiyt toonnyawa kibeen ol o tuwento abaak looce o Judiya dook zoɔz o iiyake zoɔz o Joowo moden buk. ² Mazi akɔ Pitör Jerusalema, odomta ol o Juz tuwento ogen ci goon arɔŋ moden keteede, egerenyecik niigi Pitör anek ne, “Agoon niina gi ci ger. ³ Iiten baale akɔ een kernoil modene o alaj ateedi, ma ook ozoltowu ki noɔgo.” ⁴ Enico oobek Pitör noɔgo kaal baal akanai e dook.

⁵ Anek niini noɔgo ne, “Kaŋarye iiten baale kture o kazi Japa, ma kawunoze. Kacin wunozyai rum ci aku tamma ci abil kiyo rum o malkinto o akunak looc acabjai ajeto dook loronyaye ceen wec, ma aku ajojoran. ⁶ Mazi kagiriiny rum nico eecito, kacin kelek kebere dook, ki kaal o awo kejtine, been kibaali. ⁷ Ma kazii molok ci anekan ne, “Tiŋa je Pitör. Tədəŋ kaal nicoko ka dawo.” ⁸ Ma bar kabedeke naana noɔno kanei ne, “Akom. Kajura Manyi. ḥaan laadun kadak dayiin ci abor lotinowa o Joowo.” ⁹ Ma azoozkan bodo məlɔyi nici tamma anekan ne, “Má anyi dayiin ci kazi naana ne abon o kizi gerze.” ¹⁰ Kazii zoozok nicoko lak iiyu. Ma vurta imiirozek rum nici tammu. ¹¹ Taman noko ivita ol ceen iiyu ci itoonnyai looce o kazi Sisiriya. Ma avunakan ceeze baal katikene e. ¹² Ma anekan Vɔnjizi o Joowo ne, Tiŋa je. Orkorit ki modo nicoko calaj anyei ḥoliin. Korkorta ni ki noɔgo koota Sisiriya korge o eet o kazi Korniliyas. Ma korkorya buk ki ol ci tuwento een tərkənəm coko, ma kavoya naaga dook ole o Korniliyas. ¹³ Ma ḥinaante uduwayet Korniliyas gi baal acini niini toonnyai o Joowo ceeze onin e. Ma anek toonnyaiti noɔno ne, “Toon eet oma kook kture o kazi Japa ka kook kotowayin eet o kazi Saiman Pitör. ¹⁴ ḥaan aku aduwakin niini ineet zoɔz o ka kuruguzin ineet been ol o kɔrək unun dook.” ¹⁵ Ma kakana kuuwayei zoɔz Korniliyas been ol ogin. Mazi ḥaan kazooz kuuwai noko, iiyak Vɔnjizi o Joowo noɔgo kiyo baale akunaket buk ageet e ele. ¹⁶ Zin enico kaada gi baal aduwa Manyi Yesu azi ne, “Oonyi baale Jōn maami doon, maje bar igeet uunyun Jooi tiŋeere Vɔnjize onin e.” ¹⁷ Inoko zin kagaac anyewun Jooi moden niceke Vɔnjiz onin kiyo baale anyet ageet waan o kutuyi naaga Manyi Yesu Kiristo e. Mazin yo giye nico naana keen ḥeneen ci ka waan kalam liŋliŋci Joowo o?”

¹⁸ Mazi azii ol o tuwento gi nico, otoŋit zoɔz o agernyeki niigi Pitör e. Ma anaat niigi Jook azi ne, “Inoko anyewun Jooi moden gol ci ka kabadij ojene ka korogit roget o abil been neen.”

Ol o tuwento kture o kazi Antiyok

¹⁹ Zin azaante ol o tuwento Jerusalema, eeci iitene baal aruyi ol Istiven kadaak e, akatai gidən o agidi ol noɔgo. Ma avɔ ol ogen ḥaatineej looce o kazi Venosiya. Maje ogen avɔ looce o kazi Sipras. Bodo ogen avɔ kture o kazi Antiyok. Ma avɔ aduwak niigi kaviyak o Joowo ol o Juz doon. ²⁰ Maje ol o tuwento ogen ole o avu Siprasa kibeen Sarina ɔot Antiyokti, ma avɔ uuwayek buk niigi zoɔz o Joowo moden ḥinaante. Ma aduwak noɔgo kaviyak o abon o akati Yesu Kiristo. ²¹ Maje døyizi o Joowo aavi ḥaatineej, ma atu modena ci meel ger Jook, ma avu ano Manyi.

²² Mazi avɔ azii ol o tuwento Jerusalema kaviyak nicoko, itoonit niigi Barnabas kook Antiyokti. ²³ Mazi akɔ arum niini Antiyok, icin niini mayuwenet o amayuwi Jooi ol, ma atalne niini, ma aricanek noɔgo kagamit Jook ɔrɔt. ²⁴ Maje waanice Barnabas niini eet ci abon anyek Vɔnjiz o Joowo been tuwen ɔrɔt. Ma buk anyek niini ol ci meel ḥinaante kutuweec Manyi.

²⁵ Ook ni Barnabas kture o kazi Tarsas ka kook kɔrɔŋ Col. ²⁶ Mazi akɔ ajowa niini noɔno, ooyi noɔno Antiyokti. Ma irkit nice dook aroma niigi dook ramantiya been ol o tuwento, ma ademez niigi ol ci meel ger. Zin nica kurut baal laadun akanoneke ol o atuwe zaara o kazi Kiristan e neen.

²⁷ Ma iinyaye niceke ɔtəɔzo ol ceen nyakanjanet ci Joowo Jerusalema ɔtə Antiyokti. ²⁸ Ma ḥinaante itiŋa eeti codoi ḥaatineej ci kazi zaar ne Agabas jena, ma aduwak niini ol Vɔnjize o Joowo zoɔz ci akati tarjo ci appe ka kiiyak looc dook. ²⁹ Zin giye nico orooŋit ol o tuwento dook ka kolotit guruc ci ka kitiriti niigi ɣonəgi o tuwento abaak looce o kazi Judiya. ³⁰ Uluta ni didi niigi guruc, ma anyek Barnabas ki Col ka konyowoztek alaat o tuwento Jerusalema. Zin didi iiya tarjo nica iitene baal agami alaani o kazi Kaladiyas looc e.

Piryakzet ci ɔl o tuwento

12 ¹ Ma iinyaye niceke akata alaani o kazi Erod giden ci agidi ɔl o tuwento oogi. ² Anyek niini Jemis ween gotoni Jön kuruyit ɔl noɔnɔ dilawa kadaak. ³ Mazi acin Erod ɔl o Juz atalne giye nico, utugu gi ci ger bodo ci ka kagamti ɔl Pitör. Agooni gi nici iinyaye o goɔn aloten ɔl o Juz adayi dɔken o alaj amokcar. ⁴ Agamit ni ɔl Pitör, ma avɔ aryek noɔnɔ sijin. Ma ajera Erod takirnya amonki törkɔnɔm kœt kebeyit Pitör sijina. Ma ajer takirnya eleeti lelenet wec ka kanyɔci beyiin, ma anyɔn niigi beyiin ɔl wec wec. Maje Erod arɔɔŋ kooyi Pitör ka kook kapaktek ɔl noɔnɔ daayiz kôla iitene ci aṭornekə loten o Juz vardanjinto. ⁵ Maje majaan aavi Pitör sijina e, ajinak ɔl o tuwento noɔnɔ Jook ɔrɔɔt.

Oborocai Pitör sijina

⁶ Ma baaline ci ka kalai iiteni ci ka waan kapayekə Erod Pitör daayiz o, ɔɔŋ Pitör ɣaati ajereke takirnya raman noɔnɔ kɔrgən acabji azeeña ziiye raman. Maje bodo takirnya ogen abek araan o sijino. ⁷ Ma ɣinaante iiya toonnyaiti ci Joowo olla boyonyoŋ, ma ataran ceez ci ona acabin Pitör o wak. Ma iŋka toonnyaiti Pitör amoɔni dodop ka kicine, ma anek noɔnɔ ne, “Tiŋa je taman.” Ma iŋaaz didi Pitör jena, ma iina ziiya azeene cigin o. ⁸ Ma anek toonnyaiti noɔnɔ ne, “Borocek rum unun been caava.” Ma agoɔn Pitör nokɔ, ma anek toonnyaiti bodo noɔnɔ ne, “Doma rum unun malkinto. Nowawan.” ⁹ Ono ni Pitör noɔnɔ, ma adun sijina. Bar Pitör alaj aga gi ci agoonek toonnyaiti o gi ceen didi, bar olla abaaban niini anyek kizi wunozyak. ¹⁰ Ma adicek niigi abatak takirnya ci oowu o, ma avɔ bodo abatak ci korgenu e zee ma avɔ arum araan ween zit aṭornekə. Ma akɔl araani nici ele doon kɔkɔm eet ci deer, ma adun niigi bitaala. Oneec ni niigi gol ɔtɔɔzo. Taman nokɔ izi toonnyaiti dim.

¹¹ Zin ɣina agawun Pitör gi ci ona agoononek noɔnɔ o, ma azi ne, “Inoko kagawa naana gi nico didi jurun. Itoona Manyi toonnyai onin ka kiiya korogozan aneet dɔyize o Erod been ole o Juz o arɔɔŋ kutuguzeyan kaal ci ger.”

¹² Mazi agawun niini oboroca didi toonnyaiti noɔnɔ, ook ole o Meri ween yaati Jön Marko. Maje ɔl ci meel ɣinaante alote ajarye ka kitirit Jooi noɔnɔ. ¹³ Ma ɣintimiliny nokɔ eteren Pitör karogi o anyoogene kaluwa, maaku gabarenti ceen dole ci ɣaai ci kazi zaar ne Roda ka kiiya kɔkɔl karogi. ¹⁴ Mazi ka kɔkɔl karogi, iziwin niini Pitör molok, ma atalne ɔrɔɔt zee makacin imiirozek ceez ijaan kɔkɔl karogi. Ma akɔ anek ɔl ne, “Pitör abil bitaala.”

¹⁵ Ma anek niigi noɔnɔ ne, “Aamnyin majɔni.”

Bar anek niini noɔgɔ ne, “Didile noɔnɔ gi. Alaj kalutun.”

Ma abedeke niigi noɔnɔ anek ne, “Coma een toonnyai o Joowo o goɔn abek noɔnɔ.”

¹⁶ Maje bar Pitör ɣaan ateren karogi nokɔ. Mazi akɔ akɔ eeti codoi karogi, iiya Pitör eecito, ma acin niigi noɔnɔ, ma abiir noɔgɔ ooti tet. ¹⁷ Ma adɔŋ niini aziit anek noɔgɔ ne, “Ajaktɔ di.” Oobek ni niini noɔgɔ gol o aduŋnan Manyi noɔnɔ sijina. Ma anek niini noɔgɔ ne, “Uduktak zɔɔz nico Jemis kibeen ɔl o tuwento dook.” Otojek ni niini noɔgɔ looc ook ɣaaman.

¹⁸ Mazi akɔ aaliz tammu, olla egenygeniy takirnya o abek sijin e arɔɔŋ Pitör. Ma anɔ ne, “Gitaz ci utuguwozek eet we o? Mayo ook niini ɣaadjan?” ¹⁹ Ma aricanek Erod takirnya ka koroonjt noɔnɔ jurun, ma bar ɣaan niigi kojokta noɔnɔ. Ma aricanek Erod alaan uneeq ka kegez noɔgɔ jurun. Apayewun ni Erod noɔgɔ daayiz.

Mazi akɔ adicai zɔɔz nici, itija Erod Judiya, ook avu kuture o kazi Sisiriya.

Daayiz o Erod

²⁰ Ma iinyaye niceke abornek Erod ɔl o Tayor ki ɔl o Sidon noɔ ɔrɔɔt. Ivita ni ɔl ceen kɔle loocowe niceke ka kivita kimicit ki noɔnɔ. Ȼɔwa rak arumo niigi kibeen eet o kazi Balastus o aliplin ole o Erod, ma agama Balastus ka kitirit noɔgɔ. Enice ele ɔɔtɔ ɔl nici ɣaati Erod avɔ arɔɔŋ ganɔn ɣaatin, eeci goɔn dayiin cigeecik avu looce ci abal Erod o. ²¹ Ma iitene o ka kurumtɔi niigi kibeen Erod, oborocek Erod rumane ogin alaazetu. Maje ɔl ci meel ger alotak noɔnɔ, ma uuwayek niini noɔgɔ kaal. ²² Ma agereny ɔl anɔ ne, “Alaj een nicini eet ci deer. Niini Jook gi.” ²³ Taman nokɔ iiya toonnyaiti ci Joowo, ma anyek Erod kɔmɔr, eeci agama zɔɔz ci adiŋdiŋani ɔl noɔnɔ o, ma bar alaj anyek ɔl kidiŋdiŋanit Jook. Adayit ni noɔnɔ kuluuta zee makacin adaawa.

²⁴ Adala ni zɔɔz o Joowo iinyaye niceke loocok dook, ma atuwe ɔl ci meelik.

²⁵ Maje Barnabas kibeen Cɔl ɔɔt anyek guruc baalke alaat o tuwento Jerusalema, ma amiiri niigi avɔ Antiyokti. Ma azɔt niigi buk Jön Marko.

Itoon ɔl o tuwento Barnabas kibeen Cɔl

13 ¹ Ma ole o tuwento o abaak Antiyokti anyak nyakaŋanet ci uuwak zɔɔz o Joowo kibeen ɔl ci ademzek ɔl zɔɔz o Joowo. ² Ol niegi awɔyi Barnabas, ki Simiyan ci akanek ɔl zaar ci kazi Koli, ki Luciyas o aku looce o kazi Sariin, ki Manan baal abaakzai kibeen Erod ween alaan ɣaatodoi e, been Cɔl. ³ Ma iitene oman mazi avɔ adiŋdiŋan niigi Jook ɣaati ooŋni dayiin, iiyak Vɔŋizi o Joowo noɔgɔ, ma anek ne, “Eŋertayaŋ Barnabas kibeen Cɔl ka kiliŋliŋit liŋliŋɔn o kaŋerai naana noɔgɔ.”

³ Otonjt ni ɔl o tuwento dayiin, ma ajarye, ma ataadek azeen ugeec noɔgɔ, ma itoon noɔgɔ eo arooŋi Vɔŋizi o Joowo.

Uuwak Cɔl ki Barnabas looce o kazi Sipras

⁴ Ma itoon Vɔŋizi o Joowo Barnabas kibeen Cɔl kɔɔtɔ looce o kazi Selusiya, ma ɣinaante otoodit kavool o liilu, ma avɔ looce o kazi Sipras. ⁵ Mazi avɔ arum kurut o kazi Salamis, ɔɔt uuwak zɔɔz o Joowo ceezine o Juz lotento. Ma goɔn ɔrkɔr niigi kibeen Jön Marko ka kitirit noɔgɔ buk liŋliŋɔnta.

⁶ Ma abatak niigi looc o kazi Sipras, ma avɔ arum ɣinti kazi Papos. Ma ɣinaante urumtɔ kibeen eet ceen ɣari kazi Bar Yesu. Niini eet ceen Juz ci anyek ele kizi nyakaŋan, alaj zin bar een nyakaŋan ci Joowo. ⁷ Niini lajotí alaan o ageny kazi Sergas Palos o abal Sipras. Ma awa alaani nici Barnabas been Cɔl ka kivitak noɔnɔ, eeci arɔɔŋ kiziik niini zɔɔz o Joowo ɣaatineeq. ⁸ Maje bar eeti ceen ɣari kazi zaar oogi ne Elimas noko amarnin noɔgɔ. Ma akat niini alaan vɔlɔŋ ka calaj atu zɔɔz o Joowo. ⁹ Maje bodo Cɔl o kazi zaar oogi ne Pɔl iiyak noɔnɔ Vɔŋizi o Joowo ɔrɔɔt. Ma ageləm niini eet ceen ɣari noko. ¹⁰ Ma anek ne, “Ineet ɣeerti Loryento. Een niina maryoi ci kaale o abon dook. Alaba niina ɔl kaale o ger agoon dook. Atultul goɔn niina tup ɣaati arɔɔŋe gol ci anyeke leeminet o Manyi kizi vɔlɔŋ.” ¹¹ Ʉaan zin atoryin Manyi ineet inoko ele ɣina. Inoko rak een ruben calaj acine iinya ki iinya.”

Taman nokɔ izi didi noɔnɔ kebere kalimik. Ma atamtamen looc arɔɔŋ eet ci ka kiyit noɔnɔ. ¹² Mazi acin alaani kaal ci agooni o, utuwɔ, eeci abiir noɔnɔ ɔɔt ɔrɔɔt ele ɣaaten demziin o akati Manyi.

Akə Pəl Antiyokti o looc o kazi Pisidiya

¹³ Ma iinyaye ogen otredit Pəl been əl o ərkər ki nəçənə kavool o liilu Paposa, əot kulture o kazi Perga looce o kazi Pampiliya. Maje Jən Marko ətəcə niini imiire ook Jerusalema. ¹⁴ Itiñgazə ni niigi Pergakti, ma avə zee been Antiyok o aavi looce o kazi Pisidiya. Ma iitene o yubzento ətəcə niigi ceeze o lotento, ma avə aavtiz loota. ¹⁵ Ma vurta mazi ekeebit əl warage o Mosis been waragenya o ayeet nyakanjaneta, enektek alaata o ceez o lotento nəçəgə ne, “Gətənəga, mā alam tə zəəz ci dizkento anyaku, karooqnyuŋ ka uduktak əl.”

¹⁶ Itiñja ni Pəl jena, ma adəj aziit ka kitivan əl, ma anek nəçəgə ne, “Iziiktaŋ di niiga dook əl ogane eeginu Israyil kibeen əl o eeginu moden o agamtawu Jook. ¹⁷ Ma Jooi ci əl ci Israyil noko ejera baale jijitigaac. Ma anyek nəçəgə kiziti bor ci appe waano abaii niigi kiziti mirək looce o kazi Masir. Ma aduñnan Jooi nəçəgə dəyize onin adikir. ¹⁸ Ma azooni Jooi nəçəgə irkitok eet ram balala. ¹⁹ Ma azaan Jooi boryok ween moden een torgerəm baal abaak looce o kazi Kanan e lai, ma anyek looc nice nəçəgə ween əl ogin kazi Israyil. ²⁰ Ma kaal nicaga agooni irkitok ceen eet tur lak wec ki eet ram kamətə. (450) Zin enice anyek Jooi əl ci aganek zoozok payiinta kabalit nəçəgə zee been iiten o nyakanjan o kazi Samwel. ²¹ Ma iinyaye niceke ijinit niigi Jook ka kanyek nəçəgə alaan ci adikir ci ka kabal nəçəgə. Anyek ni Jooi nəçəgə alaan o kazi Cəl ween neerti Kic ween borit o Benjimen, ma abal Cəl nəçəgə irkitok eet ram. ²² Mazi akə aboroc Jooi Cəl, arizzek Jooi Devid kizi alaan cineej. Ceeni zin zəəz o aduwa Jooi akati Devid azi ne, “Kaga naana Devid ween neerti Jesi. Kareez naana nəçənə. Niini eet o ka kutugu kaal o karooje naana nəçənə kutugu dook.” ²³ Zin Devid nici jijiti Yesu o anyek Jooi kizi ruguzoi o əl o Israyil kiyo baale aterket niini e. ²⁴ Zin ma ɳaan kakata Yesu lijliljən onin e, uuwayek rak Jən əl o Israyil zəəz ci anek ne, “Abadai zinzeeti ɳajene ugooc ka otoonyce.” ²⁵ Mazi ka kidica Jən lijliljən onin e, ajin niini əl anek ne, “Aniyu yo dim gəən niiga ne, Keen naana ɳajene? Alaj keen naana eet o areyu neen. Bar eeti o areyu niiga nəçənə ɳaan anowananan aneet vurta. Ma alaj katin naana kaganona ɳaati kaborcane caava ogin zoonu, eeci adiñdij niini ərəət ele.”

²⁶ Iziiktaŋ zin di niiga əl ogane Israyil o eeginu dəl ci dəl o Ibrayim kibeen buk niiga əl o eeginu moden o adiñdijanu Jook ɳina. Itoonnyaket zəəz ci rogeto noko ageet dook. ²⁷ Eeci əl baal abaak Jerusalema e kibeen alaat ugeec ɳaan kagaac Yesu een Kiristo baal are niigi e neen. Ma alaj buk aga niigi zoozok baal ayeet nyakanjaneta, baal gəən akeep əl iinyaye o yubzento dook e. Anyek zin niigi zoozok o nyakanjanetu keleemte gole o apakteke Yesu daayiz. ²⁸ Yo nuun waanice ma əkəmə gi ci ka kapakteke niigi nəçənə daayiz e, alaac niigi alaan o kazi Pailat ka kuruk nəçənə kadaak. ²⁹ Ma vurte o otodoyi niigi nəçənə keete ween talakec, ma utuguzeke nəçənə kaal dook kiyo ayeedi waragewe o Joowo o, aarya nəçənə keete ween talakec, ma avə arek bəət. ³⁰ Bar zin Jooi itiñawi nəçənə daayiza. ³¹ Ma iinyaye ci meelik eyelizak Yesu ele əl ogin baal ərkəra been nəçənə Galiliya avunak Jerusalem e. Ma inoko iziti niigi bacok giye nico ole o Israyil. ³²⁻³³ Inoko zin naaga buk ɳina kanyaakuŋ igeet kavyak o abon. Zin gi baal aterkedek Jooi jijitigaac e utuguwe ɳaatinai ageet o keegin dəl ci dəl ugeecik gole o ɳiaani Yesu daayiza. Kiyo ayeedi waragewe o beniinowu zooc ram azi ne, “Een niina neeran. Waanico kayelei naana əl gi o keene naana baatun.” ³⁴ Aduwa Jooi zəəz ci akati ɳaazi o Yesu daayiza ki gi o alaj adaajni bodo azi ne, “ɳaan kanyin mayuwenet onan een didi baal katerkedei Devid e.”

³⁵ Buk baale anek Devid Jook waragewe o beniinowu ne, “Alaj uuŋ niina gabaren unun abon kumu loowa.”

³⁶ Alaj zin Devid aduwa zəəz ci akati ele onin, eeci baale ma ɳaan arogi niini e, aqəən niini kaal o aroonjek Jooi nəçənə kutugu. Ma waanice adaak niini, ma ada əl nəçənə ɳaaad adawin jijitigine, ma ame ele onine loowa. ³⁷ Bar zin Yesu neen o itiñawi Jooi nəçənə daayiza ɳiaan kumu. ³⁸ Gətənəga, abon agayu niiga dook ɳaaten Yesu uuwayize zəəz o aaran Jooi ojə əla. ³⁹ Zin eeti o atu Yesu əəgjai niini ɳajene baal alaj lotinowa o Mosis aara e. ⁴⁰ Egeniyit zin ka calaj zəəz baal aduwa Jooi nyakanjanete e akunakuŋ igeet. ⁴¹ Baale azi niigi ne, “Niiga əl o gəən adojnur nyigita, ma apezu gi ween didi, icinit gi ci ka kutugu ce. Ateeduj tedec gi nici biye. Tedec mā acinu gi nico, adaajnu. Eeci gi ci ka kutugu naana iinya nicoko noko, yo nuun oobekuŋ əl igeet, alaj atuyu.”

⁴² Mazi odotiz Pəl zooze nico, udunta niini been Barnabas ceeze o lotento. Ma aduwak əl nəçəgə kabada bodo iitene ci yubzento aku e, ka kiiya kuduktak niigi nəçəgə kaal ci eel kiyo nici noko bodo. ⁴³ Ma vurta mazi azaani əl lotenta, oneec əl ci Juz meel kibeen moden o adiñdijan Jook Pəl been Barnabas. Ma aduwak Pəl kibeen Barnabas nəçəgə zoozok ci ka kədəkti niigi tuwenta ka kabaayit baayiz o Joowo abon.

⁴⁴ Ma iitene ci yubzento oman, iridjai əl o abaak kutura ka kivita kiziñiyit zəəz o Joowo. ⁴⁵ Mazi avə acin əl o Juz kəle, inyigitita. Ma akony zəəz o Pəl kizi voləŋ, ma bar aduwa zəəz ci ger akani nəçənə. ⁴⁶ Bar enico Pəl been Barnabas ozoozit moozəta orəət. Ma anek əl o Juz ne, “Laadun agaŋ waan rak ɳaati kuuwayekuŋ zəəz o Joowo əəwa igeet əl o Juz. Zin giye o utuburtu niiga zəəz nico, ma icintu eleeti ugooc alaŋaan aganomu ɳaati ajowanu roget o abil been neen, ɳaan kuuŋnur igeet ka koota kuwakteya zəəz o Joowo əl ween moden.” ⁴⁷ Eeci aricaneket Manyi ageeta zəəz ci azi ne, “Kitoonur igeet ka iziti vooritin ci moden, ma buk eeginu gəl ci rogzen ci əl o loocu dook.”

⁴⁸ Mazi azii əl ween moden zəəz nico, atalət niigi, ma anaat Jook zooze o akati Yesu. Utuyə ni əl baal laadun ajerak Jooi nəçənə roget o abil been neen.

⁴⁹ Ma azaanonek zəəz o Joowo kuturyok o looc nice dook. ⁵⁰ Maje bar əl o Juz amacuc alaat o kultur nice kibeen ɳaai o moden ween arək gəən adiñdijan Jook ka kotobortek niigi Pəl been Barnabas nəçənə. Ma anyek niigi əl kigidit Pəl kibeen Barnabas, ma atooyek tuu. ⁵¹ Ma aduñta Pəl ki Barnabas tədə zəəne ka kizi yelzan o aborni əl o kultur ci kazi Antiyok noko zəəz o Joowo. Idicek ni niigi ətəcə kulture o kazi Ikonyam. ⁵² Maje əl o tuwento abaak Antiyokti anyak Vənjiz o Joowo zinzeentine, ma atalne ərəət.

Uuwak Pəl kibeen Barnabas Ikonyama

14 ¹ Ma Ikonyama ɳinaante ətəcə Pəl kibeen Barnabas ceeze o lotento, ma avə uuwak dəyize o Joowo, makacin əl ci meel ole o Juz been moden oogi utuyə. ² Maje bar əl ci Juz ogen calaj arəəŋ kutuyə amacuc moden, ma akat nəçəgə zəəza ka kotoborit nəçənə ka kigidit Pəl ki Barnabas been əl o atuwe. ³ Ma amən Pəl kibeen Barnabas ɳinaante ɳinti wun, ma uuwak niigi zəəz o Manyi moozəta. Ma ayelza Manyi zəəz uneeq akati reezinet onin kibil tə ɳaati anyekə nəçəgə dəyiz ci aqəəni kaal ci ateet əl biye. ⁴ Əjerto ni əl o kuturo lak ram. Ceegi agama zəəz ci əl ci Juz o, maje ceegi agama zəəz o toonnyawu.

⁵ Oromit ni modenə eleeti kodoye kibeen Juz been alaat ugeec ka kigidit toonnyak ka kavacit nəçəgə biyene kadaayit. ⁶ Mazi azii toonnyawa gi nico, ivirit ətəcə kulture o kazi Litra kibeen kture o kazi Darbi o eel looce o kazi Likoniya kibeen viten o ajəŋəz loocok niceke. ⁷ Ma ɳinaante ətəcə uuwaktek niigi əl kavyak o Joowo abon.

Atirit Pəl eet ci ɻanyaŋany

⁸ Maje kulture o kazi Litra anyak eet ci aritai kizi ɻanyaŋany calaj awə been neen. ⁹ Aavi niini ɻinaante, ma azii zəəz o Pəl. Ma agelem Pəl nəənə ərəət, ma acin nəənə anyak tuwen ci ka kanyek nəənə kobona. ¹⁰ Ma anek Pəl nəənə molowe ci appe ne, “Tina jena. Zəlan zəə.” Ma iŋaaz didi əeti nici jena taman nəkə, ma awə. ¹¹ Mazi acin kəle gi ci agoon Pəl o, egerenyit zooze uneeq een Likoniya anə ne, “Ivitayet joowane eleetine ci ol ci deer.” ¹² Ma akanek niigi Barnabas zaar ci jook uneeq kazi Zuus. Maje Pəl akanek zaar ci jook uneeq kazi Ormez, eeci azəəz niini ərəət. ¹³ Maje ceez ci jook cineeq kazi Zuus noko aavi waanice kultur nice kabanyca. Iiya ni alaani ci ceez ci jook cineeq kazi Zuus noko. Anyaa tiim ceen olenya ci anyak koroboli alementine zee been araan. Arəəz niini been kəle kutuguzek todoyok toonnyak, eeci abaaban niigi anə ne, Ol nicigi joowane gi.

¹⁴ Mazi azii Barnabas been Pəl gi ci arəəz kutuguzek niigi nəəgə o, ereecit rumane ugeec maany, eeci gi nici gerze ərəət Joowa. Ma adokonyonek niigi kəle eecito, ma agereny nəəgə anek ne, ¹⁵ “Má agoonu gi nico nəkə. Naaga keegina ol ci deer kiyo niiga o. Kaavtiya ɻina o ka kuuwakteyuŋ igeet zəəz ci ka otorji diŋdiŋjaninet ci adiŋdiŋjanu joowane o labak adilyai, ka bar idiŋdiŋjanit Jook o arogi tamma. Jook nico neen o eeyenca tammu taden ki looc ki liilok been kaal o anyak niigi dook.” ¹⁶ Baale oon niini moden dook kutuguzə kaal o arəəz kutuguzə niigi labak. ¹⁷ Bar zin gəən ɻaan niini ayelza ele əla kaale o abon agoonek niini nəəgə. Nəənə neen o anyuŋ igeet tammu tiilez been maneeə o goon abiir keberece uneeq. Ma anyuŋ buk niini igeet dayiin, ma anyek zinzeeti ugooc katalto.” ¹⁸ Alamat ni toonnyawa ol o arəəz kotodonjek nəəgə todoyok, bar zin yo nuun aduwak niigi nəəgə zoozok nicoko o, alaŋ niigi arəəz kiziyit juruŋ.

¹⁹ Ma vurta ivita ol o Juz ogen Antiyokti looce o Pisidiya kibeen Ikoniyama. Ma avu akana niigi kəle kavacit Pəl biyenə. Ma avac nəənə zee makacin abaabanit kizik adaaawa. Ət ni ujuktek tuu. ²⁰ Bar mazi alotak ol o tuwento Pəl, ma avu eelnek nəənə, itiňa bodo niini jena, ma ammironek kultur. Ma itene ci aalna o ətəəzə Pəl kibeen Barnabas ətəət kulture o kazi Darbi.

Amimironek Pəl kibeen Barnabas Antiyok

²¹ Ma Darbiya ɻinaante əot uuwayit Pəl kibeen Barnabas zəəz o Joowo, makacin utuyə ol ci meelik. Ma ammironek bodo kultur o kazi Litra ki kultur o kazi Ikoniyam kibeen kultur o kazi Antiyok looce o kazi Pisidiya. ²² Ma ilot niigi ol o tuwento kuturyowe nicoko kodoyit kak, ma ilot nəəgə ka kemedak tuwen Joowa. Ma ademez nəəgə anek ne, “Naaga o katuwe dook kapirna tijeere kaale ci meelik loota ɻina maajaan rak naaga kətə baliinte o Joowo tamma o.” ²³ Ma ajera niigi alaat ci ol o tuwento kuturyowe nicoko dook. Ma adiŋdiŋjan Pəl ki Barnabas Jook ɻaati oonni dayiin, ma ajarye, ma anyek niigi alaat nicoko Jook o atu niigi ka kozooti nəəgə nəkə.

²⁴ Ətə ni niigi, ma avə adiir looc o kazi Pisidiya, ma avə zee been looc o kazi Pampiliya. ²⁵ Ma avə uuwak zəəz o Joowo kulture o kazi Perga. Ma adicek avə kulture o kazi Ataliya. ²⁶ Ma ɻinaante otoodit kavool o liilu, imiirtozek kultur o kazi Antiyok baal itooni nəəgə ol o tuwento kətə kuuwakti zəəz o Joowo e, eeci idica niigi liŋliŋən uneeq.

²⁷ Mazi avə arum Antiyok, uluta niigi ol o tuwento kivitak ɻintodoi, ma aduwak nəəgə kaal baal agoon Jooi ɻaaten nəəgə e dook. Ma aduwak buk niigi nəəgə gi o anyeke Jooi moden gəl ci ka kutuyə. ²⁸ Ma aavtiz niigi ɻinaante ɻinti wun aroma kibeen ol o tuwento.

Loten o ol o tuwento Jerusalema

15 ¹ Ma avu ol ogen looce o Judiya avunak Antiyok. Ma avu ademez ol o tuwento anek ne, “Alaŋ bai ajowanu roget o abil been neen mā alaŋ ateedinu kiyo baale aduwa lotinowa o Mosis e.” ² Mazi azii Pəl been Barnabas zəəz nico, adatə ki ol nicoko ərəət. Makacin giye nico ejereta ol o tuwento Pəl kibeen Barnabas kibeen ol koogi ole o tuwento Antiyokti ka kətə Jerusalema kətə kuduktak toonnyak kibeen alaat o ol o tuwento zəəz nico.

³ Ma itoonek ol o tuwento nəəgə gəl. Mazi avə adiir looc o kazi Venosiya kibeen Samariya, uduktak niigi ol o tuwento loocowe nicoko zəəz o utuyi modena Jook. Mazi azii ol o tuwento kavyak nicoko, atalə niigi dook ərəət ele. ⁴ Mazi avə arum Pəl kibeen Barnabas been ol o tuwento ərkər ki nəəgə Jerusalem, atalta ol o tuwento ki toonnyak been alaat o ol o atuwe nəəgə. Ma oobek Pəl ki Barnabas nəəgə kaal o agoon Jooi ɻaatinneeq dook. ⁵ Maje bar ol ogen ci rak baale een ol ci Parici, ma ivita utuweec Yesu itingazo jena, ma azi ne, “Abon ol ceen moden atuwe o ateedi. Uduktak buk nəəgə kuzuuti lotinok o Mosis dook.”

⁶ Ma alote toonnyawa kibeen alaat o ol o tuwento ɻaatodoi ka kabaabanit gi nico. ⁷ Ma adanjo giye nico ɻinti wun zee makacin vurta itiňa Pitər jena, ma azi ne, “Gətənəga, agayu niiga nəkə baale ejerawan Jooi ɻaatunoŋ ka kuuwayizek moden kavyak ogin abon ka zin buk niigi kiziyit, ma atu. ⁸ Ma Jooi o aga zinzeeti o ol dook eyelizayit gaman o agaman niini moden o utuweec nəənə giye o anyeke niini nəəgə Vəŋiz onin kiyo buk baale anyet ageet e. ⁹ Zin giye nico eyeliza Jooi tobənet o katobəne naaga dook kibeen moden. Ma aara Jooi oŋe ugeec, ma anyek zinzeeti ugeec kobonta, eeci utuyə buk niigi. ¹⁰ Zin yo arooŋnyu anyek Jook kotoror nəŋ giye ci adanjeku ol ceen moden atuwe o gəl ci ka kuzuuti lotinok o jijitigaac o naagalya Juza alaŋ kanim kuzuuti, ma buk baale jijitigaac alaŋ azooni o naa? ¹¹ Naaga Juza alaŋ keelyai gole ci kazooni lotinok cigaac o. Katu naaga Jook, ma eelanet niini ageet ɻaaten Manyi Yesu kiyo buk eela niini moden o.”

¹² Oobtek ni Barnabas kibeen Pəl nəəgə kaal baal atete ol biye baal agoon Jooi ɻaatinneeq ole ween moden e. Mazi azii ol o tuwento dook zəəz nico, ajakto tiv. ¹³ Mazi odotiz Barnabas ki Pəl zəəza, itiňa bodo Jemis jena, ma azi ne, “Iziiktən di gotənəga.”

¹⁴ Oobeket ona noko Saiman Pitər gi o akunake Jooi moden gole o ajeran ɻaatinneeq ol oogi kizi ol cigin. ¹⁵ Ma zoozowa o nyakaŋjanetu atobə kibeen zəəz nico ərəət ele. Ayeedi waragewe o Joowo gi ci ane Manyi ne, ¹⁶ “Katin ɻaan kabada ka kiiya keteeniy balin o Devid baal oyoki e, ma kadoŋ kədək bodo. ¹⁷ Kagoon zin naana katin nəkə o, ka ol ci loocu noko dook kivitayan aneaeta, eeci kejera buk moden kiziti ol cigan. ¹⁸ Gi zin o aduwa Manyi neen nici, ma naaga dook kagaac gi nico baale.”

¹⁹ Ma amena Jemis azi ne, “Kabaaban zin naana alaŋ abon ɻaati kamacuci moden o atu Jook. ²⁰ Bar abon kayeedek nəəgə warage ci kaneki ne, “Edeya eleeti dayiine ci ataabi ol joowane o adilyai. Otorjt waanjzet. Má adaku kelek calaj ateet ol alementi. Má adaku biye. Eeci mā agoonu niiga kaal nicoko ɻaati aromenu kibeen ol o Juz, abornekuŋ koca niigi igeet nəŋ.” ²¹ Eeci goon akeeŋ ol lotinok o Mosis abor kaal nicoko ceeze o lotento irkitok ci meel iinyaye o yubzento dook. Ma uuwak ol zoozok o Mosis kuturyowe dook.”

Warage ci itoononek moden o atuwe

²² Ulute ni toonnyawa ki əl o mayan ole o tuwento ki əl o tuwento dook, ma ajera niigi əl ci atuwe oogi ɳaatineeq ka kitoonit nooggə korkorit kibeen Pəl been Barnabas kəətə ole o tuwento Antiyokti. Ajera niigi Silas kibeen Judaz o kazi Barsabas. Əl ceen ram noko əl ci titiny waanice ərəət ole o tuwento. ²³ Ma ayəet niigi warage, ma anyek nooggə kooti. Azi waragewi nici ne, “Ageeta toonnyak kibeen alaat o əl o tuwento o keegina gottenogu kazaayun igeet dook o eeginu moden o atuwenu Antiyokti ki Siriya been Silisiya. ²⁴ Kiziikta naaga azi əl ne, Anyak əl oogi ɳaatinaaq ci ətə ɳaatunoop ɳinaante, ma uulaltuj zooze o aduwakuj niigi igeet. Avə zin əl nici ɳaatunoop niigi doon. Alaj kitonna naaga. ²⁵ Zin giye nico kulutewa naaga dook, ma kanjerana Judaz been Silas ci kitoonekuj igeet noko. Əl nicigi ərkər kibeen lajotigaac o kazi Pəl been Barnabas. ²⁶ Nooggə neen o gəən arəən kuruyit əl nooggə kadaayitə giye o aliŋlinj liŋliŋən o Manyi Yesu Kiristo. ²⁷ Zin kitoonteyuj Judaz kibeen Silas o ka kəət kuduktayuj niigi igeet utugetine kaal ci kayeedekuj waragewe nico o. ²⁸ Naaga dook kibeen Vənjiz o Joowo alaj karooŋnya kancun igeet lotinok ci adəi. Olla zin abon azuunu niiga kaal oogi ce. ²⁹ Edeya eleeti dayiine ci ataabi əl joowane o adilyai. Otoŋit waanžet. Mā adaku kelek o alaj ateet əl alemeti. Mā adaku biye. Mā uuŋnu kaal nicoko, utuguzu koca niiga kaal ci abon ərəət. Katorneka ɳina.”

³⁰ Ma itoonek əl o tuwento əl ci avəyi warage noko gol, idicek ni niigi ətə Antiyokti. Mazi avə arum looc, uluta əl o tuwento dook, ma avu anyek nooggə warage nico. ³¹ Mazi akeəep niigi warage nico, atalə ərəət zooze ci adizkeke əl nooggə o. ³² Ma azoozə Judaz kibeen Silas o gəən uwak zəəz o Joowo kibeen əl o tuwento ɳinti wun, ma ilot niigi nooggə ka kanyayit moozet kibeen dəyiz. ^{33–34} Mazi akə adicai iinya ugeecik keronnyo, itoontek əl o tuwento nooggə gol, ma anek nooggə ne, “Otəəz yaak.” Imiirtozek ni niigi əl o tuwento baal itoona nooggə Jerusalema e.

³⁵ Maje Pəl kibeen Barnabas omonit iinya oogi Antiyokti. Ma aromə niigi ɳinaante kibeen əl oogi, ma ademze, ma uwak zəəz o Joowo.

Ajərə Pəl kibeen Barnabas

³⁶ Ma iinyaye ogen enek Pəl Barnabas ne, “Kimiirte kəətə kicinit əl o tuwento kuturyowe baal kuuwayi zəəz o Manyi e dook ka kəət kicinit di karabəj aavtiz niigi ku iinyaye nicoko.” ³⁷ Oroonjun ni Barnabas Jən Marko korkorit buk ki nooggə. ³⁸ Maje Pəl abaaban alaj agano niini ɳati ərkəri ki nooggə, eeci rak baale orkorit niini ki nooggə lak codoi, ma ook otonjek niini Pəl ki Barnabas looc o kazi Pampiliya, ma amiironek kərək ijaan kidicai keroni dook. ³⁹ Adapto ni niigi giye nico, makacın ejerto. Orkorit Barnabas been Marko otoodit kavool o liilu ətə looce o kazi Sipras. ⁴⁰ Maje Pəl ejera Silas orkorit ki noōno. Ma ajinek əl o tuwento nooggə Manyi ka kozooti nooggə. ⁴¹ Ma avə azəp niigi looc o kazi Siriya been Silisiya ka kəət kidiziktek əl o tuwento kodoxit ɳinaante.

Ərkər Timozi ki Pəl been Silas

16 ¹ Ma erononek Pəl kutur o kazi Darbi been kutur o kazi Litra. Maje ɳinaante abaak eeti ci tuwento kazi Timozi. Yaatine dole ceen Juzen, ma atu Yesu buk. Maje baatine eet ceen Garik. ² Ma gəən əl o tuwento dook kulture nice been kulture o kazi Ikoniyam əəp Timozi kizi eet ci abon ərəət. ³ Ərəən ni Pəl Timozi korkorit ki noōno. Ma ateet rak noōno kul. Agəən niini nəkə o, eeci əl o Juz abaak vitenane niceke dook aga Timozi baatine Garik. ⁴ Ma avə azəp niigi kuturyok, aduwak əl o tuwento lotinok o aduwa toonnyawa kibeen alaat o əl o tuwento Jerusalema. Ma aricanek nooggə ka kuzuuti lotinok nicoko. ⁵ Anyayit ni əl o tuwento dəyiz tuwenta, ma agama əl ci meel Jook tup nəkə, ma azaaci əl o tuwento kizi məełə.

Awunozi Pəl kulture o kazi Toras

⁶ Ma vurta ətəəzə niigi, ma avə adiir looc o kazi Pijiya kibeen looc o kazi Galatiya, eeci Vənjizi o Joowo alam nooggə calaj uwak zəəz o Joowo looce o kazi Asiya. ⁷ Mazi avə arum kek o ajərən Misiya been Biziniya, oroorjit kəətə looce o kazi Biziniya. Maje bar Vənjizi o Yesu ajurake nooggə keroni ci avəyi ɳinaante. ⁸ Idiirit ni looc o kazi Misiya, ma adicek avə kulture o kazi Toras abil liiltoga. ⁹ Ma baaline nice uwunoze Pəl. Acin niini wunozyai eet ceen Masidoniyen ci abil ilalek noōno anek ne, “Ijayet da Masidoniyakti ka ija tiritet.” ¹⁰ Mazi akə atorneke wunozya nici, icine Pəl. Enico ele naana Luka kibeen nooggə kuluta kaal ka koota Masidoniyakti, eeci kagaya awuyet Jooi ka koota kuuwakteya əl zəəz o Joowo abon ɳinaante.

Atu ɳaa ci kazi Lidiya Jook

¹¹ Ma katooda kavool o liilu kulture ci kazi Toras neke, ma kavoya looce o kazi Samosas. Ma iitene co koota kulture o kazi Napolis. ¹² Ma ɳinaante kuduntawa kavoola, ma kawoya zəəne kavoya kulture o kazi Vilipiya. Ma kuturi nici kutur codoi kuturyowe o looc o kazi Masidoniya. Abaayi kutur nico əl baal avu looce o kazi Rom. Ma kamona kulture nice iinya ci miliny. ¹³ Ma iitene o yubzento kudunta kutura koota liiltoga, eeci kabaabana kaziya ne, Anyak inoko ɳinti aloten əl o Juz aqaryin. Ma ɳinaante kəət kaavtya loota, ma kazoozona ki ɳaa ci alotə ɳinaante. ¹⁴ Anyak ɳaatineeq ɳaa ci kazi zaar ne Lidiya ci looc o kazi Sayatara. Niini ɳaa ci gəən ataaline rumane ci kolik een jalo. Ma gəən buk adiŋdiŋan niini Jook, ma akəl Manyi noōno ziniz kagama kaal o aduwa Pəl. ¹⁵ Makacın otoonyce niini kibeen ol o kərək onin dook. Ma awuyet aneket ne, “Mā agayaŋu niiga kantuwa didi naana Yesu, ivita kəət koromtə ki aneet ole can e.” Ma amena ɳati awuyet zee makacın koota.

Cabiin o Pəl ki Silas

¹⁶ Mazi kavoya iitene oman ɳaaŋ ɳaryiinto, kəət kurumtowa kibeen dole ceen gabaren ci anyak minijit ci Loryento, ma anyek noōno kuduwa kaal ci katin iina, ma ajowa əl o aliŋliŋonek niini guruc ci meel gole ci aruveke əl o aduwak kaal o ka kiitazə katin noōno guruc. ¹⁷ Ma ano gəən dole nici Pəl kibeen buk ageeta. Ma agereny azi ne, “Əl nicigi gabara ci Jook o adiŋdiŋ kujuk joowane dook. Uuwayekuj niigi igeet gol ci ka orogti.” ¹⁸ Ma agəən niini gi nico iinya ci meel zee makacın otobor Pəl nəj. Ma ookci, ma anek minijit o Loryento abil doleca ne, “Karicanekin ineet duna dolece nico zaare o Yesu Kiristo.” Taman nəkə uduna minijiti ci Loryento noko ɳaatin. ¹⁹ Mazi avə aga əl o aliŋliŋonek dole nici izii minijiti o Loryento baal anyak e ɳaatin tə, agaac əkəma gol ci ka kojoktai bodo niigi guruc. Agamit ni niigi Pəl been Silas, ma agurek nooggə ɳino roonnyo melegenayai. ²⁰ Avəyi nooggə alaate o Rom, ma anek ne, “Əl nicigi əl ceen Juz, ma avu uulal niigi əl kulture cinai noko. ²¹ Ademez niigi əl keerane ci abanə kibeen lotinok ogaac. Ma alaj abon ɳati kagəəni kaal ci aduwaket niigi igeet o giye o keegine naaga əl o Rom.”

²² Enico olotai kôle, ma ajozonek nočgo. Ma areec alaata rumane o Pôl been Silas ona aboreek e lai. Ma aricanek takirnya kodooyit nočgo. ²³ Mazi avo odotiz jaati adooi nočgo oroot, acabit nočgo sijina. Ma aricanek alaata alaan o sijino konyoogek nočgo ceez ka calaj avir. ²⁴ Mazi avo aduwak niigi nočno zœz nico, arek niini nočgo zanzan eecito. Ma acabek nočgo zœz keen ci adiňdjin oroot.

²⁵ Ma baalin keja ajaruyo Pôl been Silas, ma aben beniinok ci adiňdjinani Jook. Maje ol o acabje dook azii nočgo noko. ²⁶ Nintimiliny noko otsoom lœci dook oroot, ma amoat sijini. Taman noko okolte karogeta dook, ma aaryai ziiya o acabin ol o acabje dook. ²⁷ Ma acine alaani o sijino. Mazi acin niini karoget o sijino okole, abaaban niini izi ne, Coma odokonyit inoko ol o acabje e dook. Ma aara kabaz onin tibila arœj ka kuruk ele kadaak. ²⁸ Egerenyek ni Pôl nočno molowe ci appe anek ne, “Má arui ele daak gaga. Jaan kaavtyia naaga dook tœ.”

²⁹ Ma awa alaani o sijino eet oma ka kanyaa tokolec. Ma adokonyonek sijin eecito, ma akani kozonti looc Pôl been Silas zœne jaati abarini. ³⁰ Ma adujnan nočgo bitaala, ma ajin anek ne, “Eeta, mayo kutugu gitaz ci ka korogozan?”

³¹ Ma abedeké niigi nočno anek ne, “Tu Manyi Yesu ka orogit niina kibeen ol o ceez unun buk.” ³² Uuwaktek ni niigi nočno kibeen ol o ceez onin dook zœz o akati Manyi. ³³ Ma baaline nice ele ook alaani ci sijino noko, ma akø amoor Pôl ki Silas tobe. Otoonyce ni enice niini kibeen ol o ceez onin dook. ³⁴ Ma akøy niini Pôl been Silas ole onin, ma akø anyek dayin kadakto. Ma atalne niini kibeen ol o ceez onin oroot, eeci utuwec niigi Jook.

³⁵ Ma ñeeretine co itoonit alaata o Rom takirnya ka kooti molok ci azi ne, “Oborocit ol baalke.”

³⁶ Uduwak ni alaani o sijino Pôl enek ne, “Anyaa alaata o Rom molok ci azi ne, Uburucewu sijina niina kibeen Silas. Inoko zin zœz yaak.”

³⁷ Bar Pôl anek takirnya ne, “Ma alaata jaan rak buk kootet rooni ka kicinit zœz cinaaj o, bar olla adooket niigi kôle kebereca gaga noko. Zin naaga buk keegina ol ci Rom. Ma alaj waan kaganona jaati agooneket niigi ageeta gi ci abil noko. Acabtet niigi ageeta sijina. Ma inoko arœj ka koborocet roodinta. Alaj zin kagamana naaga zœz nico. Abon avu alaata o Rom niigi alya ñina ka kivita kuburucawet.”

³⁸ Ooti ni takirnya zœz nico alaate o Rom. Mazi avo azii niigi Pôl kibeen Silas een ol ci Rom, anyayit ñoliin. ³⁹ Ooti ni niigi ñaatineej, ma avo anek ne, “Kavolosnya naaga giye ci kagoonekuj igeet o.” Uburuca ni niigi nočgo sijina, ma ilalek nočgo kotočzo kulture nico. ⁴⁰ Mazi adujna Pôl ki Silas sijina, œt korge o ñaa o kazi Lidiya. Ma ñinaante urumto kibeen ol o tuwento, ma aduwak niigi nočgo zoozok ci dizkento. Ma vurta otsoz niigi kulture nice.

Aavtiz Pôl kibeen Silas kulture o kazi Tesalonika

17 ¹Otočzo ni niigi, ma avo adiir kultur o kazi Ampipolis kibeen Apoloniya. Ma avo zee been kultur o kazi Tesalonika. Ma ñinaante anyak ceez ci ol o Juz lotento. ²Ook ni Pôl ceeze ci lotento noko eonin goon akøy laadun. Ma ñinaante œt adantoi ki ol zœz ci akati warage o Joowo iinya ci yubzento iyyu. ³ Ma oobek niini nočgo warage o Joowo, ma ayelzek nočgo kaal o ayeedi akati piryakzet o Kiristo kibeen ñaazi onin daayiza. Ma anek nočgo ne, “Ma Yesu ci kuuwawekuj naana o, nočno neen ween Kiristo.” ⁴ Agamta ni ol ogen Yesu ceeze o lotento, ma aromonek niigi Pôl been Silas. Ma buk atuwe ñaai ci meel ci goon agayi niigi ola, kibeen ol ci meelik ole ween Garik o goon adiňdjan niigi Jook gole o reen.

⁵ Maje bar ol ci Juz ogen amadiyit nočgo, ma avo alota ol o goon olla awo kôkôm liplijon ci agoen, ma akat nočgo ka kotobortek Pôl ki Silas noj. Ivita ni iminajti kôle nici kaal kutura dook. Ma ajozonek niigi ol korge o Jeson, eeci arœj niigi Pôl ki Silas ka kuduntak kôle bitaala. ⁶ Bar mazi jaan kojokta niigi nočgo ñinaante, utugurta niigi Jeson ele kibeen ol o tuwento oogi, ma avøyi nočgo alaate o kuturo. Ma agereny azi ne, “Pôl ki Silas o goon uulal ol vitenane dook, inoko ivitayet niigi ageet kulture cinai o buk. ⁷ Maaku atalna Jeson nočgo ole onin. Inoko zin alaj azooni niigi lotinok o alaan o Rom adikir. Azi niigi ne, Abil alaani oman ci kazi Yesu.”

⁸ Mazi avo azii kôle kibeen alaat o kuturo zœz nico, otoborit niigi noj. ⁹ Ma anyek alaata Jeson been ol o tuwento oogi kuruyit karama ci ka kuburucai. Mazi avo aruk niigi karama nico, uburuca ol nočgo bitaala.

Avo Pôl ki Silas kulture o kazi Bariya

¹⁰ Mazi akø baalin lœci, itoontek ol o tuwento Pôl ki Silas gol kœt kulture o kazi Bariya. Mazi avo arum ñinite, œt ceeze o Juz lotento. ¹¹ Maje ol ñinaante arœj demziin oroot kujukit ol o Tesalonika, ma atalna niigi zœz ci Pôl ki Silas noko oroot. Ma goon tup noko akeep niigi warage o Joowo ka kicinit zœz o aduwa Pôl mä een zœz ceen didi. ¹² Utuyo ni ol ci Juz meelik ñaatineej, ma atuwe buk ol ci mac ole ween Garik been ñaai ci meelik ñaane ci agayi ola. ¹³ Bar mazi azii ol o Juz abaak kulture o Tesalonika gi o uuwayi Pôl zœz o Joowo kulture o kazi Bariya, ivita niigi ñinaante buk, ma avu akana kôle ka kœt kigidit Pôl. ¹⁴ Taman noko itoonit ol o tuwento Pôl kook liiltoga. Maje Silas been Timozi aavtiz niigi Bariya ñina. ¹⁵ Ma orkœr ol ci itoonek Pôl gol ki nočno zee been kultur o kazi Atinas. Ma ñinaante abadaak niigi Bariya anyaa otok ci itoona Pôl arœj Silas kibeen Timozi ka kœt karabta nočno kataman.

Aavi Pôl kulture o kazi Atinas

¹⁶ Mazi jaan are Pôl Silas kibeen Timozi kulture o kazi Atinas noko, icinun niini joowane ci adilyai meeple oroot ñinaante. Otobor ni niini noj oroot ele giye nico. ¹⁷ Ma akø ceeze o lotento, ma akø adajo ki Juz kibeen moden o adiňdjan Jook ñinaante. Ma buk adajo niini tup ki ol o goon olla avunak ñaami. ¹⁸ Ma buk adajo kibeen ol koogi o kazi Epikuran kibeen Sitowik ci goon ademez goonagi. Ol ogene ñaatineej anò ne, “Ma gi ci labak azee yeedinet noko arœj kizi ne?” Bodo ol ogene azi ne, “Coma inoko arœj niini kuduwayet ageet zœz ci akati joowane ci moden koogi.” Anò niigi noko o, eeci uuwak Pôl zœz ci akati Yesu kibeen ñaazi onin daayiza. ¹⁹ Ooti ni niigi Pôl, ma anyaak nočno ñino goon aloten ol biye o kazi Arapagus. Ma ñinaante enektek niigi nočno ne, “Karoorosnya di ka kiziikta demziin ci colaianya ketok noko. ²⁰ Eeci kaal ci aduwa noko jaan kiziikta laadun baale. Karoorosnya zin ka duwayet kenji cigeec.” ²¹ Aje ol dook o abaak Atinasa kibeen ol o avu loocowe ogen aavtiz iinya dook ñinaante olla ajaam, arœj ka kiziyyit demziinok ci colai.

²² Itija ni Pôl ibilun jena ol ci alote biye ci Arapagus noko dook ñuma. Ma anek nočgo ne, “Kacinuj igeet ol ci Atinas noko eeginu ol ci adiňdjanu joowane oroot. ²³ Eeci kotonowa naana kultur cunooj o dook, ma kicina viten ci adiňdjanu niiga joowane o. Buk kojowa ñino taabinto ayedonek gi ci azi ne, “Ijino jook o alaj agayi.” Ma zin jook ci adiňdjanu ma alaj agayi o neen ci

kaduwakun igeet noko.²⁴ Nəənə neen o eenyca looc dook kibeen kaal o eel loota dook. Nəənə neen ween Manyi o abal tammu taden ki looc. Alaj niini abaak ceezine ci eenyca ol ci deer kiyo joowane ci adilyai o.²⁵ Ma alaj buk arçoj niini gi ci agoonek eeti ci deer nəənə, eeci nəənə neen o anyek eet ci deer roget kibeen kaal dook.²⁶ Ma Jooi baale laadun əwa e eenyca eet codoi. Ma iiya eeti nici itira moden dook. Ma anyek Jooi nəəgə kabaayito loocok dook. Maje laadun ruk marjaan keteenya Jooi eet ci deer e, aga niini nəkə katin iiten jaŋ kibeen ɻindaj ci ka kabaakti niigi.²⁷ Agoon Jooi gi nico o, ka coma bac abaaban ol nəənə, ma arçoj nəənə, ma ajowa niigi nəənə ɻaati olla amugi niigi gol onin. Maje zin bar buk giye ween didi Jooi alaj reen ɻaatinai.²⁸ Kiyo azi ɻoɔz ne, “Jook neen ci eenycanet ageet keelit tə, kiziti ol ci deer koroget kətəɔz demdem o.” Buk gəən beniinowa ugooc azi ne, “Keegin naaga dəl ci Joowo.”²⁹ Zin giye o keegine naaga dəl ci Joowo, alaj abon ɻaati kanyeke naaga Jook kizi gi ci eenyca eeti een arit warkine, karabəj een zurtenene, karabəj een biyene.³⁰ Ma Jooi iinyaye o ɻaan kagayi ol nəənə e apez kaal o agoon ol ger labak. Bar zin inoko iricanek niini ol vitenane dook ka kabada niigi kotonjut gol o ger.³¹ Eeci Jooi erekun iiten ci ka kapayi niini ol dook payiin ci abil təp eete o ejera niini ka kapak nəəgə. Eyelizak zin Jooi gi nico ol dook gole o itiŋawi niini eet nico daayiza.”

³² Mazi azii niigi ɻoɔz o Pəl akati ɻaazi daayiza, atararti ol ogen nəənə. Maje bar ogen azi ne, “Karoonja di kiziikta ɻoɔz nico bodo.”³³ ɻoɔtə ni Pəl ɻaati lotento noko.³⁴ Ma aromonek ol ogen nəənə, ma atuwe. Buk ɻaatineeŋ ɻinaante anyak eet ci kazi Donsis ci gəən alote ki ol biye ci kazi Arapagus noko, kibeen ɻaa ci kazi Damaris, kibeen ol oogi.

Aavi Pəl kulture o kazi Korintiya

18¹ Ma vurta otoŋ Pəl Atinas ook kulture o kazi Korintiya.² Ma ɻinaante urumtə ki eet ceen Juz kazi Akila ci aritai looce o kazi Pantas. Ȑrkəra niini kibeen ɻaa cin kazi Parsila looce o kazi Italiya avunak Korintiya, eeci baale alaani o adikir kazi Kaladiyas Ȑtək əl o Juz dook kulture o kazi Rom abil Italiya. Ma akə Pəl ka kook kicin nəəgə.³ Ma akə abaak ɻaatineeŋ, ma alinlijn ki nəəgə, eeci gəən ajowa niini guruc ci adayin o ɻaati aloli keemane kiyo niigi o.⁴ Ma iinyaye o yubzento dook akə gəən niini ceeze o lotento, ma akə azəɔz ki ol ɻinaante. Arçoj niini ka keteenya ol o Juz kibeen Garik zooze ci ka kutuyi niigi Yesu.

⁵ Mazi arum Silas kibeen Timozi looc ɻaa avuni niigi looce o kazi Masidoniya, odoma Pəl uuwak iinya dook. Ayelek niini əl o Juz gi o eene Yesu Kiristo o are niigi neen.⁶ Mazi avə abor niigi nəənə, ma aduwak kaal ci ger, ebedeke niini nəəgə ɻaati ajulan tduwac rumanene ogin, ma anek nəəgə ne, “Mā akolonenu gole o Joowo, ijinit eleeti ugooc maany. Maje naana kuduwayuŋ igeet. Inoko zin kawə ɻaana kakə kuuwawai ɻoɔz o Joowo ol ween moden.”

⁷ Ȑtətə ni Pəl otoŋ nəəgə, ma akə abaak ceeze ci eet ceen moden kazi Titos Justus ci gəən adindijan Jook. Ma ceez ci eet nico noko apadənə ki ceez o lotento.⁸ Maje Karispas ween alaan o ceez o lotento agama buk niini Jook kibeen əl o kərək onin dook. Buk əl ogene kutura iziŋit ɻoɔz o Joowo. Utuŋni ni niigi, makacin otoonyce.

⁹ Ma baaline oman uwunoze Pəl. Anek Jooi nəənə wunozyai ne, “Mā aŋole looc. Bar meda wayiz calaŋ abil.¹⁰ Eeci karome ɻaana kibeen ineet, ma akəm eet ci ka kutuguweyin ineet gi ci ger, eeci kulture nico kanyei əl cigan meilik.”¹¹ Abaawun ni Pəl ɻinaante irkit codoi kibeen nyelowe tərkənəm, ma ademzek ol ɻoɔz o Joowo.

¹² Ma waano eene Galiyo alaan ci abal looc ci kazi Garik neke, ulute əl o Juz ɻaatodoi, ma avu agam Pəl, ma avoyi ceeze o roonnyo.¹³ Ma akələk nəənə rooni alaane ci kazi Galiyo noko zooze ci ane niigi ne, “Eeti nici arçoj ka kanyek əl kidindijanit Jook gole ci aŋorəwə kibeen lotinok ogaacak.”

¹⁴ Mazi arçoj kəzəɔz Pəl, enek Galiyo əl o Juz ne, “Mate waan eeti ci anyaanu noko kutugu didi gi ci ger oma, kaziinjuŋ waan igeet.¹⁵ Bar mazi een olla daŋən ci zoozo, ma akati zaar ci əl oogi, been lotinok ugoocok doon, Ȑtətə iroonit niiga maany. Alaj ɻaana kawoŋe to.”¹⁶ Ȑtək ni niini nəəgə kudunit ceeze o roonnyo.¹⁷ Enico agamit niigi dook eet o kazi Sosenis ween alaan o ceez o lotento, ma adək nəənə ceez o roonnyo bitaala. Maje Galiyo apez gi nico labak.

Abadaak Pəl Antiyok

¹⁸ Ma arome Pəl kibeen əl o tuwento kulture o kazi Korintiya iinya ci meel. Ma vurta Ȑtətə, ma akə atətə kavool Ȑrkər niini kibeen Akila been Parsila avə looce o kazi Siriya. Maje rak ma ɻaan kətətə niini kavool kulture o kazi Senkiya e, akəc rak əə, eeci aterkedek niini Jook gi ci ka kutuguwek.¹⁹ Mazi avə arum niigi kurut o kazi Evesos, otoŋek Pəl Akila kibeen Parsila ɻinite. Ook niini ceeze o lotento, ma akə azəɔz kibeen əl o Juz.²⁰ Ma arçoj ol nəənə kaavu rak ɻinti reen, bar ajura niini.²¹ Mazi awə, enek əl ne, “Mā arçojnyan te Jooi kabada, ɻaan kabadakuŋ.” Ma enice otoodun kavool ɻinaante idiceyə.

²² Mazi akə arum kultur o kazi Sisiriya, idicek ook Jerusalema, ma akə azaa əl o tuwento ɻinaante. Ma bodo adicek akə Antiyokti.²³ Mazi akə adica iinya ci miliny ɻinaante, Ȑtətə bodo ook looce o kazi Galatiya kibeen Pijiya, ma akə ilot niini əl o tuwento dook ɻinaante ka kodoyit tuwənta.

Liqliŋən o Apolos

²⁴ Maje iinyaye niceke anyak eet ceen Juz kazi Apolos akunak Evesos. Aritai niini kulture ci kazi Alikzandariya. Niini eet ci aganek ɻoɔz Ȑrət, ma aga buk warage o Joowo Ȑrət.²⁵ Edəmez baale niini gol o Joowo, ma agawun juruŋ. Ma uuwak gəən niini ɻoɔz o Joowo zinize onin dook, ma ademzek əl gi o akati Yesu juruŋ. Bar zin olla aga niini onyen o Jən doon, ma ɻaan kaga ɻaati o Yesu daayiza.²⁶ Mazi akə azii Akila kibeen Parsila nəənə azəɔz moozeta ceeze o lotento, ootı nəənə ələ, ma avə oobek kaal koogi ci akati gol o Joowo juruŋ.^{27–28} Ma vurta orooŋun Apolos ka kook looce o kazi Garik. Ma atirit əl o tuwento nəənə ɻaati ayeedi warage ci ka konyowozek niini əl o tuwento looce o kazi Garik ka kataltaı əl nəənə. Mazi akə arum looc, ook itirit əl o anyek Jooi deten onin ka kutuyə ɻaati adəjən niini kibeen əl o Juz kəla. Ma ateeza niini nəəgə dajonte nico gole ci ayelzeke niini nəəgə waragewe o Joowo Yesu neen ween Kiristo.

Aavi Pəl kulture o kazi Evesos

19¹ Mazi ɻaan aavi Apolos kulture o kazi Korintiya, eerən Pəl, ma akə adiir loocok ci meel, ma akə zee been kultur o kazi Evesos. Ma iitene oman ojowa niini ɻinaante əl ci tuwento koogi.² Ma ajin nəəgə anek ne, “Ma dim yo mā atuwenu e, iiyayuŋ Vəŋiz o Joowo?”

Ma abedeke niigi nəənə anek ne, “ɻaan buk laadun kiziikta ɻoɔz ci akati Vəŋiz ci Joowo.”

³ Ma ajin Pəl nəəgə anek ne, “Mazin da oonyenu ku waanice?”

Ma abedeke niigi nəənə anek ne, “Koonyena naaga gole baal ademzek Jən əl baal oony niini e.”

⁴ Ma anek Pəl nəəgo ne, “Mazin toonyenet o Jən baale akati əl o abada ojene ugeec. Ma waanice aduwak Jən əl o Israyil ka kutuweec eet o anowa nəəno vurta. Zin eeti nica Yesu neen.”

⁵ Mazi akə azii niigi zəəz nico, otoonyce niigi zaare o Manyi Yesu. ⁶ Mazi ataadek Pəl nəəgo azeen, iiyak nəəgo Vənjizi o Joowo, ma azəəz niigi zooze calaj agayi, ma buk uuwak niigi zəəz o Joowo. ⁷ Een əl ci baal akunak Vənjizi o Joowo neke amətə ram.

⁸ Ma abaak Pəl əjinaante nyeləwə iiyu, ma gəən akə niini ceeze o lotento, ma azəəz kibeen ol moozeta. Azəəz niini kibeen nəəgo arəəj ka keteeza nəəgo zooze o akati baliin o Joowo. ⁹ Maje əl oogi əjatineeq adəi zinzeeti kak calaj atuwe. Ma bar azəəz niigi kaal ci ger ci akani gol o Joowo əl dook əuma. Uduñai ni Pəl əl o tuwento ceeze o lotento, ma akəyi nəəgo ceeze ci eet o kazi Tiranas demziinto, ma gəən akə ilot niini nəəgo əjinaante tup. ¹⁰ Ma adəmez Pəl əl əjinaante irkitok ram. Ma enice əl o Juz been moden dook o abaak looce o kazi Asiya iziyit zəəz o akati Manyi Yesu.

Ləgəz o Sikiva

¹¹ Ma iinyaye niceke anyek Jooi Pəl kutugu kaal ci ateet əl biye ərəət ele. ¹² Akə zəe mayo nuun een rumane ogin acabi əə kibeen o acabi barkəny avəyi əl ole o aməər, ma anyek rumane nicigi nəəgo korogit moorizow, ma buk atəək minij o Loryento ger əjatineeq. ¹³ Ma anyak əl oogi ole o Juz ci azəəp looc gəən əjati atəəyi minij o Loryento əla. Oroonjit ni buk niigi katamanit kutuguzo kaal nicoko zaare o Manyi Yesu. Ma anek niigi minij o Loryento ne, “Karicanekuj igeet zaare o Yesu o gəən uuwak Pəl ka aaryai eete nico.” ¹⁴ Maje əjinaante anyak alaan ci ceez o Joowo ci kazi zaar ne Sikiva. Anyak niini ləgəz torgerem. Ma ləgəz ciginə noko agoon buk gəən kaal nicoko. ¹⁵ Ma iitene oman arəəj kaarya minijit ci Loryento eete oman. Bar anek minijit nəəgo ne, “Kaga naana Yesu kibeen Pəl. Mazi yo niiga eeginu əl jan?”

¹⁶ Ma ajozonek eeti ci anyak minijit ci Loryento noko nəəgo, ma adəək nəəgo kanyayit tobe, ma areec rumane ugeec lai. Omogun niini nəəgo ərəət. Ma avir niiga ole ci eet nico o. ¹⁷ Mazi azii əl o Juz kibeen moden dook o abaak əjinaante gi nico, anyayit əjoliin, ma atitiny niigi zaar o Manyi Yesu ərəət. ¹⁸ Ma avu əl ci tuwento meelik, ma abərak kəle kaal ugeec ger baal gəən agoon e. ¹⁹ Ma anyaa əl ci meel ole o tuwento baal gəən agoon əjarizet e waragenya ugeec əjarizetu, ma avu avaat əl kərgena. Maje guruca ci baal ataalan əl waragenya nicoko o meeət ərəət ele (50,000). ²⁰ Ma kaala ci adəi baal agooni iitene nice neke anyek əl ci meel kutuweec Jook, ma anyek əl o tuwento kodoyit tuwente uneeq.

Abor əl kulture o kazi Evesos nəj

²¹ Mazi akə odotiz kaal nici, oroojun Pəl kimiire kook Jerusalema ka kook rak kidiir looc o kazi Masidoniya kibeen Garik, ma adicek been Jerusalem. Ma azi niini ne, “Katin ma kook kuruma Jerusalem, kadicei kakə kulture o kazi Rom.” ²² Itoonun ni niini Timozi kibeen Erastus o gəən atirit niigi nəəno lijliljonta karakter kəət looce o kazi Masidoniya, ma akə aməən rak niini iinya ci miliny looce o kazi Asiya.

²³ Ma iinyaye niceke anyawun macuconet ci appe kulture o kazi Evesos zooze ci demziin o akati gol o Joowo. ²⁴ Əjinaante anyak eet ceen arit ci dediinto kazi zaar ne Dimitiros. Əenycə gəən niini ceezi ci miliny ziyyi ci atobzək ceez o adikir o jook o kazi Artimis. Ma gəən ataaline niini ceezi nicoko, ma anyaak lijliljonti nicini nəəno been əl o aliqlij ki nəəno guruc ci meelik ger. ²⁵ Olotu ni niini əl ogin aliqlij ki nəəno dook kibeen əl koogi o aliqlij lijliljonti ci atobzək kibeen lijliljonti cin o əjatodoi. Ma aku anek nəəgo ne, “Ol ogan, agayu niiga arəəkzet cinai oaku lijliljonte cinai noko. ²⁶ Inoko zin icintu, ma iziiktu niigalya gi o agoon eeti o kazi Pəl. Azi niini ne, “Joowane ci adila eeti ci deer o alaj een joowane ceen didi.” Ma eteeza niini əl ci meel kulture nico kibeen looce o kazi Asiya dook. ²⁷ Zin giye nico anyek katin niigi lijliljonti cinai noko kizi gi ci labak. Alaj een zin bar lijliljonti cinai o doon, bar buk anyek iima ceez o jook o kazi Artimis kizi gi ci labak. Jooi ci titiny gəən adiqlijan əl Asiyakti kibeen loocok dook noko əpəzə katin.”

²⁸ Mazi azii əl zəəz nico, otoborit nəj, ma agereny azi ne, “Adiqlijan jooi onaaq kazi Artimis doon o aavi Evesosa.” ²⁹ Ilorit ni əl dook kutura bornet nəj, ma avə agam eet ci kazi Gayus kibeen Aristarkos ceen əl ceen Masidoniyet baal gəən ərkər kibeen Pəl. Ma agurut nəəgo avəyi əjaao gəən lotento adikir. ³⁰ Maje Pəl alyə arəəj kook əjati lotento neke buk. Alamit ni bar əl o tuwento nəəno. ³¹ Ma itoonak alaata ogene ole o loocu een lanjotigin nəəno otok ka calaj ayelza ele əjaao aloten əl. ³² Ma amacucə əl o alote iitene nice ərəət, ma olla awalwal niigi dook. Əl ogen agereny aduwa gi oma, bodo ogen agereny aduwa gi cineeq doon, zəe ma alanyaan buk əl ci meel əjatineeq aga gi ci te laadun alotan niigi əjatodoi o. ³³ Əjinaante anyak eet ceen Juz kazi Alikzandar, ma anyek əl o Juz nəəno kitija kibil əl əuma. Ma abaaban əl ogen ane, Coma anyak zəəz nico niini, eeci een niini eet ci Juz. Ma ajayjan niini əl əjati adəjəi azizt arəəj ka kəzəəz kenek nəəgo ne, “Ilori nico alaj akana əl o Juz.” ³⁴ Bar mazi iiyez niigi nəəno izi eet ci Juz, egerenyit bodo niigi dook ziik ram anə ne, “Adiqlijan jooi onaaq Artimis aavi Evesosa doon.”

³⁵ Ma vurta ajayjan alaani o kuturo əl, ma anek nəəgo ne, “Igeeta əl o Evesoso, aga əl dook nəkə kuturi cinai kazi Evesos noko anyak ceez o Artimis o adiqlijan kibeen be baal iina tamma e. ³⁶ Akəm zin eet ci ka kadaq gi nico. Abon zin di ativaninu calaj agoonu gi ci ger. ³⁷ Anyaanan niiga əl nicoko əjina gaga nəkə, eeci əjaaan bac nuun kogorozit kaal o eel ceeze o joowane ogaac, ma akəm buk gi ci ger aduwak jook onai kazi Artimis. ³⁸ Mə arəəj te Dimitiros kibeen əl o aliqlij ki nəəno kəkəltak eet oma rooni, anyak iinya o roonnyo tə, ma anyak buk alaat o roonnyo. Abon zin akəl niigi roonnyok iinyaye niceke. ³⁹ Mazi bar te anyaku gi oma ci appe kujuk zəəz nico, abona zin anyek əl dook kutura kolotai ka kozoozit gi nico. ⁴⁰ Eeci giye ci agoonu waanico noko, anyet tedec alaata o Rom kiziti əl ci kilor bornet nəj, ma akəm inoko eet ci ka kuduwa kej ci zəəz ci agernyi əl o.”

⁴¹ Mazi akə odotiz zəəza, azaan niini əl.

Akə Pəl Masidoniya been Garik

20 ¹ Mazi akə ajayjan gernyi, otowa Pəl əl o tuwento, ma adizkek nəəgo tuwenta, ma anek ne, “Abona, kəkəwa zin naana.” ² Idicek ni niini ook looce o kazi Masidoniya. ³ Ma akə azəəp looc nice dook, ma adizkek əl əjinaante zoozowe o Joowo. Ma akə zəe been Garik. ⁴ Mazi akə arum niini Garik, ook əməən əjinaante nyeləwə iiyu. Mazi arəəj kitija kook Siriyakti, iziik niini əl o Juz areyi arəəj ka kuruyit nəəno. Zin giye nico imiire niini, ma akə adiir Masidoniya. ⁵ Ərkər niini kibeen Sopater ween jeerti Pirus oaku kulture o kazi Bariya, ki Aristarkos, ki Sekundus o avu kulture o kazi Tesalonika, ki Gayus oaku kulture o kazi Darbi, ki Ticikos, ki Tovimas o avu looce o kazi Asiya, been Timozi. ⁶ Ma araki niigi əjatineeq, ma avə areyet kulture o kazi Toras.

⁶ Mazi akə idicai iiteni o gəən aloten əl adayi dəkən o alaj amokcar, kotooda kavool kulture o kazi Vilipiya, ma kawoya liila iinya tur zəe ma kavə karumnya nəəgo kulture o kazi Toras. Əjinaante komənta iinya torgerem.

Arogoz Pöl logo ci adaii

⁷ Ma yomana iitene ween Sabit kulutewa naaga ka kadakta dayiin o lanötizetu kaadana daayiz o Yesu. Ma uuwak Pöl zee been baalin kej, eeci arœn ka kœtö neeretine ci aalna o. ⁸ Maje lambeta ci meelik alanyit ceeze ci wun kalotena o. Eœencyi ceez nici gœon tadena. ⁹ Maje buk œinaante anyak logo ci kazi Yutikus aavi niini nyapildiña. Mazi jaan azœz Pöl nökö, udujun logoti nici zee makacin eteeda ooñnya. Ma iina kuruk looc ceez eci bitaaloo e. Mazi avo adœra ol nœön, bar adaawa. ¹⁰ Ma aduuna Pöl ceez tadena akunak looc, ma uubononek nœön, ma atorkot nœön, ma anek ol ne, “Má atiranyu gaga. Jaan arogi niini bodo labak.” Zin didi orok logoti. ¹¹ Ma amiironek Pöl ceez tadena bodo, ma akœ adak dokoc o adaan daayiz o Yesu. Ma azœz Pöl œinti wun zee makacin aal tammu. Õoto ni niini. ¹² Ooti ni ol logo ona iina e ol. Ma atalne niigi œroöt, eeci urugun niini bodo.

Akœ Pöl kulture o Kazi Miletus

¹³ Ma karayina naaga rak kavoola kavoya kulture o kazi Asos ka kook kamadawet Pöl œinaante. Anyet ageeta karaktewa, maje niini arœn ka kœtö zœone zee been œinite. ¹⁴ Mazi akœ amadanet niini ageeta Asosa, kœrkœta naaga dook ki nœön kavoola, ma kadiceka kavoya kulture o kazi Mitilin. ¹⁵ Ma iitene co œinaante kidiceya bodo zee ma kavœ karumnya looc o kazi Ciyas. Bodo iitene co kivitaya kutur o kazi Samos. Ma kadiceka kavoya kulture o kazi Miletus. ¹⁶ Eeci Pöl alañ arœn koota Evesosa. Agoon niini nökö o, eeci alañ arœn kidica iinya ci meel Asiyakti. Arœn niini kiyiik kook karaba iiten o Pintikos Jerusalema.

Ilot Pöl alaat o ol o tuwento

¹⁷ Itoonek ni Pöl otok alaat o ol o tuwento kulture o kazi Evesos ka kivita kurumtö ki nœön kulture ci kazi Miletus o. ¹⁸ Mazi avo arum niigi looc, enek niini nœögö ne, “Agayu inoko gol ci baayiz can kabaai o nökö, eeci koromte naaga ki igeet waanbaal kakunakuñ looce ci kazi Asiya noko zee been inoko o. ¹⁹ Iinyaye niceke dook kaliplij naana kizi gabaren ci Joowo calaj kadoñ ele. Aciritnan gœon aneet ziniz linplijonte can noko œroöt ele, ma akunakan gœon piryakzet gole ci arœn kuruktan ol o Juz. ²⁰ Ma agayu buk iinya baal kuuwawekuj zœz o Joowo e, akœ gi ci karooduj kaale o kacin naana aganö jaati kaduwakun igeet dook ka kitirituñ. Ma kademezuñ kœla ki korogjowe ugooc. ²¹ Ma kiloti ol o Juz kibeen moden buk œroöt ka kabada niigi ojene ugeec kivitak Jook ka kutuweec niigi Manyi onai Yesu. ²² Ma zin gole o kaziiñje Vœnjiz o Joowo, kakœ naana Jerusalema. Alañ kaga gi ci akœ agoononekan œinaante. ²³ Olla kaga aduwakan gœon Vœnjizi o Joowo aneeta kuturyowe o kakoye dook gi ci kakœ kanyaye tineere piryakzet been cabiin Jerusalema. ²⁴ Ma zin naana alañ kari ziniz gi ci akati roget ci ele can o. Olla bar kari ziniz gi ci ka kidicai linplijöni cane baal anyan Manyi Yesu kutugu o doon. Ma zin linplijöni nici akati uuwayi ci zœz o abon baal anyek Jooi ol irkente onine.

²⁵ Maje zin naana kozobuj igeet dook kuduwayuj zœz o balin o Joowo. Inoko zin kagawa naana alañjaan niiga acinaj aneet tineere bodo. ²⁶ Zin inoko waanico kanekuj ne, Mä anyak jaatunoon eet ci jaan kutuwœ, alañjaan nici een can. Izi cin doon. ²⁷ Eeci baale kuduwayuj kaal dook o aroonjek Jooi ol kutuguzo.

²⁸ Ebeyit zin eleeti ugooc maany. Ebeyit buk ol o tuwento anyuj Vœnjizi o Joowo ka uzuuti. Otowaac ol o tuwento kiyo gœon oowa eeti eeza ogin o. Eeci anyewun Jooi nœögö kizi ol cigin daayize o œerin. ²⁹ Kaga nökö mä katin kœtœwa naana, anyak katin ol ci ger atobœ ki guzule jaatunoon ci avu uulal ol o tuwento. ³⁰ Katin ol ogen jaatunoon ele aduwa kaal ceen vœlœn ka kalabta ol o tuwento, ka koneec nœögö. ³¹ Egenyit zin. Aada buk iinya baal gœon awucnan ziniz cane o jaaten igeet tup baalin ki waazin, ma kademezuñ igeet dook irkitok iyu e.

³² Inoko zin koorjekuj igeet Jook ka kuzuutuj niini. Jaan anyuj igeet dœyiz been mayuwenet o gœon anyek niini ol ogin irkente onin. ³³ Agayu niiga gœon baale jaan kizi appe ziniz cane o guruci, karabœ een rumanene culu. ³⁴ Agayu buk niiga gœon baale kaliplij naana azeene cigan o maany, ma kataala kaal o karoon naana kibeen kaal o arœn ol o korkorya. ³⁵ Ma gole baal kaliplij naana œroöt e, keyeleuyuj igeet gol ci ka itiriti buk niiga ol o amaat. Aada zin zoozok baal aduwa Manyi Yesu azi ne, Appe mayuwenet œroöt jaati kanyeke ol kaal, kujuk mayuwenet ci kadoman kaal ol.

³⁶ Mazi akœ aþorneke Pöl zooze nico, akati niini kibeen ol dook kozonti looc, ma aþarye. ³⁷ Ma aluwek niigi Pöl œroöt ele jaati atorkodi, ma acoco nœön jalyamo, ma anek niigi nœön ne, “Bito zin. Tœ yaak.” ³⁸ Ma awucnek nœögö zinzeetine gi ci aneke Pöl nœögö ne, Alañ bodo acinaj aneeta been neen o. Ma itoonek niigi nœön gol zee been kavool.

Akœ Pöl Jerusalema

21 ¹ Ma jaati kavoolo neke kenekteya nœögö ne, “Abona. Õoto zin. Iminiye yaak.” Kidiceya ni naaga. Ma kabaayiza liil top nökö zee ma kavœ karumnya kutur o kazi Kos. Ma iitene co koota kulture ci kazi Rodis. Ma kadiceka zee been kutur ci kazi Patara. ² Ma œinaante kojoktawa kavool ci akœ looce o kazi Venosiya. Ma katooda kavool nico, ma kadiceka. ³ Ma kavoya zee been œinti kacina looc o kazi Sipras, ma œinaante kanyañta koota ki tenet ka koota looce o kazi Siriya. Mazi karumnya kutur o kazi Tayor kivitaya dœwœn, ma abil kavooli ka kaarta ol kaal bitaala. ⁴ Ma œinaante kojoktawa ol ci atuwe, ma karomena ki nœögö iinya torgerem. Ma dœyize o Vœnjiz o Joowo uduktak ol ci tuwento noko Pöl calaj akœ niini Jerusalema. ⁵ Mazi akœ idicai iinya o karomena ki nœögö, kidiceya naaga keronnye onaan. Ma itooneket niigi dook kibeen jaai been dœl gol. Ma liiltoga kakata naaga dook kozonti looc kañaruyowa. ⁶ œinaante kejertowa, kotooda naaga kavool, ma amiironek niigi korogjok ugeec.

⁷ Kitingazo ni Tayora, ma kavoya kulture o kazi Patalemis. œinaante kœt kazaaya ol o tuwento, ma kamona œinaante iiten codoi. ⁸ Ma iitene ci ano gœon o kitingazo, ma kavœ karumnya kutur o kazi Sisiriya. Ma œinaante koota ole ci eet o kazi Pilip o gœon uuwak zœz o Joowo, ma kamona œinaante. Niini eet codoi ole ween torgerem baal aþera ol o tuwento Jerusalema e. ⁹ Anyak niini dœl ceen kabarœ wec ci uuwak zœz o Joowo. ¹⁰ Ma kaavtyia œinaante iinya oogi zee makacin urumet eeti oman ci uuwak zœz o Joowo ci kazi zaar ne Agabas ci looc o kazi Judiya. ¹¹ Mazi akœ arumnyet, œoga voocu o acabi Pöl barkony, ma acabi niini zœz been azeen ogin maany, ma aþi ne, “Azi Vœnjizi o Joowo ne, Katin eet ci voocu nico o acap ol o Juz nœön Jerusalema nökö kiyo kacabi naana ele can noko. Ma anyek tipeere niigi nœön ol ween moden ka kœt kœkoltak niigi nœön roomi.”

¹² Mazi kaziijna gi nico, kilalteya naaga been ol oogi œinaante Pöl ka calaj akœ Jerusalema. ¹³ Bar abedeket niini ageeta aneket ne, “Naa dim utuluz zee ma amonaj ziniz o? Alañ naana kari œgi ci ka kook kacabœ Jerusalema, yo nuun ma een daayiz œinaante jaaten Manyi Yesu, abon jaatan labak.”

¹⁴ Zin œkœmeyet ageeta jaati kateezana nœön. Makacin kenekteya naaga nœön ne, “Jaan agooni eo arœn Jooi.”

¹⁵ Mazi kadicana iinya koogi ḥjinaante, kuluta kaal, ma kavoya Jerusalema. ¹⁶ Ma korkorya kibeen ɔl ci tuwento koogi looce ci kazi Sisiriya noko. Avoyet niigi ageeta ka koot kəmənta korge o eet o kazi Manason Jerusalema. Eeti nici eet ci Sipras ci atuwe niini baale laadun.

Eerononek Pöl Jemis

¹⁷ Mazi kavɔ karumnya Jerusalem, ataltawet ɔl o tuwento ageeta ɔrɔɔt. ¹⁸ Ma iitene co korkorta kibeen Pöl koota ḥjati Jemis. Ma ḥjinaante kojoktawa alaat o tuwento dook. ¹⁹ Ma azaa Pöl nɔɔgɔ, ma aduwak kaal dook o agɔɔn Jooi modeni liŋliŋjonte onin. ²⁰ Mazi avɔ azii niigi zɔɔz ci Pöl noko, atanaazo niigi dook Jook. Ma anek niigi Pöl ne, “Gotəna, cin di ɔl ci Juz meel ɔrɔɔt utuyɔ. Maje ḥjato ḥjaan azooni niigi dook lotinok o Mosis ɔrɔɔt noko. ²¹ Ma uduktak ɔl ogen nɔɔgɔ zɔɔz ci akanin ineet. Anek ɔl nɔɔgɔ ne, Edemezu niina ɔl o Juz abaak modeni dook ka kotoñit lotinok o Mosis. Ma azi niigi bodo ne, Aduwai nɔɔgɔ ka calaj ateet dol ugeec, ma alaj buk agɔɔn keerane o ɔl o Juz. ²² Abon zin kagoɔn naaga gi ci anyek nɔɔgɔ katalto, eeci mā oca aziijin niigi ineet urumu Jerusalem ḥjina, abornekin koca niigi ineeta nɔj. ²³ Tugu zin gi ci kaduwakin naaga ineet ce. ḥjinaanto anyak ɔl ceen wec ci baal aterkedek Jook zɔɔz kaale ci ka kutuguzo. ²⁴ Bitɔ zin niina romozek nɔɔgɔ ka ɔɔtɔ utuguz niina ki nɔɔgɔ keer o adaali eleeti ceeze o Joowo. Ruk zin niina guruc ci daalinet cineeq noko, ka zin mā odot daalinet cineeq o, ka kinimit niigi kokocit ooti labak. Zin gole nico aga tedec ɔl o Juz dook abac niigi kaal baal ger azoozin niigi ineet e, ka bar zin kagaac niigi ineet neen o ḥjaan azoone lotinok o Mosis. ²⁵ Maje zooze ci akati moden o atuwe kitonteya itten baale naaga nɔɔgɔ warage ci kaneka ne, Má adaku dayiin ci ataabi ɔl joowane ci adilyai, ki biye, been kelek calaj ateedi alemeti. Buk má agoonu waanjzet.”

²⁶ Ma iitene co ooyi Pöl ɔl ceen wec noko, ma avɔ adaali niini ki nɔɔgɔ. Ook ni niini ceeze o Joowo adikir, ma akɔ aduwak ɔl iinya o ka kojorei daalinet been o ka kanyaake niini nɔɔgɔ todayok o taabinto.

Agami Pöl ceeze o Joowo

²⁷ Mazi ka kidicai iinya ween torgerem daalinto, icinit ɔl ci Juz ogen ci avu looce o kazi Asiya Pöl ceeze o Joowo. Akatak ni niigi nɔɔnɔ kɔlɛ, ma avu agam niigi nɔɔnɔ. ²⁸ Ma agereny niigi azi ne, “ɔl o Israyil, ivita itirito. Eeti nicini eet o gɔɔn azɔp loocok dook ademezek ɔl gerzitin ci akat ɔl o Israyil ki lotinok o Mosis been ceez o Joowo o neen. Been nuun inoko o ɛlɛ anyaa niini moden koogi ceez o Joowo eecito, ka kivita kegerezanit ḥjinti Joowo alile noko.” ²⁹ Aduwa niigi gi nico o, eeci iiten baale acin niigi eet o kazi Tovimas o kutur o kazi Evesos aroma ki Pöl Jerusalema, ma bar abaaban niigi anɔ ne, “Coma da iiten nice anyaa Pöl nɔɔnɔ ceez o Joowo eecito.”

³⁰ Ilorta ni ɔl dook kutura bornet nɔjɔ, ma adokonyonek niigi dook Pöl, ma agam nɔɔnɔ, ma agurak bitaalim ceeze o Joowo. Ma anyook eeti oman ceez. ³¹ Ma adɔɔk kɔlɛ dook Pöl arɔɔj ka kuruyit nɔɔnɔ kadaak. Mazi akɔ arum awaŋi ci ilori ɔl o Jerusalem dook bornet nɔjɔ o alaan o takirnya o Rom, ³² taman noko anyaa alaani nici takirnya ki alaat ugeec, ma adokonyonek niigi dook kɔlɛ. Mazi acin kɔlɛ nɔɔnɔ kibeen takirnya, otoñit niigi ḥjati adɔɔyi Pöl.

³³ Ook ni alaani ci takirnyawu noko ḥjati Pöl, ma agam nɔɔnɔ, ma aricanek takirnya ogin kacabit nɔɔnɔ ziiye raman. Ma ajin niini ɔl anek ne, “Eet jaj nici? Agɔɔn niini naagin?”

³⁴ Ma agereny ol ogene ḥjatineeq aduwa gi cineeq doon, maje bodo ogene agereny aduwa gi oma doon. Ma akɔm alaani gi ci azii akati Pöl kina. Iricanek ni niini takirnya kooti Pöl ḥjao takirnyawu. ³⁵ Mazi arum gɔl o gɔɔn katɔɔdi ceez, odoñit takirnya Pöl, eeci arɔɔj kɔlɛ kagamit nɔɔnɔ. ³⁶ Ma anowa ɔl dook nɔɔnɔ, ma agereny anɔ ne, “Uruyit kadaak. Uruyit kadaak.”

³⁷ Mazi arɔɔj kooti takirnya Pöl ceeze uneeq eecito, ozoozek niimi alaan o takirnyawu enek ne, “Nyan da kuduwayin gi ce.”

Ma anek alaani Pöl ne, “Kodi! Aganei zɔɔz ween Garik. ³⁸ Alaj een ineet eet baal een Masiren baal abornekin akuma nɔj, ma akɔy ɔl o ger yowonto een eet tur lak eet ram (4000) balala e neen?”

³⁹ Ma abedek Pöl nɔɔnɔ anek ne, “Akɔm. Alaj een aneet. Keen naana eet ci Juz. Karitai kulture o kazi Tarsas looce o kazi Silisiya. Keen zin naana eet ci kutur o titiny ɛlɛ. Inoko nyan kozoozek ɔl nicoko.”

⁴⁰ Anyek ni alaani nɔɔnɔ wanji ci azoozi. Ma abil Pöl jena gole o katɔɔdi ceez, ma ajanjan ɔl ḥjati adɔñi aziit. Mazi avɔ ajaki niigi, ozoozek niini nɔɔgɔ otoge o ɔl o Juz.

Aduwak Pöl ɔl kaal baal agɔɔn

22 ¹ Ma anek Pöl nɔɔgɔ ne, “Baatigan been gotənɔga, iziiktan di ka kuduwayuŋ kaal ogan baal kagoon.”

² Mazi azii niigi azoozek niini nɔɔgɔ zooze o Juz, ajaktɔ tiv. Enek ni Pöl nɔɔgɔ ne, ³ “Keen naana eet ci Juz. Karitai kulture o kazi Tarsas looce o kazi Silisiya. Ma kiroktai zee ma kadikir Jerusalema ḥjina, ma ademezan eeti o demziinto kazi Gamalil. Ma kademez gol ci kazoone lotinok o jijitigaac ɔrɔɔt. Ma karoɔŋ kiliŋliŋjozek Jook ɔrɔɔt kiyo niiga waanico ḥjina noko. ⁴ Ma baale gɔɔn kagidi ɔl o atu gol o Yesu, ma karui oogi ḥjatineeq kadaayitɔ. Ma kagam ɔl ci mac been ḥjaa, ma kari nɔɔgɔ sijin. ⁵ Inoko buk alaani o ceez o Joowo adikir kibeen ɔl o roonnyo dook aga kaal nicigi dook kaal ci aleemnyai didi. Eeci gɔɔn baale anyan niigi alya waragenya ci ayeedek ɔl o Juz kulture o kazi Damacik. Ma kakɔ naana ḥjinaante ka kook kagam ɔl o tuwento ka kanyaak nɔɔgɔ Jerusalem ḥjati acabin ziiyi ka kivita kɔdɔɔkte.

Aduwa Pöl gɔl onin utuwi Yesu

⁶ Koowa ni iitene oman zee ma gola waaz ḥjati kɔjɔŋɔze Damacik iiyayan vooritin ci aku tamma boyoŋyon, ma ataranan ɔrɔɔt ɛlɛ. ⁷ Ma kiinai looc ruwak, ma kazii molok ci anekan ne, Cɔl, Cɔl, naa amarninan nɔkɔn? ⁸ Ma kajin nɔɔnɔ kanei ne, Ineet jeneen Manyi? Ma abedekan niini anekan ne, Aneeta Yesu o Nazaret gɔɔn amarnine niina o. ⁹ Maje ɔl o korkorya e acin buk niigi vooritin nico, bar alaj azii molok ci azoozekan o. ¹⁰ Ma kajin kanei ne, Yo zin kutugu gitaz Manyi? Ma abedekan Manyi anekan ne, Tiŋa jena. Bitɔ Damacika. ḥjaa akɔ aduyakin kaal dook o arɔɔj Jooi ka tugu ḥjinaante. ¹¹ Ma enice ɛlɛ otoozawan vooritin ci ona ataranan noko kəbere kizi ruben. Ma agamnyan ɔl ogane korkorya e aziit, ma ayitan avoyan Damacika.

¹² Maje kulture nice anyak eet ci kazi Ananayas ci gɔɔn adiñdiyan niini Jook, ma azoozi lotinok ogaac. Ma atitiny ɔl o Juz abaak ḥjinaante dook nɔɔnɔ kizi eet ci abon. ¹³ Iiyayan ni niini, ma aku abilnekan, ma azi ne, Gotəna onan Cɔl, cino bodo. Taman noko kicinɔ didi, ma kagelem nɔɔnɔ. ¹⁴ Ma anekan ne, Eŋjerawin Jooi o jijitigaac ineet ka ga gi o arooŋjekin niini ineet tugu, ka cin Yesu ween gabaren onin abon ka buk ziik zɔɔz onin aduwa niini moloye onin maany. ¹⁵ Eŋjerawin zin niini ineet ka izi niina bacoi cin ka

duwak ol dook kaal o icinu kibeen o iziiwu.¹⁶ Zin inoko alajaan bodo njinti wun. Bar tija jena ka toonye ka kotoonyai ojje ugune gole ci ajine Jook zaare o Manyi.”

Akɔ uuwak Pɔl modenı

¹⁷ Ma iitene oman kabadaya Jerusalem. Mazi kakɔ kañarye ceeze o Joowo, kuwunoze. ¹⁸ Ma wunozyaye nicoko kacin Manyi, ma anekan niini ne, “Tija taman. Tɔ Jerusalema njina, eeci ol njina alaj agama gi ci aduwai niina noɔgɔ akanan aneet o. ¹⁹ Ma kabedeke naana noɔnɔ kanei ne, Manyi, aga ol gi baal goɔn kazobɛ ceezi o lotento, ma kagame ol o atuyin ineet, ma karuyɛ noɔgɔ e ɔrɔt.

²⁰ Ma iiten baal aruyi ol bacoi unun kazi Istiven kadaak e, kaave waanice to. Ma katalne naana iiten nice daayize onin njinaante, ma kabei rumane ci ol baal amony noɔnɔ e. ²¹ Eneyan ni Manyi ne, Tija je. Toj Jerusalem ka kitooneyin moden o abaak reena.”

²² Ma azii ol Pɔl zee makacin uduwa zoɔz ci akati moden. Zin bar enico egerenyit niigi ɔrɔt anɔ ne, “Uruyit kadaak. Uruyit kadaak. Alaj agano niini ki roget.” ²³ Ma agereny ɔrɔt, ma areec rumane ugeec eleetinu, ma azaacek tɔdɔ tammu kej bornet noɔna.

²⁴ Iricanek ni alaani o takirnya o Rom takirnya ogin ka kooti Pɔl ceeze uneeq. Ma aricanek noɔgɔ ka kodooyit noɔnɔ nyabowa zee ma aduwa gi ci agernyi ol ɔrɔt noko. ²⁵ Bar akɔ mazi acap niigi noɔnɔ ka kodooyit, enek Pɔl alaan o miliny takirnyawu aavi njinaante ne, “Agano dim yo ɳaati adooku eet ceen Romen ijaan kapawozek noɔnɔ gi ci gerze roonnya?”

²⁶ Mazi azii alaani nici gi nico, itija ook alaane o adikir, ma akɔ ajin noɔnɔ anek ne, “Eeti we eet ceen Romen gi. Gitaz zin inoko ci arooŋ tuguwek naana noɔnɔ o?”

²⁷ Ook ni alaani ci adikir noko ɳaati Pɔl, ma akɔ ajin noɔnɔ anek ne, “Duwayan di, een niina Romen gi?”

Ma abedeke Pɔl noɔnɔ anek ne, “Ii. Keen Romen.”

²⁸ Ma anek alaani ci adikir noko noɔnɔ ne, “Baale naana ma ka kizi Romen e, karui guruc ci meel.”

Ma abedeke Pɔl noɔnɔ anek ne, “Keen zin bar naana Romen o karitai ele.”

²⁹ Taman nɔkɔ eelit takirnya ona agez Pɔl e otonjöt noɔnɔ, makacin buk alaani ci takirnyawu noko anyawun ɳoliin, eeci agawun niini Pɔl eet ceen Romen, ma anyak buk niini ɳoliin giye baal acabi noɔnɔ ziiyi e.

Abil Pɔl ol o roonnyo ɳuma

³⁰ Orooŋjun ni alaani ci takirnyawu noko ka kojowa gi ci akɔlake ol o Juz Pɔl rooni o. Ma iitene co ɔɔga ziik o acabin Pɔl, ma aricanek alaat o ceez o Joowo kibeen ol o roonnyo dook kulute. Ooyi ni niini Pɔl, ma akɔ anyek noɔnɔ kibil noɔgɔ kɔrgena.

23 ¹ Ma agelem Pɔl ol o roonnyo, ma azi ne, “Gɔtɔnɔga, kaga naana zinize can o, akɔm gi ci ger kagoon baayize onan dook ɳume o Joowo zee been waanico o.” ² Mazi azi nɔkɔ, aricanek alaani o adikir ceeze o Joowo kazi Ananayas ol o ajɔŋɔz Pɔl ka korooyit noɔnɔ otok.

³ Ma anek Pɔl noɔnɔ ne, “Ijaan buk tijeere arukin Jooi ineet nɔkɔ. Inoko ineet alina ele cune o bitaala doon, aje eecito een gerze. Aave niina njina o ka payan aneeta lotinowɛ, maje bar niinalya alaj azoone lotinok giye o aricanek ol ka kuruktan niigi aneet.”

⁴ Maje ol o ajɔŋɔz Pɔl anek noɔnɔ ne, “Ku adom alaan ci adikir ceeze o Joowo?”

⁵ Ma abedeke Pɔl noɔgɔ anek ne, “Gɔtɔnɔga, alaj kaga naana een niini alaan ci ceez o Joowo adikir o. Eeci azi warage o Joowo ne, Má adom alaan ci abal ol ugun.”

⁶ Mazi akɔ acin Pɔl ol o roonnyo ogen ol o Sajuzi, ogen buk ol o Parici, egerenyewun niini noɔgɔ enek ne, “Gɔtɔnɔga, keen naana Pariciwen. Baaba buk Pariciwen. Kaave naana roonnya njina o, eeci katu gi ci katin ol o adaai ɳjaani bodo korogit.”

⁷ Taman nɔkɔ mazi aduwa niini gi nico, adajto ol ween Parici been Sajuzi. Makacin ejerto ol o roonnyo. ⁸ Eeci goɔn anɔ ol o Sajuzi ne, “Akɔm ol ci bodo ɳjaaz daayiza, ma akɔm buk toonnyak ci Joowo been vonjizok.” Maje ol o Parici dook atu niigi kaal ceen iiyu noko dook εεl tɔ. ⁹ Ma agereny niigi ɔrɔt ele, makacin ol ogen ceen Parici ci goɔn ademez lotinok itiŋgazɔ jena, ma abeki niigi azi ne, “Akɔm gi ci ger kajowana eete nico. Bar karabɔŋ da didi azoozek vɔŋzizi o Joowo noɔnɔ. Karabɔŋ azoozek toonnyaiti ci Joowo, alaj kaga. Mazi abil nɔkɔ, abon labak.”

¹⁰ Ma adajɔ niigi ɔrɔt ele, makacin anyawun alaani o takirnyawu ɳoliin, ma abaaban azi ne, Bar bɔŋ tedec ajuuk ol Pɔl zee makacin uruyit kadaak. Zin giye nico iricanek niini takirnya ogin ka kɔɔt ɔla eecito ka kɔɔt kaarya niigi Pɔl ɳaatineeq kooti noɔnɔ ɳaa uneeq abaayi.

¹¹ Ma baaline co iiya Manyi, ma aku abilnek Pɔl, ma anek ne, “Má ajole looc. Inoko izɛ niina bacoi can Jerusalema njina. Karooŋnyin zin inoko bitɔ buk izi bacoi can kulture o adikir kazi Rom.”

Arcɔŋ ol kuruyit Pɔl kadaak

¹² Ma ɳeertine co urumtɔ ol ci Juz ogen ɳaatodoi, ma azɔɔz zoɔz ci ka komonyci Pɔl. Ma aterket gi calaj niigi adayin maŋaan kuruyit Pɔl kadaak. ¹³ Ma ɳinaante anyak ol ci meel ayan eet ram ci aduwa buk gi nico. ¹⁴ Ma avɔ niigi alaate o ceez o Joowo been alaat o adikir, ma avɔ anek noɔgɔ ne, “Koromta naaga dook terkediin ci adoi kak ɳaatodoi ka calaj kadayina zee ma karuka Pɔl kadaak. ¹⁵ Inoko zin niiga been ol o roonnyo itoontek otok alaan o takirnya o Rom ka kanyaayuŋ niini igeet Pɔl njina. Uduktak noɔnɔ enektek ne, Karooŋnya kijinta Pɔl bodo. Ka zin mā itoona niigi noɔnɔ, ka kiiya komonyca naaga noɔnɔ gola ɳjaan kurumuŋ niini igeet njina.”

¹⁶ Maje bar ɳeerti ɳɔnɔ Pɔl iziiwun buk zoɔz nico. Ook ni niini ceeze o takirnyawu, ma akɔ aduwak Pɔl zoɔz nico. ¹⁷ Ma awa Pɔl alaan ci takirnyawu miliny, ma anek ne, “Biti di logo nico alaane unoɔŋ. Anyak gi ci arcɔŋ kuduwak noɔnɔ.” ¹⁸ Zin ooyi alaani nici noɔnɔ alaane o adikir, ma akɔ anek ne, “Anekan eeti o acabje kazi Pɔl e ne, Kanyaayin logo nico, eeci anyak gi ci arcɔŋ kuduwayin ineet.”

¹⁹ Agamun ni alaani noɔnɔ aziit, ma akɔyi ɳaatineeq doon, ma akɔ ajin anek ne, “Gitaz ci arooŋ duwayan o?”

²⁰ Ma abedeke logoti noɔnɔ anek ne, “Alote alaata o Juz arcɔŋ ka kalabtawin ka kijintin ineet tijeere ka nyowozek noɔgɔ Pɔl kici bar ka kijinit bodo niigi noɔnɔ juruŋ. ²¹ Bar zin mā azii niina zoɔz cineeq o been neen, eeci anyak ol ceen eet ram ki biritok ci ka koroodi gɔla kereeck noɔnɔ. Ol nicigi aterket gi calaj adayin ma alaj awoden zee ma amony niigi Pɔl. Areyi niigi inoko ɳinaante, olla arooŋnyin ineet ka toon Pɔl.”

²² Enek ni alaani ci takirnyawu o noɔnɔ ne, “Má aduwai zin eet oma bodo gi ci aduwakan noko.” Anyewun ni noɔnɔ kɔɔtɔ.

Itoononek Pöl alaan o kazi Vilek

²³ Ma awa alaani ci takirnyawu noko alaat ci miliny een ram, maaku anek noččo ne, “Eñerta takirnya ceen eet amotó (200) ka koot kulture o kazi Sisiriya kibeen ol ci atočt jomane een eet iiyu kamotó (70) been ol ci dilanyawu een eet amotó (200). Olotit kaal ugooc ka otččoz ziiye ween törköt tija. ²⁴ Aarya jomane koogi ka anycek Pöl kotočt. Uzuuti noččo zee ma avč arumnyu alaan o kazi Vilek.”

²⁵ Eteyeedek ni alaani ci takirnyawu o warage alaan o kazi Vilek anek ne, ²⁶“Aneeta Kaladiyas Lisiyas kitoonekin warage nico ineet Vilek o adiňdij abal looc. Rak oččwa kazaayin. ²⁷ Agam ol o Juz eet nico, ma arččoj kuruyit kadaak. Mazi kazzi eeti nici Romen gi, körkorta been takirnya organ, ma kavč keelana noččo. ²⁸ Ma karooj kaga gi ci arččoj kurukti niigi noččo kadaak o. Kooye ni noččo ole o Juz roonnyo. ²⁹ Ma kicina akom niini gi ci ger agooj ka waan kapawozeké noččo daayizi, karaboj een cabiin. Olla bar akolak ol noččo rooni zooze ci akati lotinok ugeec doon. ³⁰ Zin kitoonekin ineet o, eeci arččoj kuruyit ol o Juz noččo kadaak. Ma kuduwaya ol o akolak noččo rooni ka koot kudukta niigi zooz cineej o ineet ḥuma ḥinaante.”

³¹ Utuguzo ni takirnya eo aduwaki alaani uneeq noččo. Ma avčyi Pöl baaline nice ele kulture o kazi Antipatis. ³² Ma iitene co abada takirnya o awč zooz. Maj o atočt jomane idiceke niigi Pöl. ³³ Ma avčyi noččo zee been kutur o kazi Sisiriya. Ma ḥinaante anycek niigi alaan o kazi Vilek warage o itoonnyak, ma anyek niigi noččo Pöl buk. ^{34–35} Ma akeep alaani nici warage nico, ma ajin Pöl anek ne, “Akun niina looce jaŋ?” Mazi akč acin niini noččo aku looce o kazi Silisiya, enek noččo ne, “Ma avu arum ol ci akolakin ineet rooni o looc, ḥaan kaku kapai zooz nico.” Iricanek ni niini ol ka kebeyit Pöl ceeze baal eenjet Erod.

Akolak ol o Juz Pöl rooni

24 ¹ Mazi akč adicai iinya ceen tur, ook alaani o ceez o Joowo adikir kazi Ananayas kuture ci kazi Sisiriya noko. Orkør niini been ol o Juz adikir kibeen eet ci gočč apak zozok kazi zaar ne Tertalas. Ma avunak niigi Vilek, ma avu aduwak noččo zozok ci akani Pöl. ² Ma awa Vilek Pöl, ma oččba Tertalas zooz o akolake niigi Pöl rooni azi ne, “Alaan o adiňdij, een niina alaan ci ageny, ma abalet ḥinti wun juruŋ, ma kanyaka ganon. Ma agoon kaal ci abon meel loocowe cigaac noko. ³ Katalnana naaga kaal nicoko iinya dook, ma katalnun naaga ineet buk ɔrčč. ⁴ Alaj karooj zin kidica waŋi unun ka zoozi, bar kalayin olla ineet ka ziik zooz can kutur noko juruŋ. ⁵ Kojoktawa naaga eeti nici eet ci ger uulalet. Anyek niini ol o Juz kœyəktó viten nicoko dook. Ma een niini alaan o bor o atu eet o aku kulture o kazi Nazaret. ⁶ Ma buk ataman niini arččoj kanyek ceez o Joowo kizi gerze. Kagamta ni naaga noččo. Ma karoonjya kapakta noččo lotinowe ogaacak. ⁷ Bar iiya alaani o takirnyawu kazi Lisiyas aamawet noččo døyiza. ⁸ Ma iricanek niini ol o akolak noččo rooni ka kivitayin ineet. Inoko tedec ma ajin niinalya eet nico, ḥaan ajowa kaal ci kakolaka naaga noččo rooni o dook.” ⁹ Ma agama ol o Juz dook zooz nico, ma azi ne, “Kaal nici dook zozok ci aleemnyai.”

Aduwak Pöl zooz onin Vilek

¹⁰ Mazi anyek alaani o kazi Vilek Pöl waŋi ci azočči, enek Pöl noččo ne, “Kagayin naana ineet noko een eet o apai ol o looc nico irkitok ci meelik. Inoko zin katalne ḥaati kaduwakin ineet zooz can o. ¹¹ Iinyaye baal een amonki ram ɔtčč e kakč Jerusalema ka kook kidiňdijan Jook ḥinaante. Inoko mā ajin eet oma, aduwakin koca noko. ¹² Ma ḥaan kicintan ol o Juz ḥaati kadaŋona ki ol koogi ceeze o Joowo. Ma ḥaan buk kicintan niigi aeneet ḥaati kakane ol ceezine o lotento, karaboj een ḥaaman Jerusalema. ¹³ Ma akom buk noččo bacok cigeec giye o akolakan niigi aeneet rooni ḥaatun. ¹⁴ Inoko zin kaduwakun igeet gi o gočč kagoon naana. Kadiňdijan gočč Jook o jijitigaacak ḥaati kanowę gol o Yesu. Ma gol nico anyek niigi kizi voloŋ. Bar zin buk naana katu kaal dook o ayeedi lotinowe o Mosis kibeen waragenyaye o nyakanjanetu. ¹⁵ Kanyezi zin buk naana tuwen ci abil kiyo cineej o Joowa. Ma tuwen nici akati ḥaazi o katin ḥiaani ol dook o abon kibeen ol o ger buk daayiza bodo. ¹⁶ Maj e zin gočč tup kataman naana ɔrčč karooj kizi ziniz cane o včč Joowa been ole ci deer o buk.

¹⁷ Baale kamalanjz Jerusalema ḥina irkitok oogi. Zin kabadaya bodo kanyaai ol ogan Juz guruc, ma buk kakun ka kataap Jook. ¹⁸ Koowa ni ceeze o Joowo ka kook kutugu keer o taabinto. Mazi kakč kataabi Jook, ɔtčč ojoktawan ol o Juz ogen ḥinaante. Akom ol ci meel ci karomena ki aeneet ḥinaante, ma akom buk ol ci agereny. ¹⁹ Bar ḥinaante anyak ol ceen Juz ci avu looce o kazi Asiya. Abon zin buk inoko niigily avu ḥina ka kokoltayan rooni ḥaatun, mā anyak gi ci ger kagoon. ²⁰ Karaboj anyi ol ci aavtiz ḥina noko kuduktayin ineet, mā anyak gi ci ger ajowa ḥaatan iitene baal kaave ole o roonnyo ḥuma e. ²¹ Kaga naana gi codoi ṭor noko ci baale kaduwa noččo ḥuma ḥaati kagernye kaneke ne, Apayekar niiga aeneet gerzitin waanico o, eeci katu gi ci katin arogni bodo ol o adaai.”

²² Maj Vilek agawun gi o akati gol o Joowo juruŋ. Alamun ni niini rooni. Ma anek noččo ne, “Ḥaan kapai rooni cunočč o iiten ci akuni alaani o takirnyawu kazi Lisiyas.” ²³ Ma aricanek niini alaan o miliny takirnyawu o abek Pöl ka kozooti noččo juruŋ, ka buk gočč kanyek waŋi ci awčyi bitaala, ma anyek lajotigin kanyaaktak noččo kaal ci arččoj niini labak.

Abil Pöl ḥume o Vilek kibeen Dersila

²⁴ Ma iinyaye ogen iiya Vilek kibeen ḥaa onin een Juzen kazi Dersila. Ma itoon niini ol kook kanyaaktak noččo Pöl. Ma avu azii niini noččo ḥaati aduwan zooz o akati tuwen ḥaati Yesu Kiristo. ²⁵ Ma azočč Pöl zooz ci akati gol o anyeke eeti ele kobona ki gol o agami eeti ele kaale o ger been gol o ka kapayi Jooi ol katin. Mazi akč azii Vilek kaal nicoko, anyawun ɔliiŋ ɔrčč, ma anek noččo ne, “Bito zin. Kiziiwa. Mā kanyezi waŋi, ḥaan bodo kawanin.” ²⁶ Bar Vilek ecin arččoj Pöl ka waan kotočk noččo guruci. Ma giye nico awa gočč niini Pöl kiiya kozootz ki noččo tup.

²⁷ Mazi akč adicai irkitowa ceen ram, ook Vilek ḥaaman, maaku arigiz noččo alaani ci kazi Porcas Vestas. Maj Vilek waanice alaj arččoj koberoc Pöl sijina, eeci arččoj niini ol o Juz ka kereeziit noččo.

Abil Pöl ḥume o Vestas

25 ¹ Mazi akunak Vestas kultur o kazi Sisiriya, amon ḥinaante iinya iiyu noko. Ma adicek akč Jerusalema. ² Ma ḥinaante ɔkoltak alaata o adikir ceeze o Joowo kibeen alaat o Juz Pöl rooni ḥaati Vestas. ³ Ma ilalek niigi Vestas ka kitirit noččo kanyek Pöl kook Jerusalema, eeci arččoj niigi koot kederit Pöl gola ka kuruyit kadak. ⁴ Bar abedeké Vestas noččo anek ne, “Acabje Pöl kultur o Sisiriya. Ma buk naanalya kamiire kakč ḥinaante kataman. ⁵ Anycanj alaat ugooc ḥina körkorta ki noččo koota Sisiriyakti ka koot kokoltak eet nico rooni mā da anyak gi ci ger.”

⁶ Ma amon Vestas ḥjinaante iinya turge karabon een amot. Ḫtəo ni niini ook Sisiriyakti. Ma itene co ook ceeze o roonnyo, ma anyek əl kanyaaktak Pəl rooni.

⁷ Mazi akə arum Pəl ceez o roonnyo, itingazo ol o Juz baal avu Jerusalema e jena, ma aliya noono. Ma akat niigi Pəl kaalyane ci ger meel, bar akəm bacok ci zoozok cigeec noko. ⁸ Adajun ni Pəl zoɔz cineen o. Ma anek Vestas ne, “Akəm gi ci ger kagoon ci akati lotinok o Juz, karabon een ceez o Joowo, karabon een alaan o Rom adikir.”

⁹ Bar giye o arəŋji Vestas ol o Juz ka kereeziit noono, ijinun niini Pəl enek ne, “Agama ḥjati akoye Jerusalema ka kook kicine zoɔz cune o ḥjinaante?”

¹⁰ Ma abedeke Pəl noono anek ne, “Akəm. Agano ḥjati apayə rooni nico niinalya ḥjina. Eeci rooni nici rooni ci alaan o Rom adikir. Ma akəm gi ci ger kagoonei naana əl o Juz. Buk niinalya aga gi nico. ¹¹ Mate da kabac naana lotinok, ma kutuguwa gi ci ger, kaganona waan ḥjati apawonekan daayizi, ma alaŋ kavir giye nico. Bar mazi akəlakan niigi aneet rooni gaga, alaŋ koca abon ḥjatun karabon een eete oman ḥjati anyaan kootan ol nici. Mazi abil noko, agano koca ḥjati apayi zoɔz nico alaane o Rom adikir.”

¹² Enico ḫtəŋjəmtə Vestas been ol ogin atirit noono roonnyo. Ma ebēdeke niini Pəl anek ne, “Inoko ma amaace niina roonnye nico, ma arooŋ bitə alaane o Rom adikir, abona labak. Ḫjan akə ḥjatin.”

Abil Pəl ḥjume o alaan o kazi Agiripa

¹³ Ma iinyaye ogen iiya alaani o kazi Agiripa been ḥjaa onin kazi Bernis avunak niigi Sisirya ka kivita katalta alaan o colai kazi Vestas. ¹⁴ Mazi avə amon ḥjinaante iinya iiyu, oobewun Vestas noego zoɔz o Pəl. Anek ne, “Anyak ḥjina eet ci acabje, ma ooŋnek Vilek looc noono sijina. ¹⁵ Mazi kakə iiten baale Jerusalema, əkolτayan alaata o Juz kibeen alaat o adikir ceeze o Joowo rooni ci eet nico. Ma arooŋnyan niigi aneeta ka kapayek noono gi ci ger. ¹⁶ Ma kanei naana noego ne, Ma keere ci ol o Rom abon goon kanyaā eet o akəlak əl rooni kiiya kurumtə niini kibeen ol ci akəlak noono rooni o, ka buk kojowa niini gol ci aduwan zoɔz cin. Ma alaŋ abon ḥjati ooŋnane ol eet ci akəlyak rooni o ijaan kutuguwe noko. ¹⁷ Mazi avə avu alaata nica ḥjina, ḥjan kaavu naana ḥjinti reen. Kiiya itene ci ano goon o taman noko, ma karicanei takirnya kət kanyaakta eet nico. ¹⁸ Ma ijaaz ol ci akəlak noono rooni noko jena. Ma bar kabaaban ecan kazi ne, Coma akəlak niigi noono rooni kaale ci ger agoon. Bar alaŋ akola niigi rooni ci abil noko. ¹⁹ Bar da niigi olla adajon zoɔz ci akati Jook uneen, kibeen buk zoɔz ci akati eet o kazi Yesu baal adaai e. Maje bar Pəl azi ne, Ḫjan Yesu arogi. ²⁰ Ma enice olla kabaraŋe gole ci ka kojowai keŋ ci zoɔz nico juruŋ. Kijina ni Pəl mā agama niini kook Jerusalema ka kook kapayə rooni cine o ḥjinaante. ²¹ Bar amaac niini zoɔz can o. Ma azi ne, Agano ḥjati azooni ol noono zee ma itoononek alaan o Rom adikir ka kook kapak zoɔz cin o. Zin kiricaneya ol ka kebeyit noono zee ma katin kitoonei naana noono alaan o Rom adikir.”

²² Enek ni Agiripa Vestas ne, “Karooŋ di kiziik eet nico naanalya.”

Ma abedeke Vestas noono anek ne, “Ḥjan azii noono ḥjere.”

²³ Ma ḥjere iiya Agiripa kibeen ḥjaa onin kazi Bernis. Ma atalna ol noego diŋdiŋonta. Ma avu avə niigi kibeen alaat o takirnyawu adikir kibeen alaat o abal kultur ceeze o aloten ol o roonnyo. Ma aricanek Vestas takirnya ka kanyaakta niigi Pəl. ²⁴ Izi ni Vestas ne, “Alaan Agiripa kibeen igeet ol dook o aavtizu ḥjina, icinit di eet nico. Ol o Juz abaak ḥjina kibeen Jerusalema akəlak niigi dook noono rooni ḥjatun. Agereny niigi azi ne, Abon adaai eeti nici. ²⁵ Maje bar zin naana akəm gi ci ger kajowa ci agoon niini ka waan kagantə ki daayiz. Zin giye o arəŋji niini kook kapawoi zoɔz cine o alaane o Rom adikir, kagama zoɔz cin o ka kitoonek noono alaan nice. ²⁶ Maje bar naanalya akəm gi ci ger kajowa ḥjatin ka waan keteyeedek alaan nice. Zin inoko kanyaayuŋ naana noono igeet dook, ma zin ricik ineeta Agiripa. Kanyaakuŋ zin o ka kijinit naaga dook kəla ḥjina coma kajowa gi ci akati noono ka keteyeet. ²⁷ Kabaaban alaŋ agano ḥjatun ḥjati kitoone eet ci acabje ijaan kojoyai gi ci akəlaki ol noono rooni o.”

Aduwak Pəl zoɔz onin Agiripa

26 ¹ Enek ni alaani ci kazi Agiripa o Pəl ne, “Kanyin ineet waŋi ci ka zoɔzi.”

Odəŋ Pəl aziit, ma azi ne, ² “Alaan Agiripa, katalne naana iiten nico ərət ḥjati ka kozoozi zoɔz ci akəlakan ol o Juz aneet rooni vəloŋa ḥjatun o. ³ Eeci aga niina keerane o Juz ki daŋŋ uneeŋ ərət. Kalayin zin ineet ka ziiyan zinize ci alal.

⁴ Agayan ol o Juz dook aneet baayiz can ijaan baale keen logoz e zee been inoko o. Aga niigi baayiz onan dook looce onan been Jerusalema. ⁵ Aga niigi baayiz onan irkitok baal keene Pariciwen e dook, bar alaŋ arəŋ kudukta zoɔz ween didi. Ma zin ol o Parici neen o goon agam lotinok ərət kujuk ol oogi. ⁶ Zin inoko kabil naana roonnya ḥjina o, eeci kare naana tuwenta terkediin baal aterkedek Jooi jijitigaacak. ⁷ Buk boryowa ogaacak een amot ram adiŋdiŋan Jook waazin ki baalin, ma areyi niigi ka kojokta terkediin nico. Alaan o adiŋdiŋ, zin giye o katuwene. Ma karewe naana terkediin nico əkolτayan ol o Juz rooni. ⁸ Mayo zin buk niiga ol ci aavtiyu ḥjina noko alaŋ atuyu zoɔz ci ijaani Jooi ol daayiza o naa?

⁹ Baale naanalya kabaaban kazi ne, Abon kamarnine ol o atu Yesu o Nazaret, ma kagoone kaal ci ger. ¹⁰ Zin didi baale kutuguwa kaal ci ger Jerusalema ərət. Anyan goon waanice alaata o adikir ceeze o Joowo døyiz ci kakə kagame ol ci atu Yesu, ma kari sijin. Mazi goon waanice apayek ol noego daayiz, kagama. ¹¹ Lak ci meel ger kaminajne noego ceezine o lotento. Ma kagidi noego ka kadaŋit tuwen uneen. Ma kabornei noego noŋ ərət, makacin buk waanice koowa kuturyowe ci moden oogi ka kook kigit noego ḥjinaante.

Aduwa Pəl gol o agaman niini Yesu

¹² Zin gi nico neen o kakoye baale kuture o kazi Damacik. Ma anyan alaata o adikir ceeze o Joowo warage ci kanyayə døyiz, ma aricanek niigi aneet kook kigit ol ḥjinaante. ¹³ Alaan Agiripa, iitenice nice mazi kawo goa waaz, kacin vooritin ci aku tammu tadena ci ataran looc ərət kujuk ii. Ma ataranan vooritin nici aneet kibeen ol o korkorya. ¹⁴ Ma kiinana naaga dook, ma kazii molok ci azoozekan aneet zooze o Juz anekan ne, Cəl, Cəl, aminajnyan dim nəkən? Adei ele maany giye calaŋ aziijnan o. Inoko zin ibilu niina kiyo taŋ o goon ajurak ooŋnyak ma kadak nyalaado ka kitija o.

¹⁵ Ma kajin naana noono kanei ne, Ineet ḥjeneen Manyi?

Ma abedekan niini aneet anekan ne, Aneeta Yesu o goon amarnine niina o. ¹⁶ Inoko zin tiŋa je. Kayelzokin ele o ka kejeraswin izi gabaren can been bacoi ci ka duwak ol gi ci ona acin noko kibeen kaal ci katin kayelekin ineeet. ¹⁷ Ḫjan goon katin keelanin ineeet ole o Israyil kibeen ole ween moden kitoonekin ineeet noego. ¹⁸ Karooŋnyin ineeet ka bitə kəl kebere ugeec, ka badai noego muura kivitak vooritin, ka badai noego døyize o Loryento ka kivitak Jook, ka zin kaaryai oŋe ugeec tuwente o atuyan niigi aneet, ka kojokta buk niigi ḥjintineen ole o ajera Jooi.

Aduwa Pol lijlijon onin

¹⁹ Zin niina alaani Agiripa, kiziiwa naana gi o kacin akunakan tamma. ²⁰ Ma giye nico kook kuuwawa rak ɔɔwa kulture o kazi Damacik kibeen Jerusalema been looce o Judiya dook been ole ween moden. Ma kuwayizeya noɔgɔ̄gi ci ka kabadaai niigi opene ugeec kivitak Jook, ka kutuguzo niigi kaal ci abon ci ayelza badaan uneen. ²¹ Zin zooze nico agamtan ɔl o Juz ceeze o Joowo, ma arɔɔŋ kuruktan niigi aneeta kadaak. ²² Bar zin Jooi eelawan iiten nice, ma azuunan zee been inoko o. Zin kabilnekun naana ḥjna inoko o ka kuduwayun igeet dook ɔl o adikir ki o miliny buk kaal nicoko. Ma gi ci kaduwa noko gi baal aduwa Mosis been nyakajanet dook e ele neen. ²³ Azi baale niigi ne, Katin apirna Kiristo o ka kitoona Jooi. Ma niini eet o ka kitija daayiza ɔɔwa neen. Uuwayer katin niini ɔl o Juz kibeen moden gol ci ka kojoktai niigi roget. Ma gi nici atobo ɳaatineen kibeen vooritin.”

²⁴ Mazi ḥjaan azoɔz Pöl noko, egerenyek Vestas noɔnɔ̄ anek ne, “Pöl, aamnyin maɔ̄joni. Anyin ineet demziin cune ademziné ɔrɔ̄t o kaamin maɔ̄joni.”

²⁵ Ma abedek Pol noɔnɔ̄ anek ne, “Alaan onan, alaj aamnyan maɔ̄joni. Kazooz naana zɔɔz ceen didi. ²⁶ Alaan Agiripa, koobekin naana ineet kaal nicoko moozete onan dook o, eeci aga niina kaal nicoko. Bar kane agawu niina noɔgɔ̄ dook, eeci kaal nici alaj baale agooni roodinta. ²⁷ Ma zin kagayin noko atu niina kaal baal ayeet nyakajaneta e. Alaj een neen?”

²⁸ Ma abedek Agiripa Pöl anek ne, “Arooŋ dim nyan kizi Kiristan waje ci miliny noko?”

²⁹ Ma abedek Pöl noɔnɔ̄ anek ne, “Mayo nuun een waji ci miliny, karabɔ̄j een ci appe, kajinekin ineet Jook ka coma niina been ɔl dook ci aziijnán aneet ḥjna noko eelnu kiyo naana o. Bar zin ka olla kizi cabiin doon calaj acabin niigi buk.”

³⁰ Itiŋgazɔ̄ ni alaani o kazi Vestas ki alaan ci kazi Agiripa o ki ḥjaan onin kazi Bernis been ɔl o ɔrkɔ̄r ki noɔnɔ̄ dook jena. ³¹ Mazi avɔ̄ adun niigi, izitɔ̄ ne, “Akɔ̄m gi ci ger eeti nici ka waan kagantoi niini ki cabiin, karabɔ̄j een daayiz.” ³² Ma anek Agiripa Vestas ne, “Mā da waan calaj arɔɔŋ niini rooni cin o kiroone alaane o Rom adikir, abon waan kɔɔga noɔnɔ̄.”

Atɔɔt Pöl kavool ci akɔ̄ Roma

27 ¹ Mazi akɔ̄ agamnyai zɔɔz ci ka kitoonteket niigi ageeta Italiya kavoole o liilu, anyek niigi Pöl been ɔl ci acabje oogi eet o kazi Juliyan. Ma eeti ci kazi Juliyan noko abal takirnya ci Rom kazi zaar cigeec ne Takirnya o Alaan o Rom. ² Kotooda ni naaga kavool ci ɔl o Adamitama ci arɔɔŋ kook kuturyowe o eel liiltoga looce o kazi Asiya, ma kawoya. Korkorya ki eet ci kazi Aristarkos ceen Masidoniyen. Aku niini kulture o kazi Tesalonika. ³ Ma iitene co kurumta kultur o kazi Sidon. Maje Juliyan abona ḥjatai Pöl ɔrɔ̄t, ma anyek noɔnɔ̄ kook kicin lajotigin ka kook kanycek niigi noɔnɔ̄ kaal ci arɔɔŋ. ⁴ Mazi kadiceka ḥjinaante, ook itirginyek ḥjooti ci appe ɔrɔ̄t, makacin konyokontozeya libir o looc o aleya maama kazi Sipras o akɔ̄m ḥjoot ci appe ivaan. ⁵ Ma kabaayiza liil o looc o kazi Silisiya been Pampiliya, ma kavoya kulture o kazi Mira abil looce o kazi Lisiya. ⁶ Ma ḥjinaante ojowa Juliyan kavool ci aku kulture o kazi Alikzandariya ci akɔ̄ looce o kazi Italiya. Ma atodeket niini ageeta kavool nico.

⁷ Ma kawoya liila kidicilim iinya koogi, eeci atirginyek ḥjooti kavool. Ma kawoya zee makacin kurumta kultur o kazi Kinidas. Ma atirginyet ḥjooti noko, ma alaj kanimnya kidiceya gole nico. Konyɔ̄konta ni bodo libire o ajɔ̄ŋzo ki looc o kazi Karit o alaj ḥjooti ivaani ɔrɔ̄t, ma kadiiryia ḥjino kazi Salamoni. ⁸ Ma kawoya ḥjatai kajonzo dɔwɔ̄n, ma akonyet ḥjooti ɔrɔ̄t zee makacin kurumta ḥjino kazi Gögöl ci Abon. Ma gögöli nici ajɔ̄ŋzo ki kultur o kazi Laseya.

⁹ Ma kamona ḥjinaante ḥjinti wun kal zee makacin iiya tagizi, ma appé ḥjooti ɔrɔ̄t ele, ma alaj agano ḥjatai waan kadiceka keronne onaaŋ zee makacin idicai iiteni o goɔ̄n agɔɔni ɔl o Juz taabinet o aaryane ojɛ. Itilo ni Pöl ɔl dook kavoola anek ne, ¹⁰ “Lögöze, kacin ri naana keroni cinai noko ḥjaan gerze noko. Iima alibe kavoole nici, ma akoloni ijo nico, ma adaaí ɔl buk.” ¹¹ Maje bar eeti o wolinto kibeen eet o kavoolo akat Juliyan calaj azii niini zɔɔz ci aduwa Pöl o. ¹² Maje gögöli nici alaj abon ḥjatai waan ka aavtiye rak niigi ḥjinaante tagiz dook. Ma arɔɔŋ ɔl ci meel ḥjataineen kɔtɔɔz kɔt kultur o kazi Venosiya ka kɔt kabaayito tagiz dook ḥjinaante. Ma Venosiya gögöl ci aavi looce o kazi Karit. Abil niini libire ci akɔ̄ ki nyagi e. Ma alaj ivaan ḥjooti ɔrɔ̄t ḥjinaante tagiza.

Loomo ci appe liila

¹³ Mazi ivaan ḥjooti ci milinyaku libire ci tenetu o, abaabanit ɔl gol ci ka kurumti niigi Venosiya. Ma ɔɔga ziik o goɔ̄n acabin kavooli ka kibili. Ma awɔ̄ kavoola awɔ̄ looce nice ḥjatai ajɔ̄ŋzi dɔwɔ̄n. ¹⁴ Bar ḥjintimiliny noko ivaana ḥjooti ci appe ci aku looce nice. Ma ḥjooti nici ḥjoot o goɔ̄n azi ɔl ne ḥjoot o jenu. ¹⁵ Ivaan ḥjooti nici ɔrɔ̄t, ma iiciwɔ̄ kibeen kavool, makacin ɔkɔ̄meyet weet, ma kakonyeka kavool libir ci akɔ̄y ɔl o olla kɔtɔyɔt ɔl doon. ¹⁶ Mazi kavoo kayaŋnya viriviro o miliny aliya maama kazi Cada, ajajane ḥjooti kidicilim. Ma kuukona kibeen ḥjoot zee makacin kodoŋteya kavool o miliny agurut gɔ̄n gɔ̄n o adikir tadena. ¹⁷ Ma kamacuceka kavool ci adikir o loronya ka kɔdɔk. Zin ɔtɔŋlte ɔl looc abaaban niigi ane, Coma tedec agamnyi kavooli dɔwɔ̄ne o looc o kazi Libya. Ma aara niigi rum o goɔ̄n ayɔɔti ḥjooti kavool, ma anyek kavool kitiiri kɔtɔyɔt ɔl doon. ¹⁸ Zin ḥjaan amena ḥjooti noko, ma iitene co ujuktek niigi ijo oogi liil. ¹⁹ Ma bodo iitene ci aalna o ujuktek niigi kaal o goɔ̄n alinjlini ɔl kavoola liil. ²⁰ Ma kawoya iinya ci meel calaj kacina ii kibeen monyony, maje ḥjooti amena ivaan ɔrɔ̄t noko. Ma kabaabana kaziya ne, “Okɔ̄ma gol ci keeltaya eleeti.”

²¹ Mazi avɔ̄ anyak ɔl iinya ci meel calaj adayin, itiha Pöl noɔgɔ̄ ḥjuma, ma azi ne, “Lögöze, inoko da iziiktaŋ aneet, ma kaavtz Karita ebaal kaduwakun igeet e, ḥjaan waan kojokta piryakzet, ma ḥjaan waan kokoloziit kaal ci meelik noko. ²² Inoko zin anyek zinzeeti kodoyit. Eeci akɔ̄m tedec ḥjataunoɔ̄j eet ci adaaí kina, bar olla tedec akɔ̄ alibe kavooli doon. ²³ Bilija iiyayan toonnyaiti ci Jook o kalinjlijonei, ma kadiindijan naana noɔnɔ̄. ²⁴ Ma anekan ne, Pöl, má ajole looc. Arooŋnyin Jooi ineet bitɔ̄ bil Ȝume o alaan o Rom adikir. Ma giye o areezin Jooi ineet, ḥjaan arogooz niini ɔl dook kavoola. ²⁵ Zin abon anyeku zinzeeti kodoyit. Eeci katu naana Jook, ḥjaan agɔɔn niini kaal dook eo aduwakan aneet. ²⁶ Olla zin tiŋgere akɔ̄ alip ḥjooti kavool cinai noko ḥjaman.”

Liben o kavoolo

²⁷ Ma kanyakta iinya amɔ̄nki wec ci amacucet ḥjooti liil o kazi Adriya keja calaj kacina dɔwɔ̄n. Ma baalin keja abaabanit ɔl o wolinto anɔ̄ ne, Coma ojɔŋzit dɔwɔ̄n. ²⁸ Ma ajukek be ci acabonek lɔrɔnti ci wun liil kej ka kayabizti maam, karabɔ̄j ḥjaan abiz liili, karabɔ̄j ɔgɔlan. Mazi akɔ̄ acin niigi loro nico, ajowa een mitiret eet ram. Bodo ḥjintimiliny noko ajukek be nico liil, ma acin enico izi mitiret eetom kamɔ̄t. Zin enico agaac niigi ojɔŋzit dɔwɔ̄n. ²⁹ Enico anyayit niigi ḥjoliin ɔrɔ̄t anɔ̄ ne, “Coma ayizonek tedec kavooli ḥjinten biyɛn kilibe.” Acaptek ni ziik ci adiŋdin een wec kavool vurtta, ma ajukek liil eecito ka kɔtɔɔ kavoolo

kidicilim. Ma ajarye niigi ka kiiya qneeretini taman.³⁰ Oroopit ni ol o wolinto kiniyt kudunit kavoola, ma arek kavool o miliny liil, ma bar alaba ol anek ne, “Kavə kareka ziik ci adiñdiñ oogi kavool oo ka kalam.”

³¹ Bar anek Pəl takirnya kibeen alaan uneeq ne, “Mā anyeku ol ci wolinto o kudunit kavoola, alaq oca niiga arugnu.”³² Eteedit ni takirnya loro ci acabin kavoole ci miliny o. Ma anyek kavool kiriikti maama.

³³ Mazi akə amaman tammu, ilalek Pəl nəəgo dook ka kadakto. Anek nəəgo ne, “Qaan baal aavtyu iinya amənki wec zee been inoko o, qaan adakto.³⁴ Kilalekun zin igeet adakto ka odoyit. Kaga naana akəm tedec eet codoi qaatunoor ci akə adaa kina.”

³⁵ Mazi akə odotiz Pəl giye nico, odoma ni dokoc, ma anyek Jook zany nəəgo quma, ma ateet dokoc nico, ma adak.³⁶ Agamit ni niigi dook zinzeeti, ma adake.³⁷ Maje naaga dook kavoola keeginna eet amənki iiyu kamət ki tiin törkənom. (276)³⁸ Adakto ni ol zee mazi anyer, odomta niigi labi dook kavoola ujuktek liil ka kəvəlvəl kavoole.

³⁹ Mazi akə aaliz tammu, icinit ol o wolinto dəwən, bar alaq aga dəwən ci looc jaq. Bar olla acin niigi gəgəl ci abon qaati kutul een kazac, ma abaaban niigi anə ne, Abon akə agamnyi kavooli qinaante.⁴⁰ Eteedit ni niigi loronya o acaboneke ziiya o adiñdiñ kavool vurta ka kiitazak ziiya boloc. Ma buk ooga loronya o acabin keen o wolinto ka kotowolek kavool dəwən. Ma adəj rum o ayootti qəotti kavool kavool əwa, ka kotoyootek qəotti kavool dəwən.⁴¹ Bar qəntimiliny nəkə izi kavooli kegez kazace ci eel liil keja ijaan kurum dəwən. Ma agam kazac kavool oo calaq anyek kətəo. Ma apalpalannayk maama kavool ərəo, makacin ilibe kavool vurut.

⁴² Oroopit ni takirnya kuruyit ol o acabje dook kadaayito ka calaq ariitonek niigi dəwən, ma avir.⁴³ Maje Juliyas ərəo ka korogoz Pəl. Alamun ni niini takirnya calaq agoon nəkə. Ma aricanek niini ol o aganek riiti dook kiitazak liil rak əwa ka kitirizo kətə dəwəna.⁴⁴ Maje ol ogene ka koneec nəəgo qaati ariiti niigi keene ona alibjai kavoola e. Zin gole nico kurumta naaga dook dəwən yaak.

Aavi Pəl Looce o Kazi Malta

28¹ Mazi kavə karumnya dəwən yaak, uduktayet ol zaar ci looc nico kazi ne Malta.² Ma atalnanet ol ci abaak qinaante o ərəo. Maje tammu atiil, ma alal ləoci ərəo. Ma avaadeket niigi ageeta goo ci ka kaavtyi.³ Ma akə alota Pəl areema ci ka karek goo nico. Maziaku arek niini areema nicoko goo, uduna kowat areemaye nicoko, alajana goo, ma adak kowat nici Pəl aziit ərəo, ma arumuz nyigit calaq aduñna.⁴ Mazi acin ol o abaak qinaante aluconeck kowat Pəl aziit, izito ne, “Eeti nici didi inoko eet ci amony ol. Mayo nuun qaan kadaak niini liila o, alaq tedec anyek Jooi o cacinto nəəno korok.”⁵ Maje bar Pəl arurut aziit, ma iinak kowat goo, ma alaq agoonek nəəno gi ci ger.⁶ Ma are ol nəəno ka kiiv aziiti, karabəj bar iina taman kadaak. Mazi akə areyi niigi qinti wun, ma akəm gi ci ger agoononek nəəno, abaabanit bodo izito ne, “Eeti nici Jook gi.”

⁷ Maje korogjowa o Publiyas ween alaan o looc nice ajəne qaati kaavtyi o. Ma atalnanet niini ageeta ərəo, ma katikena qaatin, ma kaavtyi iinya iifyu.⁸ Maje iinyaye niceke baati Publiyas aməor əqə ceeza abarit ele, ma awowek gol. Ook ni Pəl qaatin, ma akə ajaryonek qaati ataadeke nəəno azeen, makacin izi maya.⁹ Mazi akə agooni gi nici nəkə, ivita ol dook o aməor looce nice, ma aroguz Pəl nəəgo.¹⁰ Ma anyet niigi ageeta kaal ci meelik adiziket. Mazi ka kotooda kavool kotooza, anyiset buk kaal ci ka keeronta.

Urum Pəl Rom

¹¹ Mazi kavə kadicana nyelowe iiyu, kotooza kavoole ci aku kulture o kazi Alikzandariya. Kazi kavool nico zaar ne Joowane ween Code. Acabje kavoole nici liiltoga nyelowe o tagizo dook looce nice.¹² Koota ni zee ma kavə karumnya kultur o kazi Sirakus, ma kaavtyi qinaante iinya iiyu.¹³ Bodo qinaante kidiceya zee ma kavə karumnya kultur o kazi Regiyam. Ma iitene co əkəla qəotti ci tenetu o. Kidiceya ni. Mazi een iinya ram kurumta kultur o kazi Putoli.¹⁴ Ma qinaante kətə kojoktawa ol ci tuwento oogi, ma alamnyet niigi ageeta kəmənta qaatinnej iinya torgerem. Enico kidiceya koota kulture o adikir kazi Rom.¹⁵ Mazi avə aziijet ol o tuwento abaak Roma, urumteyet gol melegenayate o Apiyas. Maje ogen arumeket gol qaati anyak ceezi ci dayiino een iiyu. Mazi akə acin Pəl nəəgo, anyewun Jook zany, ma anyek ziniz kədək.

Aavi Pəl Roma

¹⁶ Mazi kavə karumnya Rom, anyeck ol Pəl kabaak ceeze cin doon koromte ki takiren ci abek nəəno.¹⁷ Mazi akə adica iinya iiyu, otowa niini alaat o Juz kulture nice ka kivita kulute. Mazi avə alote, enek niini nəəgo ne, “Gətənəga, akə nuun zee maşaan kutugu gi ci ger ole ogaac kibeen keeranene ogaac baal anyet jijitigaac e, acabjan niigi aneet Jerusalema gaga nəkə, ma anyaakan niigi aneet alaat o Rom.¹⁸ Mazi avə ajinan ol o Rom, əkəma gi ci ger ajowa niigi qaatan ci ka waan kagantoya ki daayiz.¹⁹ Bar mazi akə abor ol o Juz gi o ka koborocoi naana, kuduwaya alaan ka kitoonawan Rom qina ka kiiya kicin zəəz can o alaani o Rom adikir. Alaq zin bar kagoon gi nico o ka kəkəlak ol o Juz rooni.²⁰ Gi zin ci karooj kurumtəi ki igeet o neen, ka kuduwayuñ gi nico. Inoko zin kacabje naana giye ci akati zaar o Kiristo o are ol o Israyil dook nəəno tuwenta.”

²¹ Ma anek niigi nəəno ne, “Qaan kurumtet ageeta waragenya ci avu Judiya akanin ineeta. Ma qaan buk kiziikta ole ogaac avunaket qinaante kavyiyak ci ger akanin ineet.²² Bar zin inoko karooneyya ka kiziikta baabanimok cugun o, eeci kagaya naaga loocok dook azəəz ol kaal ci ger akati ol o atu Yesu.”

²³ Aryek ni niigi iten ci ka kurumtəi ki Pəl. Maziaku iten nica, ivita ol ci meelik, ma avu arumə kibeen Pəl qəao goən aave niini. Ma azəəz ki nəəno, ma obek niini nəəgo zəəz ci akati baliin o Joowo ii gil. Arəo ka keteeza nəəgo zooze o akati Yesu qaati aduwaki niini nəəgo lotinok o Mosis kibeen kaal o ayeet nyakanjaneta.²⁴ Makacin agamta ol ogene qaatinnej zəəzok nico, aje ogene alaq atu.²⁵ Ma adəjə niigi maany zooze nico qinti wun, ma azaacek bodo Pəl nəəgo zəəz ci anek ne, “Aduwak baale Vənjizi o Joowo nyakanjane o kazi Izaya jijitugooc zəəz ci aleema.²⁶ Azi baale niini ne, “Bito enek ol nicoko ne, Aziiknu goən tijeere niiga kaal iini, ma buk acinu keberen, bar alaq agayu kejti cigeec nəkə been neen.²⁷ Eeci ol nicoko bakbaye zinzeeti, Ma adiit iin ugeec ka calaq aziikne. Ma amot kebere ka calaq acine. Mate waan calaq agoon niigi nəkə, acine waan, ma aziijne. Ma arek waan kaal nicoko zinzeeti ugeec. Ma avunakan aneet, ma waan karuguz naana nəəgo.”

²⁸ Ma vurta enewun Pəl nəəgo ne, “Abon zin agayu niiga inoko itoonek Jooi zəəz cin rogeto noko moden. Bar zin tijeere azi niigi.”²⁹ Enico mazi avə azii niigi zəəzok nico, ətəəzə. Ma avə adəjə niigi maany zooze nico ərəo ele.

³⁰ Ma abaak Pəl Roma irkitok ram ceeze ci aruveke niini ol guruc. Ma atalna niini qinaante ol dook o avu acin nəəno.³¹ Ma uuwayek niini ol zəəz o akati baliin o Joowo, ma ademzek nəəgo zəəz o akati Manyi Yesu Kiristo. Ma azəəz niini moozete onin dook, ma akəm eet ci alam nəəno zəəza.